

4. Чадавхийг хөгжүүлэх

4 Чадавхийг хөгжүүлэх

4.1 Семинарууд

4.1.1 Хатуу Хог Хаягдлын Менежментийг Сайжруулах Мастер Төлөвлөгөө Боловсруулах Судалгааны Анхдугаар семинар

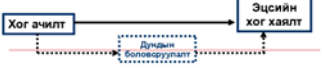

а. Хөтөлбөр

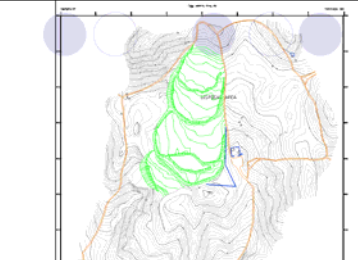
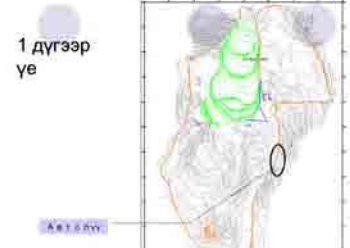

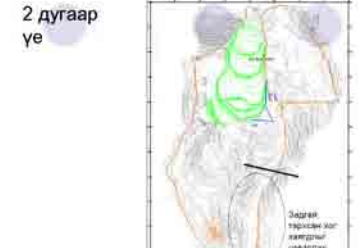

Хурал болох газар: Улаабаатар зочид буудал

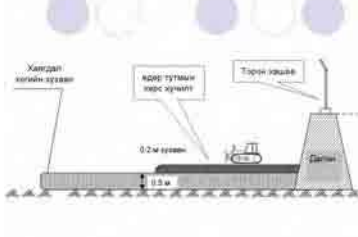

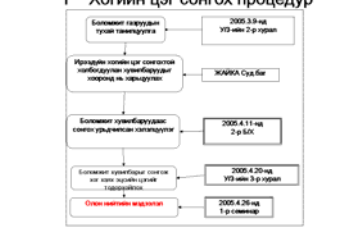

Хурал болох огноо: 2005 оны 4-р сарын 26

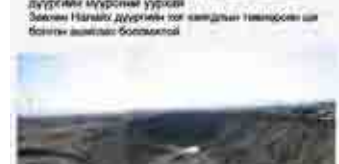
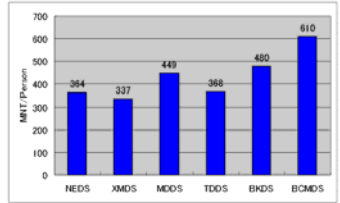
Хэлэлцэх асуудал	Илтгэгч	Хугацаа
1. Монголын талын нээлтийн үг	НЗДТГ, ЗАА буюу БОЯ	9:00 – 9:15
2. Японы талын нээлтийн үг	ЖАЙКА	9.15 – 9:30
3. 1-р семинарын үндэслэл ба зорилтуудын тухай танилцуулах	Монголын талын хамтрагч байгууллага ба Судалгааны баг	9.30 – 10:00
4. Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан хог хаягдлыг дарж булаах хогийн төвлөрсөн цэг болон УЧХЦ-ийн нөхцлийг сайжруулах туршилтын төслийн тухай танилцуулах	Монголын талын хамтрагч байгууллага ба Судалгааны баг	10:00 – 10:40
Цайны завсарлага		10:40 – 11:00
5. Ирээдүйн хогийн цэг байгуулах боломжит газрууд болон тэдгээрийн сонголт хийсэн процедур, шийдвэрийн тухай танилцуулах	Монголын талын хамтрагч байгууллага ба Судалгааны баг	11:00 – 11:50
6. Асуулт хариултын цаг	Төлөөлөгчид, Монголын талын хамтрагч байгууллага ба Судалгааны баг	11:50 – 12:40
7. Монголын талын хаалтын үг	НЗДТГ, ЗАА буюу БОЯ	12:40 – 13:00
Өдрийн зоог		13:00 – 14:00

б. Илтгэлийн материалууд

<p>3 дугаар зүйл</p> <p>УЛААНБААТАР ХОТЫН ХАТУУ ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ САЙЖРУУЛАХ МАСТЕР ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БОЛОВСРУУЛАХ СУДАЛГААНЫ Нэгдүгээр семинарын Үндэслэл ба зорилтууд</p> <p>2005 оны 4 дүгээр сарын 26 Судалгааны Монголын талын хамтрагч байгууллага ба ЖАЙКА-ийн Судалгааны баг</p>	<p>Хөтөлбөрийн агуулга 1</p> <ol style="list-style-type: none"> Семинарын зорилт Үндэслэл Семинарын зорилтонд хүрэх хурлын ажлын горим 	<p>1. Зорилт</p> <p>Нэгдүгээр семинарын зорилт нь:</p> <ol style="list-style-type: none"> Хотын хатуу хог хаягдлын менежментийн салбарын холбогдох бүх талуудын дунд зөвшилцөл бий болгоход ирээдүйн хогийн төвлөрсөн цэгийн байршлын тухай шийдвэрийг танилцуулахад оршино.
<p>2. Үндэслэл</p> <p>2.1 Хатуу хог хаягдлын менежментийг бодитоор хэрэгжүүлэх боломжтой Мастер төлөвлөгөөний шаардлагууд</p> <ul style="list-style-type: none"> Өнөөдөр нийслэлд хог ачих ажлын хүрээ хязгаарлагдмал, хууль бус болон хогийн цэгийн орчинд задгай халбарээр хог хаях явдал ихтэй, санхүүгийн бэрхшээлүүд г.м. асуудлуудтай УБ хот тулгарч байна. Хатуу хог хаягдлын асуудлуудыг шийдвэрлэхийн тулд зөвхөн техникийн санхүүгийн асуудлуудыг шийдвэрлэх бус нийслэлийн нийт иргэдэд хамаатай асуудал учир олон нийтийн оролцоо, хамтын ажиллагаа нэн чухал байна. Иймд хатуу хог хаягдлын менежментийн бодит, хэрэгжих боломжтой Мастер төлөвлөгөө боловсруулахад холбогдох бүх талыг оролцуулах шаардлагатай. 	<p>2.2 Хатуу хог хаягдлын менежментийн техникийн систем (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> Хатуу хог хаягдал зөвхөн ачих болон эцсийн хог хаягдлын цэг дээр хогоо хаях гэсэн системийн хүрээнд зохицуулагдах боломжтой. Дундын хог боловсруулалт (дахин боловсруулалтыг оролцуулах) нь систем нь хог ачих болон хог хаях цэгүүдийн хооронд болж буй үйл явдал бөгөөд тэр болгон хотын хог хаягдлын менежментэнд заавал шаардагдах бүрэлдэхүүн хэсэг биш байдаг. 	<p>2.2 Хатуу хог хаягдлын менежментийн техникийн систем (2)</p> <ul style="list-style-type: none"> Дундын хог боловсруулах цэг байгуулах нь байршил болон дарж булаах зардалаас ихээхэн хамааралтай байдаг. Төрийн зүгээс байгаль орчмын хамгаалалтын асуудлыг орхиулах боломжгүй тул (өндөр зардалтай) дэлхийн ямар ч улс оронд дундын хог боловсруулах цэгүүд тээврийн болон хог дарж булаах зардлын нэмэлт хөрөнгө хэрэглэгч эзэс авахгүйгээр үйл ажиллагаагаа явуулах боломжгүй байдаг. Дахин боловсруулах цэгүүдийн бүтээгдэхүүн (бордоо, цахилгаан, бусад) үүдийн борлуулалт нь бодит зардлыг нөхөх боломжгүй байдаг (элэгдэл хоргодол+O&M зардал). Хог дарж булаах зардал Японд маш өндөр байдаг тул хатуу хог хаягдлын 70%-ийг хуулийн дагуу шатаах шаардлагатай байдаг (> 300 US\$/ton).
<p>2.3 Мастер төлөвлөгөө боловсруулалт ба альтернатив судалгаа (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> Мастер төлөвлөгөө боловсруулахад чухал хүчин зүйлүүдийн нэг бол байгаль орчинд өөрөөр нөлөөгүй, олон нийт хүлээн зөвшөөрсөн, бага зардалтай хамгийн тохиромжтой техникийн системийг сонгон ашиглахад оршино. Тохиромжтой техникийн системийг сонгон ашиглахын тулд альтернатив буюу системийн харьцуулсан судалгаа хийгдэг. Альтернатив техникийн систем нь хог ачих, тээвэрлэх, дундын хог боловсруулалт хийх болон хог хаях зэрэг бүрэлдэхүүн хэсгүүдээс бүрдэнэ. Эцсийн хог хаях цэг сонгосны дараа дундын хог боловсруулах цэг шаардлагатай эсэхийг тогтоох болно. Альтернатив судалгаа хийхэд хогийн цэгийн байршил, дарж булаах зардлыг тодорхойлох нь чухал. 	<p>2.3 Мастер төлөвлөгөө боловсруулах ба альтернатив судалгаа (2)</p> <ul style="list-style-type: none"> Хатуу хог хаягдлын менежментийн техникийн систем нэвтрүүлэхэд доод тал нь нэг хог хаягдлын төвлөрсөн цэг байх шаардлагатай учир альтернатив судалгаа хийх ажлын хүрээнд ирээдүйн боломжит газрууд нь чухал. Хогийн эцсийн цэгийн байршлын талаар холбогдох бүх талуудын дунд зөвшилцөл бий болгох нь бодит Мастер төлөвлөгөө боловсруулахад нэн чухал. Иймд Монголын тал болон ЖАЙКА-ийн судалгааны баг хамтран нийтэд нээлттэй, хогийн цэг сонгох арга хэмжээг дараах байдлаар зохион байгуулахаар тохиролцсон. 	<p>2.3 Мастер төлөвлөгөө боловсруулах ба альтернатив судалгаа (3)</p>

<p>Анхаарал тавьсанд баярлалаа</p>	<p>4 дүгээр зүйл</p> <p>Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан хог хаягдлыг хөрсөөр дарж булах төвлөрсөн хогийн цэг болон Улаанчулуутын хогийн цэгийн нөхцлийг сайжруулах тухай танилцуулга</p> <p>2005 оны 4 дүгээр сарын 26 Судалгааны Монголын талын хамтрагч байгууллага ба ЖАЙКА-ийн Судалгааны баг</p>	<p>Агуулга</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан хог хаягдлыг хөрсөөр дарж булах төвлөрсөн хогийн цэгийн ач холбогдол 2. Улаанчулуутын хогийн цэгийн нөхцлийг сайжруулах
<p>1. Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан хог хаягдлыг хөрсөөр дарж булах төвлөрсөн хогийн цэгийн ач холбогдол</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ирээдүйн хог хаягдлын цэг(үүд) дээр хог хаягдал дарж булах үйл ажиллагаанд эрүүл ахуйн шаардлагууд тавигдана. 2. Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан хог хаягдлыг дарж булах үйл ажиллагаа нь орчинд үзүүлж буй нөлөөг багасгаж гал гарах, хог хаягдал замбраагүй тархах явдлаас сэргийлнэ. 3. УБ хотын иргэдэд загвар болох эрүүл ахуйн шаардлага хангасан хог хаягдлын төвлөрсөн цэгийг үзүүлэх зорилгоор НЗДТГ ба ЖАЙКА-ийн судалгааны баг хамтран Улаан чулуутын хог хаягдлын төвлөрсөн цэгийг сайжруулах туршилтын төслийг 2005 оны 7 дугаар сараас эхлэн хэрэгжүүлнэ. 	<p>Шри Ланка улсын эрүүл ахуйн шаардлага хангасан хог хаягдал дарж булах төвлөрсөн цэг, туршилтын төсөл хэрэгжисээс өмнө</p> 	
<p>Шри Ланкийн туршилтын төслийн хог хаягдлын төвлөрсөн цэг, сайжруулах үйл ажиллагааны явц</p> 	<p>Хотын захиргаанаас туршилтын төслийн үеэр юу хийх ёстой вэ: хөрсөөр дарж булах өдөр тутмын ажил</p> 	<p>Шри Ланкийн туршилтын төслийн эрүүл ахуйн шаардлага хангах буй хог хаягдлын төвлөрсөн цэг, туршилтын төсөл хэрэгжиж дууссан байдал</p>
<p>Улаанчулуутын хогийн цэгийн нөхцлийг сайжруулах</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Автомашинны жин хэмжих төхөөрөмж суурилуулах болон хянах байгууламж барьж байгуулах 2. Барилгын ажил 3. Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан хог хаягдлыг хөрсөөр дарж булах ажил 	<p>УЧХЦ-ийн нөхцлийг сайжруулах ажлын хүрээ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. НЗДТГ, ЗАА <ul style="list-style-type: none"> • УЧХЦ-ийг хүрээлэн байгаа ойр орчим болон хогийн цэгрүү нэвтрэх замын хажуугаар тархсан задгай хогийг түүж цөөрлөх • Хогийн цэгийн гадаргууг тэгшлэх, налуулах, хөрсөөр хучилт хийх 2. ЖАЙКА <ul style="list-style-type: none"> • Хүрээлэх болон хамгаалалтын далан барих • Бохир шингэнийг хуримтлуулах сан барих • Хогийн цэг доторх зам тавих • Хашаа, хаалга барих • Хий зайлуулах хоолой барих 	
<p>1 дүгээр үе</p> 		<p>2 дугаар үе</p>
<p>3 дугаар үе</p> 	<p>4 дүгээр үе</p> <p>НЗДТГ ЗАА-ны үйл ажиллагааны хүрээ болон туршилтын төслийн хэрэгжисээс өмнө</p>	<p>Жишээ (сайжруулах ажлын өмнө)</p>

<p>Тэгшлэх ажил</p> 	<p>Хөрс хучилтын ажил</p> 	<p>Хогийн цэгийн нөхцлийг сайжруулсан байдал</p> 																				
<p>Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан хогийн цэгийн байршил</p> <p>НЭДТГ, ЗАА-ны дүрс, эрүүл ахуйн шаардлага хангасан хогийн цэгийн байр тухайн үйл ажиллагааг харуулах.</p>	 <p>Халдсан хогийн цэвэрлэлт ХӨР ТУХАЙН ХӨРС ХУЧИЛТ Төрийн хашаа 0.2 м хувиан 0.3 м хувиан 1.5 м</p>	<p>Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан хучилтын 1 дүгээр үе</p> 																				
<p>Хогийн цэгийн зүсэлт</p> 	<p>Харамжтайн дараахь байдал</p> 	<p>УЧХЦ-ийн нөхцлийг сайжруулах ажлын төлөвлөгөө</p> <table border="1" data-bbox="1023 797 1382 965"> <thead> <tr> <th>Бүтэц</th> <th>Төлөвлөгөө</th> <th>Төлөвлөгөө</th> <th>Төлөвлөгөө</th> <th>Төлөвлөгөө</th> <th>Төлөвлөгөө</th> <th>Төлөвлөгөө</th> <th>Төлөвлөгөө</th> <th>Төлөвлөгөө</th> <th>Төлөвлөгөө</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>6</td> <td>7</td> <td>8</td> <td>9</td> <td>10</td> </tr> </tbody> </table>	Бүтэц	Төлөвлөгөө	Төлөвлөгөө	Төлөвлөгөө	Төлөвлөгөө	Төлөвлөгөө	Төлөвлөгөө	Төлөвлөгөө	Төлөвлөгөө	Төлөвлөгөө	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Бүтэц	Төлөвлөгөө	Төлөвлөгөө	Төлөвлөгөө	Төлөвлөгөө	Төлөвлөгөө	Төлөвлөгөө	Төлөвлөгөө	Төлөвлөгөө	Төлөвлөгөө													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10													
<p>Анхаарал тавьсанд баярлалаа</p>	<p>5 дугаар зүйл Ирээдүйн хогийн цэг байгуулах боломжит 6 газрууд, тэдгээрийн сонголт хийсэн процедур болон холбогдох шийдвэрийн тухай танилцуулга</p> <p>2005 оны 4 дүгээр сарын 26 Судалгааны Монголын талын хамтрагч байгууллага ба ЖАЙКА-ийн Судалгааны баг</p>	<p>Агуулга</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хогийн цэг сонгох процедур 2. Боломжит 6 газруудын тухай танилцуулга 3. Хоёрдугаар Бага хурлын зөвлөмж 4. Удирдах зөвлөлийн 3 дугаар хурлын зөвлөмж 5. Ярилцлага 																				
<p>1 Хогийн цэг сонгох процедур</p> 	<p>2.1 Боломжит 6 газруудын тухай танилцуулга</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Боломжит 6 газруудын талаар 2 дугаар Бага хурлын төлөвлөгөөнд танилцуулж хэлэлцүүлсэн. □ Хурлын оролцогчдын бүрэлдэхүүн: <ul style="list-style-type: none"> ■ Яам: БОЯ, ЭМЯ, БХБЯ, ҮХЯ, ■ Хотын захиргаа: НЭДТГ, ЗАА, Нийслэлийн мэргэжлийн хөдөлгөөний алба ■ Дүүргүүдийн ЗДТГ ■ Нөөц компани, ТҮК ■ Хорооудын ЗДТГ, иргэд ■ Төрийн бус байгууллага 	<p>2.2 Боломжит газрууд болон шингүүлэн ачих станцын байршил</p> 																				
<p>2.3 Боломжит газруудын танилцуулга: хувилбаруудын судалгаа, дүн шинжилгээ</p> <table border="1" data-bbox="240 1570 600 1774"> <thead> <tr> <th>Хувилбар</th> <th>Зохион байгуулалт</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1-р хувилбар Нарангийн энгэр</td> <td>6 дүрэг → НЭХЦ Налайх дүүрэг → ННУХЦ</td> </tr> <tr> <td>2-р хувилбар ХМК</td> <td>6 дүрэг → ХМХЦ Налайх дүүрэг → ННУХЦ</td> </tr> <tr> <td>3-р хувилбар Морингийн даваа</td> <td>6 дүрэг → ШС → МДХЦ Налайх дүүрэг → ННУХЦ</td> </tr> <tr> <td>4-р хувилбар Цагаан даваа</td> <td>6 дүрэг → ЦДХЦ Налайх дүүрэг → ННУХЦ</td> </tr> <tr> <td>5-р хувилбар Баяжийн хожир</td> <td>6 дүрэг → ШС → БХЦ Налайх дүүрэг → БХЦ</td> </tr> <tr> <td>6-р хувилбар Батлуурын НУ</td> <td>6 дүрэг → ШС → ТЗ → ШС → БНУХЦ Налайх дүүрэг → ННУХЦ</td> </tr> </tbody> </table>	Хувилбар	Зохион байгуулалт	1-р хувилбар Нарангийн энгэр	6 дүрэг → НЭХЦ Налайх дүүрэг → ННУХЦ	2-р хувилбар ХМК	6 дүрэг → ХМХЦ Налайх дүүрэг → ННУХЦ	3-р хувилбар Морингийн даваа	6 дүрэг → ШС → МДХЦ Налайх дүүрэг → ННУХЦ	4-р хувилбар Цагаан даваа	6 дүрэг → ЦДХЦ Налайх дүүрэг → ННУХЦ	5-р хувилбар Баяжийн хожир	6 дүрэг → ШС → БХЦ Налайх дүүрэг → БХЦ	6-р хувилбар Батлуурын НУ	6 дүрэг → ШС → ТЗ → ШС → БНУХЦ Налайх дүүрэг → ННУХЦ	<p>2.4 Байгаль орчны асуудлууд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Боломжит газруудын фото зураг 2. Боломжит газруудын байгаль орчны асуудлуудыг судлах үүднээс МУИС дараах байдлаар урьдчилсан байгаль орчны үнэлгээний судалгаа хийсэн. Үүнд: <ul style="list-style-type: none"> □ 6 боломжит газруудын хэргийн судалгаа; □ Боломжит газруудын талаар топографын газрын зураг, геологи хайгуулын ажлын тайлангууд г.м. холбогдох мэдээ материал дээр тулгуурлан хийсэн судалгаа. 3. Байгаль орчны судалгааны хүрээнд нийгмийн асуудлууд, гаднах орчин болон бохирдолтын судалгааны ажлуудыг гүйцэтгэсэн. 	<p>НЭХЦ (Нарангийн энгэр) Сонгино-хайрхан дүүргийн нутагт орших том, гүнзгий уулын ам</p> 						
Хувилбар	Зохион байгуулалт																					
1-р хувилбар Нарангийн энгэр	6 дүрэг → НЭХЦ Налайх дүүрэг → ННУХЦ																					
2-р хувилбар ХМК	6 дүрэг → ХМХЦ Налайх дүүрэг → ННУХЦ																					
3-р хувилбар Морингийн даваа	6 дүрэг → ШС → МДХЦ Налайх дүүрэг → ННУХЦ																					
4-р хувилбар Цагаан даваа	6 дүрэг → ЦДХЦ Налайх дүүрэг → ННУХЦ																					
5-р хувилбар Баяжийн хожир	6 дүрэг → ШС → БХЦ Налайх дүүрэг → БХЦ																					
6-р хувилбар Батлуурын НУ	6 дүрэг → ШС → ТЗ → ШС → БНУХЦ Налайх дүүрэг → ННУХЦ																					

<p>ХМХХЦ (Хангайн мөнгөтөрдөгөн комбинат) / Тоосгоны үйлдвэрийн үүдэл</p> 	<p>МДХЦ (Мөрнийн даваа) / Нэмсэн гүвээг толгодтой, хөлтөр газар</p> 	<p>БХХЦ (Баттэгийн эвээр) / Нэмсэн гүвээг толгодтой, хөлтөр газар</p> 																																																																																																														
<p>ЦДХЦ (Цэцгийн даваа) / Том, гүнхэн усан ам, шалтга</p> 	<p>ЭНХХЦ (Батсуурын гүүрсний уурхай) / Мүүрсний уурхай</p> 	<p>ННХХЦ (Налайрын мүүрсний уурхай) / Налайх дүүрсний мүүрсний уурхай / Засвар Налайх дүүрсний нэг сандын төмөрлөг шийтгэлийн ашигтай болголттой</p> 																																																																																																														
<p>Нийгмийн асуудлууд (1)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Төрөл</th> <th>НЭХЦ</th> <th>МНХЦ</th> <th>БНХЦ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Байдал</td> <td>СЭД 4-р хороо, Тухайн 2,228 га, Хүн ам 4,780</td> <td>СЭД 12-р хороо, Тухайн 1,325 га, Хүн ам 11,178</td> <td>СЭД 12-р хороо, Тухайн 15,742 га, Хүн ам 4,178</td> </tr> <tr> <td>2. Орлогын сурталчлах</td> <td>7 км-ийн радиустай байдал</td> <td>1 км-ийн радиустай байдал</td> <td>1 км-ийн радиустай байдал</td> </tr> <tr> <td>3. Төрийн эрх зүйн байдал</td> <td>МАНХ-ийн эрх зүйн байдал</td> <td>Төрийн эрх зүйн байдал</td> <td>МАНХ-ийн эрх зүйн байдал</td> </tr> <tr> <td>4. Байдалтай байдал</td> <td>Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал</td> <td>Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал</td> <td>Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал</td> </tr> <tr> <td>5. Соёлтой байдал</td> <td>4 км-ийн радиустай байдал</td> <td>4 км-ийн радиустай байдал</td> <td>4 км-ийн радиустай байдал</td> </tr> <tr> <td>6. Тусгай зориулалтын байдал</td> <td>Тусгай зориулалтын байдал</td> <td>Тусгай зориулалтын байдал</td> <td>Тусгай зориулалтын байдал</td> </tr> </tbody> </table>	Төрөл	НЭХЦ	МНХЦ	БНХЦ	1. Байдал	СЭД 4-р хороо, Тухайн 2,228 га, Хүн ам 4,780	СЭД 12-р хороо, Тухайн 1,325 га, Хүн ам 11,178	СЭД 12-р хороо, Тухайн 15,742 га, Хүн ам 4,178	2. Орлогын сурталчлах	7 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал	3. Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал	Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал	4. Байдалтай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	5. Соёлтой байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал	6. Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	<p>Нийгмийн асуудлууд (2)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Төрөл</th> <th>НЭХЦ</th> <th>БНХЦ</th> <th>МНХЦ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Байдал</td> <td>СЭД 4-р хороо, Тухайн 2,228 га, Хүн ам 4,780</td> <td>СЭД 12-р хороо, Тухайн 15,742 га, Хүн ам 4,178</td> <td>СЭД 12-р хороо, Тухайн 1,325 га, Хүн ам 11,178</td> </tr> <tr> <td>2. Орлогын сурталчлах</td> <td>7 км-ийн радиустай байдал</td> <td>1 км-ийн радиустай байдал</td> <td>1 км-ийн радиустай байдал</td> </tr> <tr> <td>3. Төрийн эрх зүйн байдал</td> <td>МАНХ-ийн эрх зүйн байдал</td> <td>Төрийн эрх зүйн байдал</td> <td>МАНХ-ийн эрх зүйн байдал</td> </tr> <tr> <td>4. Байдалтай байдал</td> <td>Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал</td> <td>Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал</td> <td>Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал</td> </tr> <tr> <td>5. Соёлтой байдал</td> <td>4 км-ийн радиустай байдал</td> <td>4 км-ийн радиустай байдал</td> <td>4 км-ийн радиустай байдал</td> </tr> <tr> <td>6. Тусгай зориулалтын байдал</td> <td>Тусгай зориулалтын байдал</td> <td>Тусгай зориулалтын байдал</td> <td>Тусгай зориулалтын байдал</td> </tr> </tbody> </table>	Төрөл	НЭХЦ	БНХЦ	МНХЦ	1. Байдал	СЭД 4-р хороо, Тухайн 2,228 га, Хүн ам 4,780	СЭД 12-р хороо, Тухайн 15,742 га, Хүн ам 4,178	СЭД 12-р хороо, Тухайн 1,325 га, Хүн ам 11,178	2. Орлогын сурталчлах	7 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал	3. Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал	Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал	4. Байдалтай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	5. Соёлтой байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал	6. Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	<p>Байгаль орчин (1)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Төрөл</th> <th>НЭХЦ</th> <th>МНХЦ</th> <th>БНХЦ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Байдал</td> <td>СЭД 4-р хороо, Тухайн 2,228 га, Хүн ам 4,780</td> <td>СЭД 12-р хороо, Тухайн 15,742 га, Хүн ам 4,178</td> <td>СЭД 12-р хороо, Тухайн 1,325 га, Хүн ам 11,178</td> </tr> <tr> <td>2. Орлогын сурталчлах</td> <td>7 км-ийн радиустай байдал</td> <td>1 км-ийн радиустай байдал</td> <td>1 км-ийн радиустай байдал</td> </tr> <tr> <td>3. Төрийн эрх зүйн байдал</td> <td>МАНХ-ийн эрх зүйн байдал</td> <td>Төрийн эрх зүйн байдал</td> <td>МАНХ-ийн эрх зүйн байдал</td> </tr> <tr> <td>4. Байдалтай байдал</td> <td>Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал</td> <td>Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал</td> <td>Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал</td> </tr> <tr> <td>5. Соёлтой байдал</td> <td>4 км-ийн радиустай байдал</td> <td>4 км-ийн радиустай байдал</td> <td>4 км-ийн радиустай байдал</td> </tr> <tr> <td>6. Тусгай зориулалтын байдал</td> <td>Тусгай зориулалтын байдал</td> <td>Тусгай зориулалтын байдал</td> <td>Тусгай зориулалтын байдал</td> </tr> </tbody> </table>	Төрөл	НЭХЦ	МНХЦ	БНХЦ	1. Байдал	СЭД 4-р хороо, Тухайн 2,228 га, Хүн ам 4,780	СЭД 12-р хороо, Тухайн 15,742 га, Хүн ам 4,178	СЭД 12-р хороо, Тухайн 1,325 га, Хүн ам 11,178	2. Орлогын сурталчлах	7 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал	3. Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал	Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал	4. Байдалтай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	5. Соёлтой байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал	6. Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал																										
Төрөл	НЭХЦ	МНХЦ	БНХЦ																																																																																																													
1. Байдал	СЭД 4-р хороо, Тухайн 2,228 га, Хүн ам 4,780	СЭД 12-р хороо, Тухайн 1,325 га, Хүн ам 11,178	СЭД 12-р хороо, Тухайн 15,742 га, Хүн ам 4,178																																																																																																													
2. Орлогын сурталчлах	7 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал																																																																																																													
3. Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал	Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал																																																																																																													
4. Байдалтай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал																																																																																																													
5. Соёлтой байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал																																																																																																													
6. Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал																																																																																																													
Төрөл	НЭХЦ	БНХЦ	МНХЦ																																																																																																													
1. Байдал	СЭД 4-р хороо, Тухайн 2,228 га, Хүн ам 4,780	СЭД 12-р хороо, Тухайн 15,742 га, Хүн ам 4,178	СЭД 12-р хороо, Тухайн 1,325 га, Хүн ам 11,178																																																																																																													
2. Орлогын сурталчлах	7 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал																																																																																																													
3. Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал	Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал																																																																																																													
4. Байдалтай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал																																																																																																													
5. Соёлтой байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал																																																																																																													
6. Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал																																																																																																													
Төрөл	НЭХЦ	МНХЦ	БНХЦ																																																																																																													
1. Байдал	СЭД 4-р хороо, Тухайн 2,228 га, Хүн ам 4,780	СЭД 12-р хороо, Тухайн 15,742 га, Хүн ам 4,178	СЭД 12-р хороо, Тухайн 1,325 га, Хүн ам 11,178																																																																																																													
2. Орлогын сурталчлах	7 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал																																																																																																													
3. Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал	Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал																																																																																																													
4. Байдалтай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал																																																																																																													
5. Соёлтой байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал																																																																																																													
6. Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал																																																																																																													
<p>Байгаль орчин (2)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Төрөл</th> <th>НЭХЦ</th> <th>МНХЦ</th> <th>БНХЦ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Байдал</td> <td>СЭД 4-р хороо, Тухайн 2,228 га, Хүн ам 4,780</td> <td>СЭД 12-р хороо, Тухайн 15,742 га, Хүн ам 4,178</td> <td>СЭД 12-р хороо, Тухайн 1,325 га, Хүн ам 11,178</td> </tr> <tr> <td>2. Орлогын сурталчлах</td> <td>7 км-ийн радиустай байдал</td> <td>1 км-ийн радиустай байдал</td> <td>1 км-ийн радиустай байдал</td> </tr> <tr> <td>3. Төрийн эрх зүйн байдал</td> <td>МАНХ-ийн эрх зүйн байдал</td> <td>Төрийн эрх зүйн байдал</td> <td>МАНХ-ийн эрх зүйн байдал</td> </tr> <tr> <td>4. Байдалтай байдал</td> <td>Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал</td> <td>Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал</td> <td>Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал</td> </tr> <tr> <td>5. Соёлтой байдал</td> <td>4 км-ийн радиустай байдал</td> <td>4 км-ийн радиустай байдал</td> <td>4 км-ийн радиустай байдал</td> </tr> <tr> <td>6. Тусгай зориулалтын байдал</td> <td>Тусгай зориулалтын байдал</td> <td>Тусгай зориулалтын байдал</td> <td>Тусгай зориулалтын байдал</td> </tr> </tbody> </table>	Төрөл	НЭХЦ	МНХЦ	БНХЦ	1. Байдал	СЭД 4-р хороо, Тухайн 2,228 га, Хүн ам 4,780	СЭД 12-р хороо, Тухайн 15,742 га, Хүн ам 4,178	СЭД 12-р хороо, Тухайн 1,325 га, Хүн ам 11,178	2. Орлогын сурталчлах	7 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал	3. Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал	Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал	4. Байдалтай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	5. Соёлтой байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал	6. Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	<p>Бохирдолт (1)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Төрөл</th> <th>НЭХЦ</th> <th>МНХЦ</th> <th>БНХЦ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Байдал</td> <td>СЭД 4-р хороо, Тухайн 2,228 га, Хүн ам 4,780</td> <td>СЭД 12-р хороо, Тухайн 15,742 га, Хүн ам 4,178</td> <td>СЭД 12-р хороо, Тухайн 1,325 га, Хүн ам 11,178</td> </tr> <tr> <td>2. Орлогын сурталчлах</td> <td>7 км-ийн радиустай байдал</td> <td>1 км-ийн радиустай байдал</td> <td>1 км-ийн радиустай байдал</td> </tr> <tr> <td>3. Төрийн эрх зүйн байдал</td> <td>МАНХ-ийн эрх зүйн байдал</td> <td>Төрийн эрх зүйн байдал</td> <td>МАНХ-ийн эрх зүйн байдал</td> </tr> <tr> <td>4. Байдалтай байдал</td> <td>Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал</td> <td>Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал</td> <td>Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал</td> </tr> <tr> <td>5. Соёлтой байдал</td> <td>4 км-ийн радиустай байдал</td> <td>4 км-ийн радиустай байдал</td> <td>4 км-ийн радиустай байдал</td> </tr> <tr> <td>6. Тусгай зориулалтын байдал</td> <td>Тусгай зориулалтын байдал</td> <td>Тусгай зориулалтын байдал</td> <td>Тусгай зориулалтын байдал</td> </tr> </tbody> </table>	Төрөл	НЭХЦ	МНХЦ	БНХЦ	1. Байдал	СЭД 4-р хороо, Тухайн 2,228 га, Хүн ам 4,780	СЭД 12-р хороо, Тухайн 15,742 га, Хүн ам 4,178	СЭД 12-р хороо, Тухайн 1,325 га, Хүн ам 11,178	2. Орлогын сурталчлах	7 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал	3. Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал	Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал	4. Байдалтай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	5. Соёлтой байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал	6. Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	<p>Бохирдолт (2)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Төрөл</th> <th>НЭХЦ</th> <th>МНХЦ</th> <th>БНХЦ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Байдал</td> <td>СЭД 4-р хороо, Тухайн 2,228 га, Хүн ам 4,780</td> <td>СЭД 12-р хороо, Тухайн 15,742 га, Хүн ам 4,178</td> <td>СЭД 12-р хороо, Тухайн 1,325 га, Хүн ам 11,178</td> </tr> <tr> <td>2. Орлогын сурталчлах</td> <td>7 км-ийн радиустай байдал</td> <td>1 км-ийн радиустай байдал</td> <td>1 км-ийн радиустай байдал</td> </tr> <tr> <td>3. Төрийн эрх зүйн байдал</td> <td>МАНХ-ийн эрх зүйн байдал</td> <td>Төрийн эрх зүйн байдал</td> <td>МАНХ-ийн эрх зүйн байдал</td> </tr> <tr> <td>4. Байдалтай байдал</td> <td>Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал</td> <td>Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал</td> <td>Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал</td> </tr> <tr> <td>5. Соёлтой байдал</td> <td>4 км-ийн радиустай байдал</td> <td>4 км-ийн радиустай байдал</td> <td>4 км-ийн радиустай байдал</td> </tr> <tr> <td>6. Тусгай зориулалтын байдал</td> <td>Тусгай зориулалтын байдал</td> <td>Тусгай зориулалтын байдал</td> <td>Тусгай зориулалтын байдал</td> </tr> </tbody> </table>	Төрөл	НЭХЦ	МНХЦ	БНХЦ	1. Байдал	СЭД 4-р хороо, Тухайн 2,228 га, Хүн ам 4,780	СЭД 12-р хороо, Тухайн 15,742 га, Хүн ам 4,178	СЭД 12-р хороо, Тухайн 1,325 га, Хүн ам 11,178	2. Орлогын сурталчлах	7 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал	3. Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал	Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал	4. Байдалтай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	5. Соёлтой байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал	6. Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал																										
Төрөл	НЭХЦ	МНХЦ	БНХЦ																																																																																																													
1. Байдал	СЭД 4-р хороо, Тухайн 2,228 га, Хүн ам 4,780	СЭД 12-р хороо, Тухайн 15,742 га, Хүн ам 4,178	СЭД 12-р хороо, Тухайн 1,325 га, Хүн ам 11,178																																																																																																													
2. Орлогын сурталчлах	7 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал																																																																																																													
3. Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал	Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал																																																																																																													
4. Байдалтай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал																																																																																																													
5. Соёлтой байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал																																																																																																													
6. Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал																																																																																																													
Төрөл	НЭХЦ	МНХЦ	БНХЦ																																																																																																													
1. Байдал	СЭД 4-р хороо, Тухайн 2,228 га, Хүн ам 4,780	СЭД 12-р хороо, Тухайн 15,742 га, Хүн ам 4,178	СЭД 12-р хороо, Тухайн 1,325 га, Хүн ам 11,178																																																																																																													
2. Орлогын сурталчлах	7 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал																																																																																																													
3. Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал	Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал																																																																																																													
4. Байдалтай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал																																																																																																													
5. Соёлтой байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал																																																																																																													
6. Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал																																																																																																													
Төрөл	НЭХЦ	МНХЦ	БНХЦ																																																																																																													
1. Байдал	СЭД 4-р хороо, Тухайн 2,228 га, Хүн ам 4,780	СЭД 12-р хороо, Тухайн 15,742 га, Хүн ам 4,178	СЭД 12-р хороо, Тухайн 1,325 га, Хүн ам 11,178																																																																																																													
2. Орлогын сурталчлах	7 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал	1 км-ийн радиустай байдал																																																																																																													
3. Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал	Төрийн эрх зүйн байдал	МАНХ-ийн эрх зүйн байдал																																																																																																													
4. Байдалтай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал	Хүн ам 3-12 км-ийн радиустай байдал																																																																																																													
5. Соёлтой байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал	4 км-ийн радиустай байдал																																																																																																													
6. Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал	Тусгай зориулалтын байдал																																																																																																													
<p>2.5 Санхүүгийн асуудлууд</p> <p>Санхүүгийн дүн шинжилгээний хураангуй</p> <p>1. Нэг хүнд ногдох хогийн төлбөрийн сарын дундаж хэмжээ</p> <p>2. Анхан шатны хөрөнгө оруулалтын зардал</p> <p>Тайлбар: ХМХ-ын карьерт ирээдүйн хогийн цэг байгуулан ашиглах ашиглалтын хугацаа цөөн хэдэн жил.</p>	<p>Санхүүгийн дүн шинжилгээний хураангуй дүгнэлт (1)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Төрөл</th> <th>НЭХЦ</th> <th>МНХЦ</th> <th>ХМХЦ</th> <th>МДЦЦ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Цуглуулалт, тээвэрлэлт зардал</td> <td>тархирал</td> <td>15,364</td> <td>13,727</td> <td>19,323</td> </tr> <tr> <td>2. Дарм бүтэц зардал</td> <td>тархирал</td> <td>3,125</td> <td>3,366</td> <td>3,307</td> </tr> <tr> <td>3. 1+2</td> <td>тархирал</td> <td>18,489</td> <td>17,123</td> <td>22,630</td> </tr> <tr> <td>4. Заврааны зардал</td> <td>тархирал</td> <td>1,649</td> <td>1,712</td> <td>2,283</td> </tr> <tr> <td>5. Нийт зардал</td> <td>тархирал</td> <td>20,138</td> <td>18,835</td> <td>25,113</td> </tr> <tr> <td>6. 2010 онд нэг хүнд ногдох зардал хэмжээ</td> <td>төгрөг</td> <td>0,596</td> <td>0,596</td> <td>0,966</td> </tr> <tr> <td>7. Нэг хүнд ногдох нэг хэмжээний зардал хэмжээ</td> <td>тархирал</td> <td>364</td> <td>337</td> <td>449</td> </tr> <tr> <td>8. Нэг хүнд ногдох нэг хэмжээний зардал хэмжээ</td> <td>тархирал</td> <td>1,636</td> <td>1,516</td> <td>2,021</td> </tr> <tr> <td>9. Хогийн хаягдлын зардал хэмжээ</td> <td>сая.төг</td> <td>7,035</td> <td>7,807</td> <td>6,234</td> </tr> <tr> <td>10. 2010 оноос хойш нэг хүнд ногдох зардал</td> <td>сая.төг</td> <td>4,874</td> <td>4,566</td> <td>5,961</td> </tr> </tbody> </table>	Төрөл	НЭХЦ	МНХЦ	ХМХЦ	МДЦЦ	1. Цуглуулалт, тээвэрлэлт зардал	тархирал	15,364	13,727	19,323	2. Дарм бүтэц зардал	тархирал	3,125	3,366	3,307	3. 1+2	тархирал	18,489	17,123	22,630	4. Заврааны зардал	тархирал	1,649	1,712	2,283	5. Нийт зардал	тархирал	20,138	18,835	25,113	6. 2010 онд нэг хүнд ногдох зардал хэмжээ	төгрөг	0,596	0,596	0,966	7. Нэг хүнд ногдох нэг хэмжээний зардал хэмжээ	тархирал	364	337	449	8. Нэг хүнд ногдох нэг хэмжээний зардал хэмжээ	тархирал	1,636	1,516	2,021	9. Хогийн хаягдлын зардал хэмжээ	сая.төг	7,035	7,807	6,234	10. 2010 оноос хойш нэг хүнд ногдох зардал	сая.төг	4,874	4,566	5,961	<p>Санхүүгийн дүн шинжилгээний хураангуй дүгнэлт (2)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Төрөл</th> <th>НЭХЦ</th> <th>МНХЦ</th> <th>БНХЦ</th> <th>МНХЦ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Цуглуулалт, тээвэрлэлт зардал</td> <td>тархирал</td> <td>15,123</td> <td>13,658</td> <td>17,917</td> </tr> <tr> <td>2. Дарм бүтэц зардал</td> <td>тархирал</td> <td>3,076</td> <td>3,326</td> <td>3,257</td> </tr> <tr> <td>3. 1+2</td> <td>тархирал</td> <td>18,199</td> <td>16,984</td> <td>21,174</td> </tr> <tr> <td>4. Заврааны зардал</td> <td>тархирал</td> <td>1,649</td> <td>1,712</td> <td>2,283</td> </tr> <tr> <td>5. Нийт зардал</td> <td>тархирал</td> <td>19,848</td> <td>18,696</td> <td>23,457</td> </tr> <tr> <td>6. 2010 онд нэг хүнд ногдох зардал хэмжээ</td> <td>төгрөг</td> <td>0,596</td> <td>0,596</td> <td>0,966</td> </tr> <tr> <td>7. Нэг хүнд ногдох нэг хэмжээний зардал хэмжээ</td> <td>тархирал</td> <td>364</td> <td>337</td> <td>449</td> </tr> <tr> <td>8. Нэг хүнд ногдох нэг хэмжээний зардал хэмжээ</td> <td>тархирал</td> <td>1,636</td> <td>1,516</td> <td>2,021</td> </tr> <tr> <td>9. Хогийн хаягдлын зардал хэмжээ</td> <td>сая.төг</td> <td>6,719</td> <td>7,038</td> <td>5,559</td> </tr> <tr> <td>10. 2010 оноос хойш нэг хүнд ногдох зардал</td> <td>сая.төг</td> <td>4,497</td> <td>4,239</td> <td>5,617</td> </tr> </tbody> </table>	Төрөл	НЭХЦ	МНХЦ	БНХЦ	МНХЦ	1. Цуглуулалт, тээвэрлэлт зардал	тархирал	15,123	13,658	17,917	2. Дарм бүтэц зардал	тархирал	3,076	3,326	3,257	3. 1+2	тархирал	18,199	16,984	21,174	4. Заврааны зардал	тархирал	1,649	1,712	2,283	5. Нийт зардал	тархирал	19,848	18,696	23,457	6. 2010 онд нэг хүнд ногдох зардал хэмжээ	төгрөг	0,596	0,596	0,966	7. Нэг хүнд ногдох нэг хэмжээний зардал хэмжээ	тархирал	364	337	449	8. Нэг хүнд ногдох нэг хэмжээний зардал хэмжээ	тархирал	1,636	1,516	2,021	9. Хогийн хаягдлын зардал хэмжээ	сая.төг	6,719	7,038	5,559	10. 2010 оноос хойш нэг хүнд ногдох зардал	сая.төг	4,497	4,239	5,617
Төрөл	НЭХЦ	МНХЦ	ХМХЦ	МДЦЦ																																																																																																												
1. Цуглуулалт, тээвэрлэлт зардал	тархирал	15,364	13,727	19,323																																																																																																												
2. Дарм бүтэц зардал	тархирал	3,125	3,366	3,307																																																																																																												
3. 1+2	тархирал	18,489	17,123	22,630																																																																																																												
4. Заврааны зардал	тархирал	1,649	1,712	2,283																																																																																																												
5. Нийт зардал	тархирал	20,138	18,835	25,113																																																																																																												
6. 2010 онд нэг хүнд ногдох зардал хэмжээ	төгрөг	0,596	0,596	0,966																																																																																																												
7. Нэг хүнд ногдох нэг хэмжээний зардал хэмжээ	тархирал	364	337	449																																																																																																												
8. Нэг хүнд ногдох нэг хэмжээний зардал хэмжээ	тархирал	1,636	1,516	2,021																																																																																																												
9. Хогийн хаягдлын зардал хэмжээ	сая.төг	7,035	7,807	6,234																																																																																																												
10. 2010 оноос хойш нэг хүнд ногдох зардал	сая.төг	4,874	4,566	5,961																																																																																																												
Төрөл	НЭХЦ	МНХЦ	БНХЦ	МНХЦ																																																																																																												
1. Цуглуулалт, тээвэрлэлт зардал	тархирал	15,123	13,658	17,917																																																																																																												
2. Дарм бүтэц зардал	тархирал	3,076	3,326	3,257																																																																																																												
3. 1+2	тархирал	18,199	16,984	21,174																																																																																																												
4. Заврааны зардал	тархирал	1,649	1,712	2,283																																																																																																												
5. Нийт зардал	тархирал	19,848	18,696	23,457																																																																																																												
6. 2010 онд нэг хүнд ногдох зардал хэмжээ	төгрөг	0,596	0,596	0,966																																																																																																												
7. Нэг хүнд ногдох нэг хэмжээний зардал хэмжээ	тархирал	364	337	449																																																																																																												
8. Нэг хүнд ногдох нэг хэмжээний зардал хэмжээ	тархирал	1,636	1,516	2,021																																																																																																												
9. Хогийн хаягдлын зардал хэмжээ	сая.төг	6,719	7,038	5,559																																																																																																												
10. 2010 оноос хойш нэг хүнд ногдох зардал	сая.төг	4,497	4,239	5,617																																																																																																												
<p>Нэг хүнд ногдох хогийн төлбөрийн сарын дундаж хэмжээ</p> 	<p>Анхан шатны хөрөнгө оруулалт</p> 	<p>3. Хоёрдугаар Бага хурлын зөвлөмж</p> <p>Бага хурлын хэлэлцэх асуудлын цар хүрээ болон оролцогчдын тооноос шалтгаалан эцсийн шийдвэр гаргахад хэцүү байв:</p> <p>1. 6 боломжит газруудыг тус бүрийн 33 шалгуур үзүүлэлтүүдээр харьцуулан сонгох</p> <p>2. Хурлын нийт төлөөлөгчид-55 оролцогчид</p>																																																																																																														
<p>3.1 Шийдвэр гаргах 2 хэлбэр:</p> <p>Хуралд оролцогчид төрөл бүрийн байгууллагуудын төлөөлөлтэй 4 хэсэгт хуваагдан ярилцаж шийдвэр гаргах</p> <p>Хэсэг болон боломжит газруудыг холбогдох шалгуур үзүүлэлтүүдийг харьцуулан дүгнэж үнэлгээ өгөх</p>	<p>3.2 Хэсэг болон хамгийн ач холбогдолтой гэсэн дараах 5 шалгуур үзүүлэлтүүдийг сонгох:</p> <p>Ерөнхий нөхцөл байдал</p> <p>Зардал</p> <p>Нийгмийн асуудлууд</p> <p>Бохирдолт</p> <p>Хогийн цэгийн ашиглалтын хугацаа</p>	<p>3.3 Хэсгүүдийн дүгнэлтүүд</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Хэсэг</th> <th>1-р сонголт</th> <th>2-р сонголт</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A</td> <td>Нарангийн энгэр</td> <td>Сонголт хийгээгүй</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>Нарангийн энгэр</td> <td>Цагаан даваа</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>Нарангийн энгэр</td> <td>Цагаан даваа</td> </tr> <tr> <td>D</td> <td>Нарангийн энгэр</td> <td>Цагаан даваа</td> </tr> </tbody> </table>	Хэсэг	1-р сонголт	2-р сонголт	A	Нарангийн энгэр	Сонголт хийгээгүй	B	Нарангийн энгэр	Цагаан даваа	C	Нарангийн энгэр	Цагаан даваа	D	Нарангийн энгэр	Цагаан даваа																																																																																															
Хэсэг	1-р сонголт	2-р сонголт																																																																																																														
A	Нарангийн энгэр	Сонголт хийгээгүй																																																																																																														
B	Нарангийн энгэр	Цагаан даваа																																																																																																														
C	Нарангийн энгэр	Цагаан даваа																																																																																																														
D	Нарангийн энгэр	Цагаан даваа																																																																																																														

<p>3.4 Үнэлгээ өгөх аргачлал</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Шалгуур үзүүлэлтүүдийн үнэлгээний арга: 1. Ерөнхий ноцдол – хамгийн сайн болох 0-ээс хамгийн муу болох 5 хүртэл оноогоор дүгнэнэ. 2. Зардал – хамгийн сайн дүн 2010 оны байдлаар нэг жилд хогийн цэгийн үйл ажиллагаанд зарцуулах зардлын тооцоон дээр үндэслэнэ. 3. Нийгмийн асуудлууд – хамгийн сайн болох 0-ээс хамгийн муу болох 5 хүртэл оноогоор дүгнэнэ. 4. Бохирдолт – хамгийн сайн болох 0-ээс хамгийн муу болох 5 хүртэл оноогоор дүгнэнэ. 5. Ашиглалтын хугацаа – судалгааны багийн үнэлгээг үндэслэнэ. 	<p>3.5. Цэгийн боломжит газруудыг 3 шалгуураар дүгнэсэн (Цэгийн үнэлгээний харьцуулалт)</p>	<p>3.6 Дөрвөн боломжит газруудын үнэлгээний харьцуулалт</p> <p>Дэсхэ 4 боломжит газруудын ашиглалтын хугацааг ойролцоо 14-16 жил байгаа бөгөөд бусад үзүүлэлтүүдээр харьцуулахад Сүхбаатар, Нарангийн диваа хоёр газрыг хамсаа боломжтой байна.</p>
<p>3.7 Хоёр боломжит газруудын үнэлгээний харьцуулалт</p> <p>Нарангийн энгэр нь ерөнхий ноцдол бийдэл, зардал болон ашиглалтын хугацаа гэсэн үзүүлэлтүүдээр давуу талтай байдаг. Цагаан даваа нийгмийн асуудлууд болон бохирдолт гэсэн үзүүлэлтүүдээр давуу талтай байна.</p>	<ul style="list-style-type: none"> □ Нийгмийн асуудлуудыг харьцуулахад Цагаан давааны хувьд тусгай цагаас 1 км зайд хүмүүс оршин суудаггүй болсон 1.2-1.9 км зайд 3 тоосгоон үйлдвэр байрлана байна. Нарангийн энгэрийн хувьд 7 кмн хойгийн цэг дээр амьдрал байгаа бөгөөд эдийн засгийн үйл ажиллагааны хувьд малын бөгчөөрийн зарцуулалтаар ашиглагддаг байна. Иймд амьлуу үйлдвэртэй хоёр газар биеэ эргийн зориулсан байгаа болсон зэрүү нь Нарангийн энгэр талд ажлаа гэрч байна. □ Хоёр цэгийн зардалын зарцуул 2010 байдлаар 123 сая төгрөг байсан тул хоёр цэгийг 15 жилийн хугацаанд саарсан цэвэр үйл цэгийн хэмжээг 8 зуувар бодолд нэгт эзлүүлж зэрүү 1.5 тэрбум төгрөг болж байна. □ Нарангийн энгэрийн ашиглалтын хугацаа урт, ерөнхий ноцдол бийдлийн үзүүлэлтүүдээр Цагаан давааны муу байдал бөгөөд бохирдолтын хувьд бага зардал гарж талтай болсон зардалын хувьд өрсөлдөж өргө талтай юм байна. □ Иймд үнэлгээний аргаар харьцуулалт хийхэд Нарангийн энгэрийг ирээдүйн хэгийг цэг болгон ашиглаж дүгнэлт гарч байна. 	<p>Бага хурлын шийдвэр</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Хэсгийн хүрээнд ярилцаж гаргасан шийдвэр болон үнэлгээний дагуу гарсан дүн нь нэг шийдэлд хүргэсэн байна. □ Бага хуралд оролцогчид Нарангийн энгэр болон Цагаан даваа гэсэн хоёр газруудыг сонгож энэхүү зөвлөмжийг Удирдах зөвлөлийн гишүүдэд дэвшүүлэхээр шийдвэрлэв.
<p>4. Удирдах зөвлөлийн 3 дугаар хурлын зөвлөмж</p> <p>Удирдах зөвлөлийн гишүүд хэлэлцүүлэг, ярилцлага хийж Нарангийн энгэр болон Цагаан даваан дээр очиж газар дээр нь танилцаад ирээдүйн хогийн төвлөрсөн цэгээр Нарангийн энгэр гэдэг газрыг сонгосон шийдвэр гаргав.</p> <p>Нарангийн энгэр</p>	<p>Анхаарал тавьсанд баярлалаа</p>	

с. Асуулт хариултын цаг

Асуулт 1: Дэлхийн Зөн ТББ-ын төлөөлөгч Бямбаогтох:

Түрүүний үзүүлсэн туршилтын төслийг Шри Ланкад хэрэгжүүлсэн гэж би ойлголоо. Яг иймэрхүү төслийг өөр ямар оронд хэрэгжүүлсэн бэ? Түрүүний бидэнд үзүүлсэн Ландфил бүхий хогийн төвлөрсөн цэг нь өдөр тутмын хөрсөөр дарж булах үйл ажиллагаа хийгддэг учраас газрын түвшингээс өндөрт байрлаж байсан. Энэ байдал нь хогийн цэгийг ашиглаж дууссаны дараа байгаль орчинд ямар нэгэн сөрөг нөлөө үзүүлэх үү? Сонгинохайрхан дүүргийн 20-р хороонд Төв Цэвэрлэх Байгууламжийн нилээд эвгүй үнэр үнэртдэг. Эдгээр хорооны нутаг дэвсгэрт бохирын ийм муухай үнэр яагаад үнэртдэг вэ гэвэл Оросууд энэ бохирын байгууламжийг барихдаа ойр орчинд тархах муухай үнэрийг тооцоолоогүй барьсан учраас өнөөдөр ийм асуудал үүсээд байна. Яг үүн шиг та бүхэн хогийн төвлөрсөн цэг байгуулахдаа хогийн цэгээс гарах эвгүй үнэрийг тооцоолсон уу? Улаанбаатар хотын хөгжлийн төлөвлөгөөнд Улаанбаатар хотын хил маань Сонгинохайрхан дүүрэг рүү тэлэх төлөвлөгөөтэй байгаа. Үүнээс үзэхэд хогийн төвлөрсөн цэгийг байгуулах газраар Нарангийн Энгэр гэж сонгосон нь үнэхээр зөв шийдэл мөн үү?

Хариулт 1: Судалгааны багийн ахлагч ноён Шимура:

Бид 10 гаруй оронд үүн шиг туршилтын төсөл хэрэгжүүлсэн. Харин Шри Ланкийн цаг агаар Монголынхоос тэс өөр байсан. Жишээ нь Шри Ланкад жилд унах хур тундасны хэмжээ 4000 мм байхад Монголд 300-400 мм буюу харьцангуй бага байна. Шри Ланкийн хувьд хур тундас ихтэй, хур бороо элбэгтэй орон тул гүний усыг бохирдуулах асуудалтай тулгарч байсан. Өөрөөр хэлбэл бороо орсны дараа хогийн цэгийн хөрсөнд хур тундас шингэж гүний усыг бохирдуулах магадлал өндөртэй байсан. Иймээс хогийн төвлөрсөн цэг дээр бохир шингэн цуглуулах байгууламж барих хэрэгтэй болсон юм. Бохир шингэн цуглуулах энэ байгууламжийг барьсанаар гүний усыг бохирдуулж болохуйц усны урсгалыг хянах юм. Мөн бороо болон үерийн уснаас хамгаалсан ус

зайлуулах байгууламж барих юм. Орон орны нөхцөл өөр учраас шаардагдах зүйл нь хүртэл өөр өөр байна. Шри Ланкийн хувьд ус бохирдуулах асуудал тулгарч байсан бол Монголын хувьд хогийн цэг дээр гарч болох галаас үүдэлтэй утааны асуудал байна. Түүнчлэн салхирхаг нутаг тул хогийн цэг дээр буулгасан хог хийсэх асуудал байна. Бидний тооцоолж байгаагаар Улаанчулуутын хогийн цэг дээр бохир шингэн цугларах асуудал бараг гарахгүй. Гэхдээ бохир шингэнээс үүдэлтэй асуудал гарахгүй гэсэн баталгаа байхгүй учраас бид бохир шингэн цуглуулах байгууламж барина. Түүнчлэн, уулын аманд хогийн цэгийн далан байгуулж, хашаа тойруулж барина. Хогийн цэг дээр хог хаягдлыг дарж нягтруулсаны дараа өдөр тутам хөрсөөр дарж булах үйл ажиллагаа хийгдэнэ. Хортой хий зайлуулах тоног төхөөрөмжийг Улаанчулуутын хогийн цэг дээр суурилуулна. Шри Ланкад хэрэгжүүлсэн туршилтын төслийн хувьд бид тус хогийн цэгийг 10-15 жил ашиглахаар тооцоолсон бөгөөд туршилтын төслийг хэрэгжүүлсний дараагаар байнгын хяналт тавьж ажиллаж байгаа болно. Харин Монголын хувьд бид тус хогийн цэгээс ялгарч буй хортой хий (метан хий) хамгийн чухал асуудал болоод байна. Хогийн цэгийн хог хаягдлаас метан хий байнга ялгарч байгаа тул хог шатах асуудал үүсч байна. Үүнийг шийдэхийн тулд, мэдээж бид хогийн цэгээс ялгарч байгаа метаны хийг бүгдийг устгаж чадахгүй учраас Улаанчулуутын хогийн цэгт хорт хий зайлуулдаг тоног төхөөрөмж суурилуулахаар төлөвлөж байгаа.

Асуулт 2: Сонгинохайрхан дүүргийн 4-р хорооны Засаг Дарга Ганболд:

Би тус судалгааны ажлын 1,2-р бага хурал, семинарт оролцож байсан тул судалгааны ажлын талаар нилээд мэдээлэлтэй байгаа. Нэмж хэлэхэд, манай хороо ЖАЙКА-ийн судалгааны баг, Улаанбаатар хотын Захирагчийн Ажлын албатай нягт хамтран ажилладаг. Улаанбаатар хотын Хатуу Хог Хаягдлын менежментийн судалгаа нь манай Улаанбаатар хотын иргэдэд үр ашигтай ажил юм. Улаанбаатар хотын нийт 6 дүүрэг манай хорооны нутаг дэвсгэрт байдаг Улаанчулуутын хогийн цэг дээр хогоо хаядагийг та бүхэн сайн мэдэж байгаа байх. Иймд туршилтын төслийг хэрэгжүүлэх явцад төв асфальтан замаас хогийн цэг хүртлэх зам тавина. Энэ үед хогны машины хөдөлгөөнийг зохицуулж хяналт тавих үүднээс тэр хавьд замын цагдаа томилж, пост гаргавал ямар вэ? Энэ тал дээр юу гэж бодож байна?

Хариулт 2: Улаанбаатар хотын Захирагчийн Ажлын Албаны Тохижилт Үйлчилгээний хэлтсийн мэргэжилтэн Б.Дэлгэрбаяр:

Бид хогны машины жолооч нарт аль хорооноос ямар төрлийн хог ачиж явааг тэмдэглэх тусгай хөтлөх бичиг өгнө. Ингэснээр бид хянах боломжтой болно. Харин жолооч нарыг хогоо ачсаны дараа хогийн цэгрүү аваачиж асгахаас нь өмнө хорооны Засаг дарга нар сүүлчийн цохолтыг (тэмдэглэлийг) хийж өгнө. Энэ бичиг баримт нь жолооч нарын хог тээвэрлэлтийн рейсийн тоог бодож гаргахад дөхөмтэй бөгөөд ингэснээр бид жолооч нарын цалинг рейсийн тоогоор бодож олгох юм. Мөн түүнчлэн жолооч нар хяналтын байр дээр хогоо заавал жинлүүлэх ёстой ба уг хяналтын байранд камер суулгаж магадгүй. Ингэвэл хууль бусаар хаягдаж байгаа хог хаягдлын хэмжээ багасах юм.

Хариулт 2: Судалгааны багийн ахлагч ноён Шимура:

Дээр дурьдсан хортой хий (метан хий) зайлуулах системийн тухайд гэвэл, дарж булсан хогон дотор энд тэндгүй цоолсон нүхтэй труба суулгана. Энэ трубагаар хортой метаны хий зайлж гарна. Гол төлөв, гал тогооны хог хаягдлаас метаны хий үүсдэг хэдий ч Улаанбаатар хотын хэмжээнд гал тогооны хог хаягдал зөвхөн 13% эзлэж байна. Энэ хэмжээ нь олон улсын стандарт хэмжээнээс хавьгүй догуур байна. Түүрүүн Дэлгэрбаяр автопүү суурилуулах тухай дэлгэрэнгүй ярьсан, автопүүний дижитал хянагчтай хяналтын байрны дотор талын зургийг одоо та бүхэнд үзүүлье.

Асуулт 3: СХД-ийн 4-р хороо, Толгойт ТББ-ын төлөөлөгч Батбилэг:

Нарангийн энгэрт амьдардаг хүмүүс шинэ хогийн цэгийг сонгох үед байсан уу? Нэгэнт сонголт хийгдсэн бол тээвэрлэлтийн үед гардаг ариун цэврийн асуудлыг ямар аргаар шийдвэрлэх вэ? Судалгаагаар хүн амын суурьшилаас хол гэж гарсан байна. Бид тэнд амьдардагийн хувьд маш ойрхон байдгийг сайн мэднэ. Энэ талаар ямар тайлбар хийх вэ?

Хариулт 3: Дэлгэрбаяр:

Манайхан муу юм болгоныг өөрөөс л холдуулж байвал бусад нь яахав гэсэн сэтгэлгээтэй, энэ асуулт ч гэсэн тийм сэтгэлгээний үүднээс асуусан асуулт байна. 1-рт бид тэр хавийн оршин суугчдаас судалгаа авсан. Маргааш нь судалгааныхаа хариуг тэдэнд танилцуулж байсан. Тэд маш нааштайгаар хүлээж авч байгаа. Хогийн цэг гэхээр л муугаар боддог сэтгэхүйг өөрчлөхийн тулд Улаанчулуут дээр 200000 ам. долларын туршилтын төсөл хэрэгжих гэж байна. Хогийн цэг дээр явагдах өдөр тутмын үйл ажиллагаагаар хог хаягдлыг тэгшлэх, хөрсөөр дарж булах эргэн тойронд нь хашаа барьж үнэр гарах, хог хийсч тархахаас сэргийлнэ. Цэг хүртэл засмал зам барина. Эдгээр ажлыг хийсний дараа элдэв үнэр гарах, хог тархах, гал гарах асуудлууд гарахгүй. Суурьшил бол хамгийн захын айлаас яг 1.8 км зайд хогийн цэг байрлаж байгаа. Мөн Японы засгийн газрын санхүүжилтээр битүү тэвштэй хогны машин ашиглалтанд орно.

Асуулт 4: УСАГ-ын Янжиндулам:

УЧХЦ-ийн туршилтын төслөөр цэгийг хөрсөөр дарж булж дуусаад дахин ашиглахгүй болох юм байна. Миний ойлгосноор дарж булах том нүхний ёроолд бетонон суурь тавьсан байна, энэ нь хогийн цэгийн ашиглалт дууссан хойно байгаль орчинд ямар нэгэн сөрөг нөлөө үзүүлэх үү? УЧ цаашид суурьшилын бүс болох юмуу? Түүрүүн та хэлэхдээ автопүүн дээр хэдэн тонн, ямар төрлийн хог ачсан ямар дүүргийн машин болохыг бүртгэж оруулж байна гэсэн. Тэгэхээр дүүрэг болгон дээр хогийг төрлөөр ялгах байгууламж байх уу? Эсвэл цэг дээр байх уу? Энэ ялгалт нь ямар аргааг хийгдэх юм бэ? ТҮК-үүдээс гадна өөрсдөө хог ачдаг компаниуд байгаа, тэднийг яах вэ? Мөн барилгын хог хаягдлыг яах вэ? Шинэ цэг дээр үүнийг ялгах уу эсвэл цуг дарах уу? Хогийн цэгээс хий ялгардаг гэлээ, тэр хийг яаж ашиглах вэ?

Хариулт 4: Дэлгэрбаяр

Судалгааны ажлын 2-р шатанд бид олон судалгаа шинжилгээний ажлыг хийх ба эдгээр нь хогийн цэг байгуулахаар сонгосон газрыг зөв сонгосон эсэхийг харуулна. Эдгээр судалгааны үер оршин суугчдын санал бодол бидэнд маш чухал байх болно. Хог хаягдлыг боловсруулж янз бүрээр дахин ашиглах нь маш чухал тул бид тийм боломжийг хайх болно. Бид олон нийтэд төслийн ажлыг танилцуулах уулзалтыг 2 удаа зохион байгуулна. Энэ үер та бүгдээс ирэх санал хүсэлт болгон маш чухал байх болно.

Хариулт 4: Шимура:

Олон нийтийн санал асуулгыг 4-р хороон дээр явуулаад үр дүнг нь танилцуулсан. Тэнд хог хаягдлыг дахин боловсруулах ажил маш чухал гэж яригдаж байсан. Тиймээс дахин боловсруулалт хийдэг үйлдвэр барьж болох эсэхийг туршсан туршилтын төсөл хийнэ. Хэрэв хог хаягдлыг дахин боловсруулах үйлдвэр барих боломжтой бол шинэ ажлын байр гарах гэх мэт маш олон сайн талууд бий болно. Аюултай хог хаягдлын устгалын ямарч ажил Улаанбаатар хотод хийгдэхгүй байгаа учир энэ тал дээр бид судалгаа хийх болно. Ингэснээр аюултай хог хаягдлыг хянах асуудлыг шийднэ. Одоогийн байдлаар Аюултай хог хаягдал хаа хамаагүй хууль бусаар асгагдаж байна. Энэ байдлыг өөрчилж ангилалт хийгээд тэр аюултай хог ялгаруулдаг байгууллагуудад өөрсдөд нь устгах, хадгалах үүрэг өгсөн нь яаж ч бодсон дээр байх болно.

Асуулт 5: Налайх дүүргийн ТҮК, Эрдэнэхүү:

Манайд бульдозер байхгүй, ойр оршдог цэргийн ангиас байлдааны механизм авч хогоо тэгшилдэг. Нөөц компанийн зардлын төсвийг 3 дахин нэмсэн гэсэн. Мөн машин механизмыг сайжруулж байгаа гэсэн. Түүн шиг ямар нэгэн арга хэмжээ манайд хийгдэх болов уу?

Хариулт 5: Дэлгэрбаяр:

Танай дарж булах зардлыг Нөөц компани шиг төсвөөс шийдэж өгдөггүй болохоор шийдвэрлэж чадахгүй. Харин машин механизмыг бол шийдвэрлэж өгч болно.

Хариулт 5: Нөөц компанийн захирал Жамбалдорж:

Би СХД-т ажиллаж байхдаа энэ судалгааны талаар эсрэг сэтгэлгээтэй байсан. Гэвч сүүлийн үед маш өөр саналтай болчихоод байгаа. Манай нэг ийм үг байдаг даа “Авах нь бөхийж өгөх нь гэдийнэ” гэж. Хүн сайн юм хийж өгч байхад бид аль болох дэмжих талаас нь явахгүй байна. Судалгааны талаар урд нь тараасан материалыг аваад уншиж судлаад, тодорхой ойлголттой болчихоод асуултаа тавьж баймаар байна.

Асуулт 6: БОЯ, Нэргүй:

Хогийн цэгийн сонголтыг маш цөөхөн цэгээс хийжээ. Энэ сонгосон 6 газрын 2 нь нүүрсний уурхай байна. Нүүрс чинь өөрөө хий ялгаруулдаг, хогтой нийлэхээрээ юу болох вэ? Бас нэг юм энд дурьдахад аюултай хогны крематори байгуулах талаар яригдаж байгаа гэдгийг мэдэгдэе.

Налайх дүүрэг, Ванганжил:

Би энэ судалгааны 2-р бага хуралд оролцсон ба нилээд мэдлэг олж авсан. Манай хогийн цэг дээр энэ хүмүүс маш олон удаа, бараг 20-иод удаа ирж үзэж, асууж лавлаж судлаж байсан. Би ирэхэд нь дагаж явдаг, хэрэгтэй газраар нь дагуулж явдаг. Манайхан ийм сайхан юм хийж өгч байгаад нь баярлах хэрэгтэй. Утаагүй болгоно, ил задгай хог хаягдалгүй болгоно гэж байхад би бол баяртай хүлээж авна. Болохгүй бол манайд өгчих, манайд тэр цэгээ барьчих. БОЯ-наас нэг ч хүн 2-р бага хуралд ирээгүй шүү дээ. Би бол хараад л сууж байсан. Биднийг хэсэг болж хуваагдаад ярилцаж байхад нэг ч БОЯ-ны хүн байгаагүй.

Бид бол баярлаад л авчихмаар байна. Машин техник нэмнэ, утаагүй болгоно гэж байхад. Шри Ланкад утаагүй сайхан л харагдаж байгаа биздээ. Эдгээр хүмүүс хөөрхий утаагүй сайхан болгоё гэж байхад битгий эсрэгээр хандаад бай. Энд хэн нэгэн хүнийг доромжлох гээгүй шүү.

Асуулт 7: Дэлхийн зөн, Бямбаогтох:

Юуны түрүүнд судалгааны ажлын хүрээнд гарч болзошгүй сөрөг болон эерэг талуудыг өнөөдөр энд асууж лавлаж хэлэлцэхэд буруу зүйл байхгүй болов уу гэдгээ хэлмээр байна. Өнөөдөр Япон ч бай, Герман ч бай ямар ч гадаадын судалгааны баг төсөл хэрэгжүүлээд яваад л өгнө. Бид үлдсэн ажлыг нь хийхээр үлдэнэ. Иймд ирээдүйн хогийн цэгийн орчимд амьдрах, энд сууж байгаа эмээ өвөө нарын дуу хоолойг сонсох ёстой гэж бодож байна. Би тэр 4-р хороонд ажилладаг, өдөр болгон ирж ажлын цагаа тэнд өнгрөөдөг тул манай байгууллага болон бидний явуулж буй ажиллагаанд ч хамаатай асуудал гэж ойлгож байна.

Бид 90-д оны эхээр ЗХУ-аас троллейбус авч байсан. Өнөөдөр тэр троллейбусуудыг хаях ч биш үгүй ч биш байдалтай болсон байгаа. Тийм асуудал болгохгүй үүднээс өнөөдөр бид энд асуудлын эерэг сөрөг талуудыг хэлэлцэж байна.

Сая харуулсан мэдээллийг үндэслэхэд усны хувьд хүний биед хортой болох нь тодорхой бөгөөд байгаль орчинд сөрөг нөлөө ихээр гарахгүй гэсэн боловч байгаль орчны унаган төрхийг алдагдуулж болзошгүй гэсэн байна.

Бас та бүгдэд 7 өрх амьдардаг гэж худлаа мэдээлэл өгч байна. Тэнд одоогоор 10,000 айл өрх амьдарч байна.

Шинэ хогийн цэг байгуулах нь өнөөдөр Баянзүрх ч юмуу эсвэл Сонгинохайрхан ЗДТГ-т бол ашигтай байгаа. Яагаад гэвэл өөрийнх нь ажил нь хэрэгжиж байна гэсэн үг. Гэтэл иргэд цаана нь хохирч байна. Усны чанар муу, агаарын бохирдлоос болж хүний эрүүл мэнд хохирч байна.

Хариулт 7: Дэлгэрбаяр:

Энд сууж байгаа эмээ өвөө нар дуу хоолойгоо сонгож байна. Хэнийг ч битгий ярь гээгүй, энэ бодол бол зөвхөн чиний бодол. Бид 4-р хорооны оршин суугчидтай уулзсан. Бүгд энэ төслийг дэмжиж, сайн ойлгож байгаа. Тэр байтугай зарим хог түүгчид бид нарт ямар нэгэн аргаар тус болоход бэлэн байна гэсэн. Зарим хүмүүс энэ дов толгодыг гялгар уутнаас нь салгаад өгье гэж хандаж байхад чи залуу хүн ингэж эсрэг ухуулга хийж байснаас Дэлхийн зөн байгууллагаа төлөөлөөд бас юм хийлцэж тус дэм болж болно шүү дээ. Тэр 7 өрх амьдардаг гэдэг мэдээлэл чинь зөв. Бид 4-р хороонд амьдардаг хүмүүсийг хэлээгүй, Нарангийн Энгэрт буусан 4 өрхийн талаар ярьж байна.

4.1.2 Хатуу Хог Хаягдлын Менежментийг Сайжруулах Мастер Төлөвлөгөө Боловсруулах Судалгааны Хоёрдугаар семинар

а. Зорилт

Хоёрдугаар семинарын зорилт нь:

1. Холбогдох талуудын дунд зөвшилцөл бий болгох зорилгоор санал болгож буй Мастер төлөвлөгөө болон тэргүүн зэрэглэлийн төслүүдийг танилцуулах
2. Туршилтын төслүүдийг танилцуулж улмаар холбогдох байгууллага, иргэдийг идэвхтэй хамтран ажиллахыг хүсэхэд оршив.

б. Хоёрдугаар семинарын тойм

Судалгааны хоёрдугаар семинар 2005 оны 7-р сарын 6-ны өдрийн лхагва гарагт, Улаанбаатар зочид буудалд 09.05-с 13.20 цагийн хооронд явагдав.

Семинарын зорилгоос хамаараад доорх байгууллагуудаас 100 оролцогчид уригдан оролцсон болно:

- Удирдах зөвлөлийн гишүүд
- Техникийн ажлын хэсгийн гишүүд
- Тэргүүн зэрэглэлийн төсөл болон туршилтын төсөл хэрэгжүүлсэн дүүрэг хороодын ЗД-ын төлөөлөл
- Хатуу хог хаягдлын менежменттэй холбоотой асуудлыг сонирхдог Улаанбаатар хотын иргэн
- Төрийн бус байгууллагуудын төлөөлөгчид
- Хэвлэл мэдээллийн байгууллагуудын төлөөлөгчид

Түүнчлэн Монголд суугаа Японы элчин сайдын яамны болон ЖАЙКА-ийн төлөөлөгчид ч уригдсан болно.

с. Семинарын хөтөлбөр

Семинарын хөтөлбөрийг доорхи хүснэгтэд үзүүлэв.

Хэлэлцэх асуудал	Илтгэгч	Хугацаа
1. Монголын талын нээлтийн үг	УБ хотын захиргаа эсвэл БОЯ	9:00 – 9:15
2. Япон талын нээлтийн үг	ЖАЙКА	9.15 – 9:30
3. 2-р семинарын үндэслэл ба зорилтуудыг тайлбарлах	Х/Т ба Судалгааны баг	9.30 – 9:45
4.1 Мастер төлөвлөгөөний төсөл болон тэргүүн зэрэглэлийн төслүүдийн тухай	Х/Т ба Судалгааны баг	9:45 – 10:50
4.2 Асуулт хариултын хэсэг	Оролцогсод, Х/Т, Судалгааны баг	10:50 - 11:10
Цайны завсарлага		11:10 – 11:30
5.1 Туршилтын төслүүд	Х/Т ба Судалгааны баг	11:30 – 12:50
5.2 Асуулт хариултын цаг	Оролцогсод, Х/Т, Судалгааны баг	12:30 - 12:50
6. Монголын талын хаалтын үг	УБ хотын захиргаа эсвэл БОЯ	12:50 – 13:00
Өдрийн зоог		13:00 – 14:00

Семинарыг нээж Улаанбаатар хотын Ерөнхий менежер Г.Мөнхбаяр, Монгол дахь ЖАЙКА-ийн суурин төлөөлөгч Ё.Канзаки нар үг хэлэв. Нийслэлийн Засаг даргын тамгын газрын Хотын хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн хэлтсийн ахлах мэргэжилтэн Ч.Батсайхан семинарын үйл ажиллагааг хааж үг хэлэв.

Семинарын үеэр тавьсан илтгэлийн материалуудыг (4.1 ба 5.1) монгол ба англи хэл дээр семинарт оролцогчидод тарааж өгөв. 4.1 дүгээр бүрэн илтгэл болон 5.1 дүгээр илтгэлийн тодорхой хэсгийг судалгааны багийн Монголын талын гишүүн, ЗАА-ны Хот тохижилтын хэлтсийн мэргэжилтэн Б.Дэлгэрбаяр, 5.1 дүгээр илтгэлийн үлдсэн хэсгийг Нөөц компанийн захирал Ж.Жамбалдорж тус тус тавив. Илтгэлийг шууд монгол хэл дээр тавьсанаар хурлын үйл ажиллагааг хурдавчилж орчуулга хийхгүйгээр цаг хэмнэх ач холбогдолтой байсны сацуу илтгэлийн агуулгын талаар судалгааны багийн монголын тал сайн ойлголттой болсоны илэрхийлэл болсон. Одоогоор Монголд ажиллаж буй судалгааны багийн бүх мэргэжилтэнүүд семинарын үйл ажиллагаанд мөн оролцож хүмүүсийн саналыг сонсох, зарим холбогдох асуултад хариулах зэргээр дэмжлэг үзүүлэв.

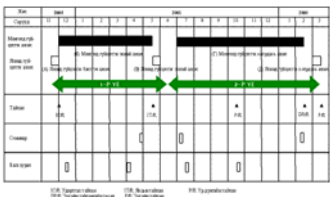
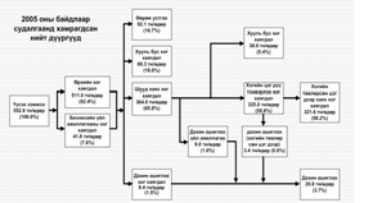
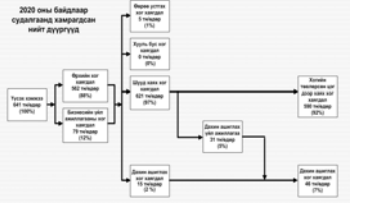

Семинарт оролцогчид семинарын үйл ажиллагаанд маш идэвхтэй оролцсон бөгөөд цаг хугацааны хувьд өөрийн санал бодлоо хэлэх болон асуулт тавьж чадаагүй хүмүүст семинарын үеэр тараасан судалгааны сонинд дурьдсан хаягаар судалгааны багатай чөлөөтэй харьцах боломжийг олгов.

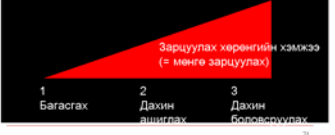

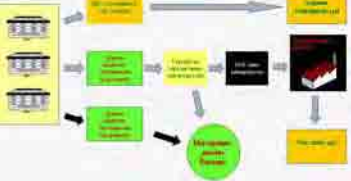
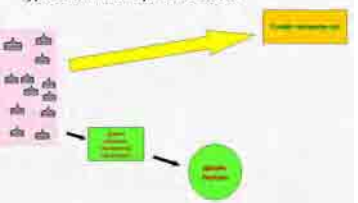

d. Семинарт оролцогчид

Семинарт 100 орчим холбогдох хүмүүсийг урьсан бөгөөд тэдгээрээс семинарын үйл ажиллагаанд 4 урилгагүй хүнийг оролцуулан нийт 75 хүн оролцов. Тэдгээр 75 хүмүүсийн холбогдох байгууллагын хаярьяаллыг дараах хүснэгтээр үзүүлэв.

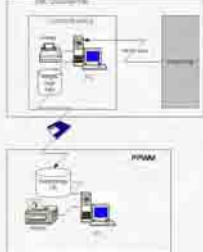

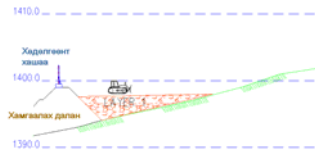

Улаанбаатар хотын захиргаа	8	Яам, газрууд	12
Дүүргийн Засаг дарга	4	Хорооны Засаг дарга	1
ТББ	3	ТҮК	2
Хувийн компани	2	Иргэдийн төлөөлөл (СХД-ийн 4-р хороо)	33
Хэвлэл, мэдээлэл	6	ЖАЙКА-ийн Монгол дахь төлөөлөгчийн газар	4

e. Илтгэлийн материалууд

<p>3 дугаар зүйл</p> <p>УЛААНБААТАР ХОТЫН ХАТУУ ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ САЙЖРУУЛАХ МАСТЕР ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БОЛОВСРУУЛАХ СУДАЛГААНЫ ТӨСЛИЙН</p> <p>Хоёрдугаар семинарын үндэслэл ба зорилго</p> <p>2005 оны 7 дугаар сарын 6 Монголын талын хамтрагч байгууллага ба ЖАЙКА-ийн судалгааны баг</p>	<p>1. Үндэслэл</p> <p>1.1 Судалгааны ажлын хуваарь (1)</p> <p>Монгол Улсын УБ хотын хатуу хог хаягдлын менежментийг сайжруулах Мастер төлөвлөгөө боловсруулах судалгаа (цаашид "Судалгаа" гэнэ)-ын ажил 2004 оны 11-р сараас 2006 оны 3-р сар хүртэл хэрэгжиж болно. Судалгаа нь 2 үе шаттай бөгөөд дараах хүснэгтийн дагуу хэрэгжинэ.</p> <p>1-р үе шат: 2004 оны 11-р сараас 2005 оны 5-р сарын хооронд Мастер төлөвлөгөө боловсруулах</p> <p>2-р үе шат: 2005 оны 6-р сараас 2006 оны 3-р сарын хооронд тэргүүн зэрэглэлийн төслүүдийн ТЭЗҮ-ийн тооцоо судалгаа ба туршилтын төслүүдийн хэрэгжилт</p>	<p>1. Үндэслэл</p> <p>1.1 Судалгааны ажлын хуваарь (2)</p> 																																																																																																																																																																																																																				
<p>1. Үндэслэл</p> <p>1.2 Хоёрдугаар үе шатны үндсэн ажлууд</p> <p>Судалгааны 1 дүгээр үе шатанд боловсруулсан Мастер төлөвлөгөөний төслийн хүрээнд тодорхойлсон тэргүүн зэрэглэлийн төслүүдийн техник, эдийн засгийн үндэслэл, тооцоо</p> <p>5 туршилтын төслүүдийн хэрэгжилт</p>	<p>2. Зорилго</p> <p>Хоёрдугаар семинарын зорилго:</p> <p>Холбогдох талуудын дунд зөвшилцөл бий болгох зорилгоор санал болгож буй Мастер төлөвлөгөө болон тэргүүн зэрэглэлийн төслүүдийг танилцуулах;</p> <p>Туршилтын төслүүдийг танилцуулж улмаар холбогдох байгууллага, иргэдийг идэвхтэй хамтран ажиллахыг хүсэх.</p>	<p>Анхаарал тавьсанд баярлалаа</p>																																																																																																																																																																																																																				
<p>4 дүгээр зүйл</p> <p>Мастер төлөвлөгөөний төсөл ба тэргүүн зэрэглэлийн төслүүд</p> <p>УЛААНБААТАР ХОТЫН ХАТУУ ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ САЙЖРУУЛАХ МАСТЕР ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БОЛОВСРУУЛАХ СУДАЛГААНЫ ТӨСЛИЙН</p> <p>Хоёрдугаар семинар</p> <p>2005 оны 7 дугаар сарын 6 Монголын талын хамтрагч байгууллага ба ЖАЙКА-ийн судалгааны баг</p>	<p>Хөтөлбөр</p> <p>A) Хатуу хог хаягдлын менежментийг сайжруулах Мастер төлөвлөгөөний төслийн танилцуулга</p> <p>M/T 1: Төлөвлөлт</p> <p>M/T 2: Техникийн системийн оновчтой хувилбарыг сонгох</p> <p>M/T 3: Институц буюу байгууллагын бүтэц, зохион байгуулалтад тавигдах шаардлага</p> <p>M/T 4: МТ-ийн төслийн танилцуулга</p> <p>B) ТЭЗҮ хийж шаардлагатай тэргүүн зэрэглэлийн төслүүд</p>	<p>M/T 1: Төлөвлөлт</p> <p>1. Хүн ам</p> <p>Төлөвлөгөөтэй ба төлөвлөгөөгүй бүсүүдийн харьцаа</p> <p>* 50.4 : 49.6 - 2004 онд</p> <p>* 82 : 18 - 2020 онд Нийслэлийг хөгжүүлэх M/T-г үндэслэв</p> <p>Ирээдүйн хүн амын өсөлтийг "Монгол Улсын Үндэсний статистикийн газрын хүн амын өсөлт" дотор үндэслэв</p> <p>Тайлбар: Гэр хороололын нэг хүнд ногдох хог хаягдлын үүсэх хэмжээ 951 г/хүн/хүрхид бүтэцтэй байхад фрон сууцны хороололын үүсэх хэмжээ 259 г/хүн/хүрхид буюу гэр хороололын хэмжээг 4 дахин өс болгов.</p> <p>2. Хог хаягдлын хэмжээ ба бүтэц (зуны улиралд хийж хог хаягдлын хэмжээ, бүтцийн судалгааны дээр үндэслэн өөрчлөлт оруулна)</p> <p>3. МТ-гүй (одоогийн байдалын үргэлжлэл) хог хаягдлын урсгал (өөрчлөлт оруулна)</p>																																																																																																																																																																																																																				
<p>Ирээдүйн хүн ам, урьдчилсан тооцоо</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Дүүрг</th> <th>2000</th> <th>2005</th> <th>2010</th> <th>2015</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Баянгол</td> <td>-</td> <td>160,982</td> <td>205,521</td> <td>254,782</td> <td>306,959</td> </tr> <tr> <td>Баянзүрх</td> <td>-</td> <td>178,809</td> <td>212,120</td> <td>248,911</td> <td>291,332</td> </tr> <tr> <td>Согтосхайрхан</td> <td>-</td> <td>165,834</td> <td>200,274</td> <td>211,575</td> <td>218,496</td> </tr> <tr> <td>Сүхбаатар</td> <td>-</td> <td>106,480</td> <td>118,848</td> <td>127,889</td> <td>134,271</td> </tr> <tr> <td>Хануул</td> <td>-</td> <td>82,787</td> <td>90,068</td> <td>96,042</td> <td>100,219</td> </tr> <tr> <td>Чингэлтэй</td> <td>-</td> <td>124,640</td> <td>133,058</td> <td>136,898</td> <td>141,489</td> </tr> <tr> <td>Налайх</td> <td>-</td> <td>25,259</td> <td>27,791</td> <td>29,988</td> <td>31,723</td> </tr> <tr> <td>Судалгааны бүс</td> <td>-</td> <td>866,591</td> <td>967,680</td> <td>1,105,805</td> <td>1,214,588</td> </tr> <tr> <td>Баянгол</td> <td>-</td> <td>23,954</td> <td>27,201</td> <td>30,565</td> <td>33,572</td> </tr> <tr> <td>Баянзүрх</td> <td>-</td> <td>3,770</td> <td>4,287</td> <td>4,811</td> <td>5,285</td> </tr> <tr> <td>Улаанбаатар, нийт</td> <td>772,126</td> <td>894,315</td> <td>1,019,278</td> <td>1,141,182</td> <td>1,253,455</td> </tr> </tbody> </table> <p>Судалгааны бүс – Улаанбаатар хотын долоон дүүрг.</p>	Дүүрг	2000	2005	2010	2015	2020	Баянгол	-	160,982	205,521	254,782	306,959	Баянзүрх	-	178,809	212,120	248,911	291,332	Согтосхайрхан	-	165,834	200,274	211,575	218,496	Сүхбаатар	-	106,480	118,848	127,889	134,271	Хануул	-	82,787	90,068	96,042	100,219	Чингэлтэй	-	124,640	133,058	136,898	141,489	Налайх	-	25,259	27,791	29,988	31,723	Судалгааны бүс	-	866,591	967,680	1,105,805	1,214,588	Баянгол	-	23,954	27,201	30,565	33,572	Баянзүрх	-	3,770	4,287	4,811	5,285	Улаанбаатар, нийт	772,126	894,315	1,019,278	1,141,182	1,253,455	<p>Ирээдүйн хог хаягдлын үүсэх хэмжээ</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ангилал</th> <th>2005</th> <th>2010</th> <th>2015</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Оршин хог хаягдал</td> <td>511.0</td> <td>536.7</td> <td>554.0</td> <td>562.8</td> </tr> <tr> <td>Ерөнхий</td> <td>(183.2)</td> <td>(240.9)</td> <td>(310.0)</td> <td>(390.5)</td> </tr> <tr> <td>Үнс</td> <td>(327.8)</td> <td>(295.8)</td> <td>(244.0)</td> <td>(172.3)</td> </tr> <tr> <td>Биеэнтэй хог хаягдал (гуури)</td> <td>10.5</td> <td>13.2</td> <td>16.3</td> <td>19.7</td> </tr> <tr> <td>Биеэнтэй хог хаягдал (буцад, дүүргий)</td> <td>3.6</td> <td>4.5</td> <td>5.6</td> <td>6.8</td> </tr> <tr> <td>Албан байгууллагын хог хаягдал</td> <td>13.7</td> <td>17.3</td> <td>21.2</td> <td>25.9</td> </tr> <tr> <td>Зөвхөн хог хаягдал</td> <td>3.7</td> <td>4.7</td> <td>5.8</td> <td>7.0</td> </tr> <tr> <td>Сургуулийн хог хаягдал</td> <td>0.8</td> <td>0.9</td> <td>1.4</td> <td>1.5</td> </tr> <tr> <td>Зөвхөн буурын хог хаягдал</td> <td>1.5</td> <td>1.9</td> <td>2.3</td> <td>2.8</td> </tr> <tr> <td>Зам талбайн цэвэрлэгээний хог хаягдал</td> <td>6.0</td> <td>9.1</td> <td>13.6</td> <td>14.9</td> </tr> <tr> <td>Нийт</td> <td>552.8</td> <td>588.2</td> <td>620.2</td> <td>641.4</td> </tr> </tbody> </table> <p>Гэр хороололын хүн амын тоо багасгах тутам үүснэгт хэмжээ буурч улмаар ирээдүйн хог хаягдал үүсэх хэмжээнд мэдрэгдүйц нөлөөлнө.</p>	Ангилал	2005	2010	2015	2020	Оршин хог хаягдал	511.0	536.7	554.0	562.8	Ерөнхий	(183.2)	(240.9)	(310.0)	(390.5)	Үнс	(327.8)	(295.8)	(244.0)	(172.3)	Биеэнтэй хог хаягдал (гуури)	10.5	13.2	16.3	19.7	Биеэнтэй хог хаягдал (буцад, дүүргий)	3.6	4.5	5.6	6.8	Албан байгууллагын хог хаягдал	13.7	17.3	21.2	25.9	Зөвхөн хог хаягдал	3.7	4.7	5.8	7.0	Сургуулийн хог хаягдал	0.8	0.9	1.4	1.5	Зөвхөн буурын хог хаягдал	1.5	1.9	2.3	2.8	Зам талбайн цэвэрлэгээний хог хаягдал	6.0	9.1	13.6	14.9	Нийт	552.8	588.2	620.2	641.4	<p>Ирээдүйн хог хаягдлын бүтэц</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Хотын хатуу хог хаягдлын бүтэц</th> <th>2005 (%)</th> <th>2010 (%)</th> <th>2015 (%)</th> <th>2020 (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Хүнсний хог хаягдал</td> <td>12.5</td> <td>15.5</td> <td>19.3</td> <td>23.7</td> </tr> <tr> <td>Цаас</td> <td>5.2</td> <td>6.5</td> <td>8.1</td> <td>10.0</td> </tr> <tr> <td>Дамуу</td> <td>2.0</td> <td>2.5</td> <td>3.1</td> <td>3.8</td> </tr> <tr> <td>Өсөг бие мах</td> <td>0.5</td> <td>0.5</td> <td>0.5</td> <td>0.6</td> </tr> <tr> <td>Уламжир</td> <td>7.8</td> <td>9.0</td> <td>12.1</td> <td>14.0</td> </tr> <tr> <td>Савны ба тарвага</td> <td>0.2</td> <td>0.3</td> <td>0.4</td> <td>0.4</td> </tr> <tr> <td>Шатаагчийн хог хаягдал</td> <td>28.2</td> <td>35.1</td> <td>43.5</td> <td>53.4</td> </tr> <tr> <td>Мөнгөл</td> <td>1.5</td> <td>1.9</td> <td>2.4</td> <td>2.9</td> </tr> <tr> <td>Лөөс ба шөл</td> <td>5.5</td> <td>7.1</td> <td>8.8</td> <td>10.7</td> </tr> <tr> <td>Шашаан ба чулуу</td> <td>1.9</td> <td>2.6</td> <td>2.1</td> <td>2.3</td> </tr> <tr> <td>Бутас</td> <td>2.7</td> <td>2.8</td> <td>3.0</td> <td>3.2</td> </tr> <tr> <td>Үхэрлэг, шатаагчийн хог хаягдал</td> <td>11.8</td> <td>13.8</td> <td>16.3</td> <td>18.1</td> </tr> <tr> <td>Бундгай хог хаягдлын үүснэгт (%)</td> <td>39.8</td> <td>49.9</td> <td>59.8</td> <td>72.5</td> </tr> <tr> <td>Үхэрлэг хог хаягдлын үүснэгт (%)</td> <td>60.2</td> <td>51.1</td> <td>40.7</td> <td>27.5</td> </tr> <tr> <td>Нийт</td> <td>100.0</td> <td>100.0</td> <td>100.0</td> <td>100.0</td> </tr> </tbody> </table> <p>Хүнсний хог хаягдлын хэмжээ бага бөгөөд цаас болон хуванцар хог хаягдлын хэмжээ өндөр.</p>	Хотын хатуу хог хаягдлын бүтэц	2005 (%)	2010 (%)	2015 (%)	2020 (%)	Хүнсний хог хаягдал	12.5	15.5	19.3	23.7	Цаас	5.2	6.5	8.1	10.0	Дамуу	2.0	2.5	3.1	3.8	Өсөг бие мах	0.5	0.5	0.5	0.6	Уламжир	7.8	9.0	12.1	14.0	Савны ба тарвага	0.2	0.3	0.4	0.4	Шатаагчийн хог хаягдал	28.2	35.1	43.5	53.4	Мөнгөл	1.5	1.9	2.4	2.9	Лөөс ба шөл	5.5	7.1	8.8	10.7	Шашаан ба чулуу	1.9	2.6	2.1	2.3	Бутас	2.7	2.8	3.0	3.2	Үхэрлэг, шатаагчийн хог хаягдал	11.8	13.8	16.3	18.1	Бундгай хог хаягдлын үүснэгт (%)	39.8	49.9	59.8	72.5	Үхэрлэг хог хаягдлын үүснэгт (%)	60.2	51.1	40.7	27.5	Нийт	100.0	100.0	100.0	100.0
Дүүрг	2000	2005	2010	2015	2020																																																																																																																																																																																																																	
Баянгол	-	160,982	205,521	254,782	306,959																																																																																																																																																																																																																	
Баянзүрх	-	178,809	212,120	248,911	291,332																																																																																																																																																																																																																	
Согтосхайрхан	-	165,834	200,274	211,575	218,496																																																																																																																																																																																																																	
Сүхбаатар	-	106,480	118,848	127,889	134,271																																																																																																																																																																																																																	
Хануул	-	82,787	90,068	96,042	100,219																																																																																																																																																																																																																	
Чингэлтэй	-	124,640	133,058	136,898	141,489																																																																																																																																																																																																																	
Налайх	-	25,259	27,791	29,988	31,723																																																																																																																																																																																																																	
Судалгааны бүс	-	866,591	967,680	1,105,805	1,214,588																																																																																																																																																																																																																	
Баянгол	-	23,954	27,201	30,565	33,572																																																																																																																																																																																																																	
Баянзүрх	-	3,770	4,287	4,811	5,285																																																																																																																																																																																																																	
Улаанбаатар, нийт	772,126	894,315	1,019,278	1,141,182	1,253,455																																																																																																																																																																																																																	
Ангилал	2005	2010	2015	2020																																																																																																																																																																																																																		
Оршин хог хаягдал	511.0	536.7	554.0	562.8																																																																																																																																																																																																																		
Ерөнхий	(183.2)	(240.9)	(310.0)	(390.5)																																																																																																																																																																																																																		
Үнс	(327.8)	(295.8)	(244.0)	(172.3)																																																																																																																																																																																																																		
Биеэнтэй хог хаягдал (гуури)	10.5	13.2	16.3	19.7																																																																																																																																																																																																																		
Биеэнтэй хог хаягдал (буцад, дүүргий)	3.6	4.5	5.6	6.8																																																																																																																																																																																																																		
Албан байгууллагын хог хаягдал	13.7	17.3	21.2	25.9																																																																																																																																																																																																																		
Зөвхөн хог хаягдал	3.7	4.7	5.8	7.0																																																																																																																																																																																																																		
Сургуулийн хог хаягдал	0.8	0.9	1.4	1.5																																																																																																																																																																																																																		
Зөвхөн буурын хог хаягдал	1.5	1.9	2.3	2.8																																																																																																																																																																																																																		
Зам талбайн цэвэрлэгээний хог хаягдал	6.0	9.1	13.6	14.9																																																																																																																																																																																																																		
Нийт	552.8	588.2	620.2	641.4																																																																																																																																																																																																																		
Хотын хатуу хог хаягдлын бүтэц	2005 (%)	2010 (%)	2015 (%)	2020 (%)																																																																																																																																																																																																																		
Хүнсний хог хаягдал	12.5	15.5	19.3	23.7																																																																																																																																																																																																																		
Цаас	5.2	6.5	8.1	10.0																																																																																																																																																																																																																		
Дамуу	2.0	2.5	3.1	3.8																																																																																																																																																																																																																		
Өсөг бие мах	0.5	0.5	0.5	0.6																																																																																																																																																																																																																		
Уламжир	7.8	9.0	12.1	14.0																																																																																																																																																																																																																		
Савны ба тарвага	0.2	0.3	0.4	0.4																																																																																																																																																																																																																		
Шатаагчийн хог хаягдал	28.2	35.1	43.5	53.4																																																																																																																																																																																																																		
Мөнгөл	1.5	1.9	2.4	2.9																																																																																																																																																																																																																		
Лөөс ба шөл	5.5	7.1	8.8	10.7																																																																																																																																																																																																																		
Шашаан ба чулуу	1.9	2.6	2.1	2.3																																																																																																																																																																																																																		
Бутас	2.7	2.8	3.0	3.2																																																																																																																																																																																																																		
Үхэрлэг, шатаагчийн хог хаягдал	11.8	13.8	16.3	18.1																																																																																																																																																																																																																		
Бундгай хог хаягдлын үүснэгт (%)	39.8	49.9	59.8	72.5																																																																																																																																																																																																																		
Үхэрлэг хог хаягдлын үүснэгт (%)	60.2	51.1	40.7	27.5																																																																																																																																																																																																																		
Нийт	100.0	100.0	100.0	100.0																																																																																																																																																																																																																		
<p>Судалгаанд хамрагдсан дүүргүүдийн хог хаягдлын урсгал (2005 онд)</p> 	<p>2020 оны хог хаягдлын урсгал: МТ-гүй буюу одоогийн байдлыг цаашид үргэлжлүүлэх тохиолдолд</p> 	<p>M/T 2: Техникийн системийн оновчтой хувилбарыг сонгох</p> <p>Системийн оновчтой хувилбарыг сонгох процедур</p> <ol style="list-style-type: none"> Ирээдүйн хотийн төлөвлөсөн цэгийг сонгох. Аллага хотын хатуу хог хаягдлын менежментэд дээд тал нь хог хаягдлын төлөвлөсөн цэг байх ёстой. Найдвартай ажиллагаатай хог хаягдлын менежментийн системийг хамгийн тохиромжтой хог хаягдлын өмнө үзүүлэх болон эдийн цэр дээр хог хог тогтоолуудыг нэвтрүүлээр байгуулах боломжтой. 3R буюу хог хаягдлыг багасгах, ашиглах, дахин боловсруулах үйл ажиллагаа болон дундаж боловсруулалтын систем хог хаягдлыг дахин боловсруулах үйлдвэрлэлийг оролдуулан нэвтрүүлэх асуудалд лавчирлын байршлын асуудалд хаммаарч тул тусад нь судлах болно. Боломжит дэд системийн технологиог тодорхойлох Боломжит дэд системийн технологиог янхас Оновчтой техникийн системийн хувилбарыг сонгох 																																																																																																																																																																																																																				
<p>Хогийн цэг сонгох процедур</p> 	<p>Боломжит газар(ууд) болон шилжүүлэн ачих станцын байршил</p> 	<p>Боломжит газруудын танилцуулга: хувилбаруудын судалгаа, дүн шинжилгээ</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Хувилбар</th> <th>Зохион байгуулалт</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1-р хувилбар</td> <td>Нарангийн энгэр</td> </tr> <tr> <td>2-р хувилбар</td> <td>ХМК</td> </tr> <tr> <td>3-р хувилбар</td> <td>Морингийн даваа</td> </tr> <tr> <td>4-р хувилбар</td> <td>Цагаан даваа</td> </tr> <tr> <td>5-р хувилбар</td> <td>Баянгийн хөхөөр</td> </tr> <tr> <td>6-р хувилбар</td> <td>Багауурын нуу</td> </tr> </tbody> </table>	Хувилбар	Зохион байгуулалт	1-р хувилбар	Нарангийн энгэр	2-р хувилбар	ХМК	3-р хувилбар	Морингийн даваа	4-р хувилбар	Цагаан даваа	5-р хувилбар	Баянгийн хөхөөр	6-р хувилбар	Багауурын нуу																																																																																																																																																																																																						
Хувилбар	Зохион байгуулалт																																																																																																																																																																																																																					
1-р хувилбар	Нарангийн энгэр																																																																																																																																																																																																																					
2-р хувилбар	ХМК																																																																																																																																																																																																																					
3-р хувилбар	Морингийн даваа																																																																																																																																																																																																																					
4-р хувилбар	Цагаан даваа																																																																																																																																																																																																																					
5-р хувилбар	Баянгийн хөхөөр																																																																																																																																																																																																																					
6-р хувилбар	Багауурын нуу																																																																																																																																																																																																																					
<p>2-р БХ болон У/З-ийн 3-р хурлын дүгнэлт</p> <p>1. Бага хурал (2)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Хэсэг</th> <th>1-р сонголт</th> <th>2-р сонголт</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A</td> <td>Нарангийн энгэр</td> <td>Сонголт хийжээгүй</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>Нарангийн энгэр</td> <td>Цагаан даваа</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>Нарангийн энгэр</td> <td>Цагаан даваа</td> </tr> <tr> <td>D</td> <td>Нарангийн энгэр</td> <td>Цагаан даваа</td> </tr> </tbody> </table> <p>Бага хурлын төлөөлөгчид Нарангийн энгэр болон Цагаан даваа гэдэг газруудыг Удирдах зөвлөлд санал болгож зөвлөмж гаргах нь зүйтэй гэж үзэв.</p> <p>2. Удирдах зөвлөлийн 3 дугаар хурал</p> <p>Хогийн цэг сонгох асуудлаар ярихдаг Нарангийн энгэр болон Цагаан давааны газар дээр нь очиж судалж танилцсаны дүнд Удирдах зөвлөлийн гишүүд ирээдүйн хотийн төлөвлөсөн цэг Нарангийн энгэрт байх нь зүйтэй гэсэн шийдвэр гаргав.</p>	Хэсэг	1-р сонголт	2-р сонголт	A	Нарангийн энгэр	Сонголт хийжээгүй	B	Нарангийн энгэр	Цагаан даваа	C	Нарангийн энгэр	Цагаан даваа	D	Нарангийн энгэр	Цагаан даваа	<p>Нэгдүгээр семинар</p> <p>Ирээдүйн хотийн цэгийг Нарангийн энгэртэй зохиосон шийдвэрийг талвар ногдсон ойлголтой болж зөвлөмжлэлд хүрэх зорилгоор 4 дүгээр сарын 25-нд 1 дүгээр семинарыг зохион байгуулсан. 1 зорилго сонгодог хийгдэх байгууллага, нэг сарын 100 гаруй төлөөлөгчид үзсэн. Нарангийн энгэр нь Сонгинохайрхан дүүргийн 4 дүгээр хорооны нутаг дэвсгэрт байрлах бөгөөд тэрхүү хорооны иргэд, засаг захиргааны тасламттай ордуудын нийт 61 хүн семинарын үйл ажиллагаанд оролцов.</p>	<p>Оновчтой техникийн систем</p>																																																																																																																																																																																																					
Хэсэг	1-р сонголт	2-р сонголт																																																																																																																																																																																																																				
A	Нарангийн энгэр	Сонголт хийжээгүй																																																																																																																																																																																																																				
B	Нарангийн энгэр	Цагаан даваа																																																																																																																																																																																																																				
C	Нарангийн энгэр	Цагаан даваа																																																																																																																																																																																																																				
D	Нарангийн энгэр	Цагаан даваа																																																																																																																																																																																																																				

<p>Хог хаях, цуглуулах систем Төлөвлөгөөтэй бүс</p> <ol style="list-style-type: none"> Ангилж цуглуулах <ul style="list-style-type: none"> Ерөнхий хог: Долоо хоньт 2 удаа, тэгтсөн өдөр Давхиан асангах хэг: Долоо хоньт 1 удаа, тэгтсөн өдөр Зориулалтын хогны машин Орчонд хог цуглуулах дуудлагын систем <ul style="list-style-type: none"> Иргэд эрэн сууцны өрхөнд хэсэг хэвч Зориулалтын хогны машин ирж хогном дугаргана Тэгэхэд эрэн илүүр, хамгаалат сэрэгч байгаа хогийг хэвч мөшгөд өгнө. 	<p>Хог хаях, цуглуулах систем Төлөвлөгөөгүй бүс</p> <ol style="list-style-type: none"> Хогномог төрлийн хог цуглуулахт 2 долоо хоньт 1 удаа, тэгтсөн өдөр Самосвал Хашаа болгоны хаалган дээр очиж дуудлагаар үйлчлэх систем <ul style="list-style-type: none"> Иргэд хашаандаа хогом хадгална. Хогны машин ирж хогном дугаргана. Тэгэхэд иргэд хогом зөөж машинд авчна. эсвэл, дуудлагаар гудамжныг хог хаягдал авчна. 	<p>Хог хаях, цуглуулах систем Захиалгат үйлчилгээ</p> <ul style="list-style-type: none"> Байнгын хог цуглуулах системийн хүрээнд өгөх боломжгүй хог Их хэмжээний хог <ul style="list-style-type: none"> Үйлдвэрүүд, супермаркет, зочид буудлууд, рестораны, иргэд үйлдвэрлэсэн их хэмжээний бусад хог. Өвөр ихтэй хог <ul style="list-style-type: none"> Гэрэйн тавилга, зурагт, хөргөгч, угаалгын машин, компьютер, бусад. Телефон утсаар захиалга өгөх Тусгай төлбөртэй байна
<p>Захиалгат үйлчилгээ</p> 	<p>Хог хаягдал дахин ашиглах, боловсруулах ба дундын боловсруулалтын систем: Хатуу хог хаягдлын менежментийн зорилтууд</p> <p>Нийгмийн хөгжил дэвсгэл тутам хатуу хог хаягдлын менежментийн зорилтууд нь өөрчлөгдөж байдаг.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1-р үе шат: Эрүүл ахуй → Цуглуулах ажлыг сайжруулах 2-р үе шат: + Байгаль орчныг хамгаалах (Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан ландшафт) → Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан ландшафт 3-р үе шат: + Байгалийн бэлгийн хамгаалах = Байгалийн баялаг, нөөцийн хөрөнгөөг багасгах → 3-р үе шат (хогны хэмжээг багасгах, дахин ашиглах болон дахин боловсруулах) 3-р үе шатны зорилтыг биелүүлэхийг эрмэлзэх шаардлагатай. 	<p>Зарцуулах хүчин чармайлт, хөрөнгийн шаардлага</p> <p>Хог хаягдлын хэмжээг багасгах тутам хог хаягдлын менежмент хийхэд зарцуулах хүчин чармайлт, хөрөнгийн хэмжээ багасна.</p> <p>Зарцуулах хөрөнгийн хэмжээ (= мөнгө зарцуулах)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Багасгах 2 Дахин ашиглах 3 Дахин боловсруулах
<p>Хотын хатуу хог хаягдлын менежментийн бодлогын хүрээнд авах арга хэмжээнүүдийг ач холбогдлоор нь жагсаавал</p> <ol style="list-style-type: none"> Багасгах: Юуны түүнч бид хог хаягдлын хэмжээг эх үүсвэр дээр нь багасгахыг эрмэлзэх хэрэгтэй. Давхиан ашиглах: Дараа нь бид нэгэн үеэч буй хог хаягдлыг дахин ашиглахыг эрмэлзэх хэрэгтэй. Материалын дахин боловсруулалт: Дахин ашиглах боломжгүй бол бид хогом боловсруулах бусад өөр бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх түүхийг эд болгон ашиглах хэрэгтэй. Дулааны эрчим хүчийг зориулалтаар ашиглах: Хэрэв хотны дахин боловсруулалт хийх зардал хэт өндөр бол дулааны эрчим хүчийг эх үүсвэр болгон ашиглах хэрэгтэй. Эцэст нь огт ашиглах боломжгүй хогийг эрүүл ахуйн шаардлага хангасан хогийн цэг дээр хаях болно. 	<p>Тавигдах нөхцөл 4: Боловсруулах болон ашиглах систем</p> <ul style="list-style-type: none"> Санал болгож буй систем <ul style="list-style-type: none"> Материалын дахин боловсруулалт: хувийн компаниуд (үндсэн) ба ялгах цех Дулааны эх үйлдвэрлэх: RDF үйлдвэр Ангилж цуглуулах: хоёр төрлийн хог <ul style="list-style-type: none"> Дахин боловсруулах хог → ялгах цех + RDF үйлдвэрлэх үйлдвэр Дахин боловсруулах боломжгүй хог → хогийн эцсийн цэг 	<p>Юуг дахин ашиглаж боловсруулах боломжтой вэ?</p> <ul style="list-style-type: none"> Цаас <ul style="list-style-type: none"> Сайн чанар => Материалын д/б "00 цаас" Муу чанар => Дулааны эх эх үүсвэр "RDF" Хуванцар <ul style="list-style-type: none"> Сайн чанар => материалын д/б Хуванцар лонхыг Хятад руу ачих. HDPE-ийг УБ-ын галгар уулын үйлдвэрт өгөх. Муу чанар => Дулааны эх эх үүсвэр "RDF" Лааз => Материалын д/б Металл => Материалын д/б Лонх => Материалын д/б (материалаа эргүүлэн өгөх системийн хүрээнд)
<p>Дараах хог хаягдлыг дахин ашиглах, дахин боловсруулах боломжтой.</p> 	<p>Дулаан эрчим хүч үйлдвэрлэх "RDF" түлшний эх үүсвэр.</p> 	<p>Төлөвлөгөөтэй бүсийн хог хаягдлын урсгалын мастер төлөвлөгөө</p>
<p>Төлөвлөгөөгүй бүсийн хог хаягдлын урсгалын мастер төлөвлөгөө</p> 	<p>Зөвлөмжийн үндэслэлүүд</p> <ul style="list-style-type: none"> Хог хаягдлын бүтэц, дахин ашиглах боловсруулах боломжтой хог хаягдлын хэмжээ нь их (санхүүжээ төлөвлөгөөтэй бүсийн 51.6%, бусад болгож ашиглах боломжтой хог хаягдлын хэмжээ бага (13.0 %) Хог хаягдлын эцсийн хэрэгтлэгчид хянагдсан түүл болж нь, Хятадад байх) хог хаягдлыг материал болон дахин ашиглах, боловсруулах боломж мөн хянагдсан түүл юм. Дулааны зориулалтаар болон ДЭС-д ашиглах түлшний хэрэгцээ өндөр. Хатуу хог хаягдлыг (цаас ба хуванцар) гаргах авах боломжтой RDF түлшний өч нь өөрөө 5,000 - 8,000 тонн (дүүрэг - 3,200 тонн). Хог хаягдлыг материалын зориулалтаар дахин ашиглах, боловсруулах төхөөрөлд түүхийг эд нь цэвэр, тусгай хэмжээний чанарын шаардлага тавигдаж бол дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэх зорилгоор ашиглахад өндөр шаардлага тавигддаг. 	<p>Хогийн төвлөрсөн цэгийн тогтолцоо</p> <ul style="list-style-type: none"> Сөрөг үр дагавараас зайлсхийхийн тулд эрүүл ахуйн шаардлага хангасан ландшафтын үйл ажиллагааг явуулах => Зураг үзнэ үү !!! Хогийн цэгийн байршил: <ol style="list-style-type: none"> Төвийн 6 дүгээр Нарангийн энгэрийг ашиглах; Налайх дүүрэг хуучин уурхайн цооног ашиглах; Хан-уул дүүргийн 12, 13 ба 14 дүгээр хороод Морингийн давааны хогийн цэгийг ашиглах; СХД-ийн 21 дүгээр хороо өөрийн хогийн цэгийг ашиглах.
<p>Ирээдүйн хогийн төвлөрсөн цэгүүдийн байршил</p> 	<p>М/Т 3: Инститүц буюу байгууллагын бүтэц, зохион байгуулалтад тавигдах шаардлага</p> <ol style="list-style-type: none"> Санхүүгийн систем Хувийн хэвшлийн оролцоо Бусад 	<p>Санхүүгийн систем (1)</p> <ol style="list-style-type: none"> Дүүрэг хэрэгцээнд өндөр орлоготой нийгмийн давхарга нь бага орлоготойгоо дамжжээ тогтолцооны үйл ажиллагаа хангах үүднээс хог хаягдлын төлбөрийн орлогыг хотын хэмжээнд байгуулахад хог хаягдлын үйлчилгээний санд төвлөрүүлэх замаар шийдвэрийн санд хог хаягдлын төлбөр төлөгчийг эгтгэдүүдэд торгууль ногдуулах бүрэн эрхтэй Хотын зөвлөгөө дүүргийн ДТТ-аар дамжуулан хог хаягдлын төлбөр хураах ажлыг хариуцаж. Хог хаягдлын хураамжаас орох орлогыг нэмэгдүүлэх болон хууль бус хог хаях ажлыг бууруулах зорилгоор гэр хэрэглээнд айл болгоны хогийг өгөх хог хаягдлын төлбөрөө айл болгоноор авчвал төлүүлж байх. Хог "үйлдвэрлэл" бүс төрийн эх үүсвэрүүдээс хог хаягдлын төлбөрөө авчвал төлж байх хуулийн хүрээнд арга хэмжээ нэвтрүүлж, Ийн арга хэмжээ нэвтрүүлснээр гэр хэрэглээнд орох орлогын хэмжээ өснө.

<p>НЭХЦ болон хог хаягдал дахин ашиглах, боловсруулах цогцолбор байгуулах төлөвлөгөө (2)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Ялгах цех болон RDF үйлдвэр барих ▶ Хотын засваргааны зургаас хог хаягдал дахин ашиглах, боловсруулах 3 төслийн арга хэмжээний дэвжээ (ЗРБ) хог тухай болон хогийн цэгийн орчимд амьдарч буй иргэдэд ажлын байр бий болгох ■ Хог хаягдал дахин ашиглах, боловсруулах бизнес эрхэлж буй хувийн хэвшлийн салбарыг дэд бүтцээр хангах ▶ Хог хаягдал дахин боловсруулах үйлдвэрлэл хог хаягдлын үндэсний хогийн иргэд дээр хамаа шаардлагатай. ▶ Олон төрлийн хог хаягдал дахин боловсруулах үйлдвэрүүд тэрхүү цугларчир ажиллах тохиолдолд хамтран, уявдал холбоотой үйл ажиллагаа явуулах ▶ Иймд хогийн цэгийн орчимд амьдарч буй иргэд ажлын байртай болно. 	<p>Хог хаягдал дахин боловсруулах цогцолборын үйлдвэрлэлийн урсгал</p>	<p>Хог хаягдал дахин боловсруулах цогцолборын төлөвлөгөө</p>																						
<p>Хэрчигч</p>	<p>RDF үйлдвэрлэх төхөөрөмж (түүхий эдээр байнга хангах савтай)</p>	<p>RDF-ийн бүтээгдэхүүн (Хуванцар + Цаас)</p>																						
<p>Цаас боож нягтруулах төхөөрөмж</p>	<p>Хуванцар сав баглаж нягтруулах төхөөрөмж</p>	<p>Металл нягтруулах төхөөрөмж</p>																						
<p>Бохир шингэн зайлуулах урсгал</p>	<p>Бохир шингэн зайлуулах байгууламжийн зураг</p>	<p>Анхаарал тавьсанд баярлалаа</p>																						
<p>5 дугаар зүйл Туршилтын төслүүд УЛААНБААТАР ХОТЫН ХАТУУ ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ САЙЖРУУЛАХ МАСТЕР ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БОЛОВСРУУЛАХ СУДАЛГААНЫ ТӨСЛИЙН ХОЁРДУГААР СЕМИНАР</p> <p>2005 оны 7 дугаар сарын 6 Монголын талын хамтрагч байгууллага ба ЖАЙКА-ийн судалгааны баг</p>	<p>Туршилтын төслүүдийн (ТТ) ерөнхий зорилго</p> <ul style="list-style-type: none"> Туршилтын төслүүдийн зорилго нь: <ol style="list-style-type: none"> МТ-ийн хүрээнд санал болгож буй төслүүд нь хэрэгжих боломжтой эсэхийг судлах Санал болгож буй төслүүдийг зорсон хэрэгжүүлэх арга бери, технологийг ажиглох байгууллага, иргэдэд таниуулах тэдгээрийн мэдлэг чадварыг дээшлүүлэх Ажлын байранд сургалт зохиож байгуулах, төслүүдийг Монголын талтай хамтран хэрэгжүүлж тэдгээрт санал болгож буй технологийг шилжүүлэх Монголын тал болон холбогдох иргэд, байгууллагууд хатуу хог хаягдлын менежментийг сайжруулах сонирхол, үүсэл эрмэлзэлтэй болгох ТТ-ийг хэрэгжүүлсэн туршилта дээрээ үндэсэн Монголын талаас МТ-ийн төслийн баримт бичгийг эхэлж сайжруулах 	<p>Санал болгож буй туршилтын төслүүд (ТТ)</p> <ul style="list-style-type: none"> Дараах ТТ-ийг хэрэгжүүлэх болно: <ol style="list-style-type: none"> Улаан Чулуутын хогийн төвлөрсөн цэг (УЧХЦ)-ийн нөхцлийг харгалтай сайжруулах Дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэх зорилгоор хог хаягдлыг "RDF" түш болгон ашиглах Дахин ашиглах болох хог хаягдлыг арвин цэврийн цаасаар сольж авах хог хаягдал цуглуулдаг хөдөлгөөнт "Чиргами кокан" систем Хүнд жинтэй хог хаягдлыг өргөж ачих төхөөрөмжийг судлах Хог хаягдлын асуудлаар иргэдийн мэдлэг, ухамсрыг дээшлүүлэх 																						
<p>ТТ.1 УЧХЦ-ийн нөхцлийг яаралтай сайжруулах: Зорилго</p> <ol style="list-style-type: none"> Ачих цуглуулсан хог хаягдлыг зөвхөн УЧХЦ дээр хаяж байх, улмаар хууль бус хог хаягдлыг зогсоох зорилгоор хяналт, менежментийн тогтолцоог бий болгох; Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан ландшафлын үйл ажиллагааг хангах анхны алхам бол УЧХЦ дээр тээвэрлэж ирсэн хогийг авах тогтоосон газар хаях; УЧХЦ-ийн хүчин хогийг хөрсөөр булж, нөхөн сэргээх ажлыг гүйцэтгэж цаашид аль болох эрүүл ахуйн шаардлага хангасан ландшафлын үйл ажиллагааг явуулах. 	<p>1 дүгээр зорилгын хүрээнд хийгдэх ажлууд</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Хийгдэх ажлууд</th> <th>Хэрэгжүүлэгч</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.1 ТУХ-дээс бусад хог хаягдал өмнө үймэгнээ үнүүцдэг байгууллагуудыг бүтээх тэдгээрийг нөхөж таслах бий болгох</td> <td>САА</td> </tr> <tr> <td>1.2 Таслах зорилгыг нэмэгдүүлэх зөвхөн Нөхцөл зөвхөн үйлдвэр, менежментийн чадварыг сайжруулах</td> <td>САА</td> </tr> <tr> <td>1.3 Хогийн цэг рүү нэвтрэх замыг нэгтгэх, зөвхөн үзэгдэл эрх ирдэг замыг нөхөж бий болгох: <ul style="list-style-type: none"> а. Хашаа хаалт барих, буцаах б. Хууль, эрхийн хэрэгсэлтийг чөлөөтэй </td> <td>ЖАЙКА СББр САА</td> </tr> <tr> <td>1.4 Ажилын сургуулиа болон өмнө байгууламжийг барих: <ul style="list-style-type: none"> а. Цаашид талыг б. Ажилын үндэсний өмнө ба сургуулиа в. Ажилын үйл ажиллагаа, үйлчилгээг хангах </td> <td>ЖАЙКА СББр ЖАЙКА СББр САА</td> </tr> <tr> <td>1.5 Хог хаягдал өмнө ба хогийн цэг дээр хог хаягдлын системийн үйлдэл, менежментийн мэдээллийн савыг байгуулах: <ul style="list-style-type: none"> а. Мэдээллийн баазыг байгуулах б. Үйл ажиллагаа, үйлчилгээг нь хангах </td> <td>ЖАЙКА СББр САА</td> </tr> <tr> <td>1.6 Хууль бус хог хаягдлыг зөвхөн, мөнгөтэйгэй хийж тогтоолоо хангуулах</td> <td>САА</td> </tr> <tr> <td>1.7 Хуулийн хэрэгсэлтийг бийлүүлж байх талаар арга хэмжээ авах</td> <td>САА</td> </tr> </tbody> </table>	Хийгдэх ажлууд	Хэрэгжүүлэгч	1.1 ТУХ-дээс бусад хог хаягдал өмнө үймэгнээ үнүүцдэг байгууллагуудыг бүтээх тэдгээрийг нөхөж таслах бий болгох	САА	1.2 Таслах зорилгыг нэмэгдүүлэх зөвхөн Нөхцөл зөвхөн үйлдвэр, менежментийн чадварыг сайжруулах	САА	1.3 Хогийн цэг рүү нэвтрэх замыг нэгтгэх, зөвхөн үзэгдэл эрх ирдэг замыг нөхөж бий болгох: <ul style="list-style-type: none"> а. Хашаа хаалт барих, буцаах б. Хууль, эрхийн хэрэгсэлтийг чөлөөтэй 	ЖАЙКА СББр САА	1.4 Ажилын сургуулиа болон өмнө байгууламжийг барих: <ul style="list-style-type: none"> а. Цаашид талыг б. Ажилын үндэсний өмнө ба сургуулиа в. Ажилын үйл ажиллагаа, үйлчилгээг хангах 	ЖАЙКА СББр ЖАЙКА СББр САА	1.5 Хог хаягдал өмнө ба хогийн цэг дээр хог хаягдлын системийн үйлдэл, менежментийн мэдээллийн савыг байгуулах: <ul style="list-style-type: none"> а. Мэдээллийн баазыг байгуулах б. Үйл ажиллагаа, үйлчилгээг нь хангах 	ЖАЙКА СББр САА	1.6 Хууль бус хог хаягдлыг зөвхөн, мөнгөтэйгэй хийж тогтоолоо хангуулах	САА	1.7 Хуулийн хэрэгсэлтийг бийлүүлж байх талаар арга хэмжээ авах	САА	<p>2, 3 дугаар зорилгуудын хүрээнд хийгдэх ажлууд</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Хийгдэх ажлууд</th> <th>Хэрэгжүүлэгч</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2 дүгээр зорилгын хүрээнд: <ul style="list-style-type: none"> 2.1 Хашаа, хашаа болон өмнөх дотор байгуулах "RDF" үйлдвэр барих зорилго 2.2 Дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэх зорилгоор хог хаягдлыг "RDF" түш болгон ашиглах 2.3 Хогийн цэг дотор замыг сайжруулах </td> <td>ЖАЙКА СББр ЖАЙКА СББр ЖАЙКА СББр</td> </tr> <tr> <td>3 дүгээр зорилгын хүрээнд: <ul style="list-style-type: none"> 3.1 Хогийн цэг рүү нэвтрэх замыг нөхөж бий болгох зорилгоор байгууламжийг барих зорилго, бүр нөхцлийг зөвхөн 3.2 Хууль бус хог хаягдлыг, хөрсөөр булж, нөхөн сэргээх ажлыг гүйцэтгэж цаашид аль болох эрүүл ахуйн шаардлага хангасан ландшафлын үйл ажиллагааг явуулах 3.3 Хог хаягдлыг зөвхөн УЧХЦ дээр хаяж байх зорилго 3.4 Хог хаягдлыг зөвхөн УЧХЦ дээр хаяж байх зорилго 3.5 Хэрэгсэлтийг чөлөөтэй 3.6 Хог хаягдлыг зөвхөн УЧХЦ дээр хаяж байх зорилго 3.7 Хог хаягдлыг зөвхөн УЧХЦ дээр хаяж байх зорилго 3.8 Хууль бус хог хаягдлыг зөвхөн, мөнгөтэйгэй хийж тогтоолоо хангуулах 3.9 Хууль бус хог хаягдлыг зөвхөн, мөнгөтэйгэй хийж тогтоолоо хангуулах 3.10 Хуулийн хэрэгсэлтийг бийлүүлж байх талаар арга хэмжээ авах </td> <td>САА САА САА САА САА САА САА САА САА САА</td> </tr> </tbody> </table>	Хийгдэх ажлууд	Хэрэгжүүлэгч	2 дүгээр зорилгын хүрээнд: <ul style="list-style-type: none"> 2.1 Хашаа, хашаа болон өмнөх дотор байгуулах "RDF" үйлдвэр барих зорилго 2.2 Дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэх зорилгоор хог хаягдлыг "RDF" түш болгон ашиглах 2.3 Хогийн цэг дотор замыг сайжруулах 	ЖАЙКА СББр ЖАЙКА СББр ЖАЙКА СББр	3 дүгээр зорилгын хүрээнд: <ul style="list-style-type: none"> 3.1 Хогийн цэг рүү нэвтрэх замыг нөхөж бий болгох зорилгоор байгууламжийг барих зорилго, бүр нөхцлийг зөвхөн 3.2 Хууль бус хог хаягдлыг, хөрсөөр булж, нөхөн сэргээх ажлыг гүйцэтгэж цаашид аль болох эрүүл ахуйн шаардлага хангасан ландшафлын үйл ажиллагааг явуулах 3.3 Хог хаягдлыг зөвхөн УЧХЦ дээр хаяж байх зорилго 3.4 Хог хаягдлыг зөвхөн УЧХЦ дээр хаяж байх зорилго 3.5 Хэрэгсэлтийг чөлөөтэй 3.6 Хог хаягдлыг зөвхөн УЧХЦ дээр хаяж байх зорилго 3.7 Хог хаягдлыг зөвхөн УЧХЦ дээр хаяж байх зорилго 3.8 Хууль бус хог хаягдлыг зөвхөн, мөнгөтэйгэй хийж тогтоолоо хангуулах 3.9 Хууль бус хог хаягдлыг зөвхөн, мөнгөтэйгэй хийж тогтоолоо хангуулах 3.10 Хуулийн хэрэгсэлтийг бийлүүлж байх талаар арга хэмжээ авах 	САА САА САА САА САА САА САА САА САА САА
Хийгдэх ажлууд	Хэрэгжүүлэгч																							
1.1 ТУХ-дээс бусад хог хаягдал өмнө үймэгнээ үнүүцдэг байгууллагуудыг бүтээх тэдгээрийг нөхөж таслах бий болгох	САА																							
1.2 Таслах зорилгыг нэмэгдүүлэх зөвхөн Нөхцөл зөвхөн үйлдвэр, менежментийн чадварыг сайжруулах	САА																							
1.3 Хогийн цэг рүү нэвтрэх замыг нэгтгэх, зөвхөн үзэгдэл эрх ирдэг замыг нөхөж бий болгох: <ul style="list-style-type: none"> а. Хашаа хаалт барих, буцаах б. Хууль, эрхийн хэрэгсэлтийг чөлөөтэй 	ЖАЙКА СББр САА																							
1.4 Ажилын сургуулиа болон өмнө байгууламжийг барих: <ul style="list-style-type: none"> а. Цаашид талыг б. Ажилын үндэсний өмнө ба сургуулиа в. Ажилын үйл ажиллагаа, үйлчилгээг хангах 	ЖАЙКА СББр ЖАЙКА СББр САА																							
1.5 Хог хаягдал өмнө ба хогийн цэг дээр хог хаягдлын системийн үйлдэл, менежментийн мэдээллийн савыг байгуулах: <ul style="list-style-type: none"> а. Мэдээллийн баазыг байгуулах б. Үйл ажиллагаа, үйлчилгээг нь хангах 	ЖАЙКА СББр САА																							
1.6 Хууль бус хог хаягдлыг зөвхөн, мөнгөтэйгэй хийж тогтоолоо хангуулах	САА																							
1.7 Хуулийн хэрэгсэлтийг бийлүүлж байх талаар арга хэмжээ авах	САА																							
Хийгдэх ажлууд	Хэрэгжүүлэгч																							
2 дүгээр зорилгын хүрээнд: <ul style="list-style-type: none"> 2.1 Хашаа, хашаа болон өмнөх дотор байгуулах "RDF" үйлдвэр барих зорилго 2.2 Дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэх зорилгоор хог хаягдлыг "RDF" түш болгон ашиглах 2.3 Хогийн цэг дотор замыг сайжруулах 	ЖАЙКА СББр ЖАЙКА СББр ЖАЙКА СББр																							
3 дүгээр зорилгын хүрээнд: <ul style="list-style-type: none"> 3.1 Хогийн цэг рүү нэвтрэх замыг нөхөж бий болгох зорилгоор байгууламжийг барих зорилго, бүр нөхцлийг зөвхөн 3.2 Хууль бус хог хаягдлыг, хөрсөөр булж, нөхөн сэргээх ажлыг гүйцэтгэж цаашид аль болох эрүүл ахуйн шаардлага хангасан ландшафлын үйл ажиллагааг явуулах 3.3 Хог хаягдлыг зөвхөн УЧХЦ дээр хаяж байх зорилго 3.4 Хог хаягдлыг зөвхөн УЧХЦ дээр хаяж байх зорилго 3.5 Хэрэгсэлтийг чөлөөтэй 3.6 Хог хаягдлыг зөвхөн УЧХЦ дээр хаяж байх зорилго 3.7 Хог хаягдлыг зөвхөн УЧХЦ дээр хаяж байх зорилго 3.8 Хууль бус хог хаягдлыг зөвхөн, мөнгөтэйгэй хийж тогтоолоо хангуулах 3.9 Хууль бус хог хаягдлыг зөвхөн, мөнгөтэйгэй хийж тогтоолоо хангуулах 3.10 Хуулийн хэрэгсэлтийг бийлүүлж байх талаар арга хэмжээ авах 	САА САА САА САА САА САА САА САА САА САА																							

<p>УЧХЦ-ийн нөхцлийг яаралтай сажруулах</p> 	<p>Автолүү (1) Пномень хот => Хогийн төвлөрсөн цэг дээр ирж буй бүх машинууд бүртгүүлэнэ</p> 	<p>Автолүү (2) Пномень хот</p> <p>=> Хогийн төвлөрсөн цэг дээр хаягдаж буй бүх хог хаягдлын талвар мэдээг мэдээллийн санд оруулдаг</p>																																																																																																																																																												
<p>Пномень хотын хогийн төвлөрсөн цэгийн мэдээллийн сан хэрхэн ажилладаг схем зураг</p> 	<p>Автолүүн мэдээллийн сан</p> <p>Пномень хотын хог хаягдлын менежментийн мэдээллийн сан (сүлд) автолүүн мэдээ оруулсан төсөөгддөг дөрвөг тайлан мэдээг ашиглах боломжтой:</p> <ul style="list-style-type: none"> *Хог хаягдлын мэдээг мэдээлээр *Нөхц үзүүлсэн нутаг дэвсгэрээр *Хамжаа төрлөөр <p>Тусгай мэдээллийн санцар байсан мэдээг ашиг програм ашигтайгаар оролцгоо оруулж дөрвөг тайлан мэдээг гаргах зан болж:</p> <ul style="list-style-type: none"> *Хог хаягдлын өдөр, сар, жилийн хэмжээ * Хог хаягдлын хэмжээ, төрлөөр * Бусад 	<p>Хог хаягдлын мэдээ, хогийн машинээр</p> <p>Incoming Waste Amount by Vehicle</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Month</th> <th>Year</th> <th>Count</th> <th>Weight</th> <th>Volume</th> <th>Area</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Jan</td> <td>2017</td> <td>120</td> <td>12000</td> <td>1200</td> <td>1200</td> </tr> <tr> <td>Feb</td> <td>2017</td> <td>110</td> <td>11000</td> <td>1100</td> <td>1100</td> </tr> <tr> <td>Mar</td> <td>2017</td> <td>130</td> <td>13000</td> <td>1300</td> <td>1300</td> </tr> <tr> <td>Apr</td> <td>2017</td> <td>140</td> <td>14000</td> <td>1400</td> <td>1400</td> </tr> <tr> <td>May</td> <td>2017</td> <td>150</td> <td>15000</td> <td>1500</td> <td>1500</td> </tr> <tr> <td>Jun</td> <td>2017</td> <td>160</td> <td>16000</td> <td>1600</td> <td>1600</td> </tr> <tr> <td>Jul</td> <td>2017</td> <td>170</td> <td>17000</td> <td>1700</td> <td>1700</td> </tr> <tr> <td>Aug</td> <td>2017</td> <td>180</td> <td>18000</td> <td>1800</td> <td>1800</td> </tr> <tr> <td>Sep</td> <td>2017</td> <td>190</td> <td>19000</td> <td>1900</td> <td>1900</td> </tr> <tr> <td>Oct</td> <td>2017</td> <td>200</td> <td>20000</td> <td>2000</td> <td>2000</td> </tr> <tr> <td>Nov</td> <td>2017</td> <td>210</td> <td>21000</td> <td>2100</td> <td>2100</td> </tr> <tr> <td>Dec</td> <td>2017</td> <td>220</td> <td>22000</td> <td>2200</td> <td>2200</td> </tr> </tbody> </table>	Month	Year	Count	Weight	Volume	Area	Jan	2017	120	12000	1200	1200	Feb	2017	110	11000	1100	1100	Mar	2017	130	13000	1300	1300	Apr	2017	140	14000	1400	1400	May	2017	150	15000	1500	1500	Jun	2017	160	16000	1600	1600	Jul	2017	170	17000	1700	1700	Aug	2017	180	18000	1800	1800	Sep	2017	190	19000	1900	1900	Oct	2017	200	20000	2000	2000	Nov	2017	210	21000	2100	2100	Dec	2017	220	22000	2200	2200																																																																														
Month	Year	Count	Weight	Volume	Area																																																																																																																																																									
Jan	2017	120	12000	1200	1200																																																																																																																																																									
Feb	2017	110	11000	1100	1100																																																																																																																																																									
Mar	2017	130	13000	1300	1300																																																																																																																																																									
Apr	2017	140	14000	1400	1400																																																																																																																																																									
May	2017	150	15000	1500	1500																																																																																																																																																									
Jun	2017	160	16000	1600	1600																																																																																																																																																									
Jul	2017	170	17000	1700	1700																																																																																																																																																									
Aug	2017	180	18000	1800	1800																																																																																																																																																									
Sep	2017	190	19000	1900	1900																																																																																																																																																									
Oct	2017	200	20000	2000	2000																																																																																																																																																									
Nov	2017	210	21000	2100	2100																																																																																																																																																									
Dec	2017	220	22000	2200	2200																																																																																																																																																									
<p>Хог хаягдлын мэдээ, Цуглуулсан нутаг дэвсгэрээр</p> <p>Incoming Waste Amount by Locality</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Month</th> <th>Year</th> <th>Count</th> <th>Weight</th> <th>Volume</th> <th>Area</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Jan</td> <td>2017</td> <td>100</td> <td>10000</td> <td>1000</td> <td>1000</td> </tr> <tr> <td>Feb</td> <td>2017</td> <td>110</td> <td>11000</td> <td>1100</td> <td>1100</td> </tr> <tr> <td>Mar</td> <td>2017</td> <td>120</td> <td>12000</td> <td>1200</td> <td>1200</td> </tr> <tr> <td>Apr</td> <td>2017</td> <td>130</td> <td>13000</td> <td>1300</td> <td>1300</td> </tr> <tr> <td>May</td> <td>2017</td> <td>140</td> <td>14000</td> <td>1400</td> <td>1400</td> </tr> <tr> <td>Jun</td> <td>2017</td> <td>150</td> <td>15000</td> <td>1500</td> <td>1500</td> </tr> <tr> <td>Jul</td> <td>2017</td> <td>160</td> <td>16000</td> <td>1600</td> <td>1600</td> </tr> <tr> <td>Aug</td> <td>2017</td> <td>170</td> <td>17000</td> <td>1700</td> <td>1700</td> </tr> <tr> <td>Sep</td> <td>2017</td> <td>180</td> <td>18000</td> <td>1800</td> <td>1800</td> </tr> <tr> <td>Oct</td> <td>2017</td> <td>190</td> <td>19000</td> <td>1900</td> <td>1900</td> </tr> <tr> <td>Nov</td> <td>2017</td> <td>200</td> <td>20000</td> <td>2000</td> <td>2000</td> </tr> <tr> <td>Dec</td> <td>2017</td> <td>210</td> <td>21000</td> <td>2100</td> <td>2100</td> </tr> </tbody> </table>	Month	Year	Count	Weight	Volume	Area	Jan	2017	100	10000	1000	1000	Feb	2017	110	11000	1100	1100	Mar	2017	120	12000	1200	1200	Apr	2017	130	13000	1300	1300	May	2017	140	14000	1400	1400	Jun	2017	150	15000	1500	1500	Jul	2017	160	16000	1600	1600	Aug	2017	170	17000	1700	1700	Sep	2017	180	18000	1800	1800	Oct	2017	190	19000	1900	1900	Nov	2017	200	20000	2000	2000	Dec	2017	210	21000	2100	2100	<p>Хог хаягдлын хэмжээ, төрлөөр</p> <p>Incoming Waste Amount by Waste Category</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Month</th> <th>Year</th> <th>Count</th> <th>Weight</th> <th>Volume</th> <th>Area</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Jan</td> <td>2017</td> <td>100</td> <td>10000</td> <td>1000</td> <td>1000</td> </tr> <tr> <td>Feb</td> <td>2017</td> <td>110</td> <td>11000</td> <td>1100</td> <td>1100</td> </tr> <tr> <td>Mar</td> <td>2017</td> <td>120</td> <td>12000</td> <td>1200</td> <td>1200</td> </tr> <tr> <td>Apr</td> <td>2017</td> <td>130</td> <td>13000</td> <td>1300</td> <td>1300</td> </tr> <tr> <td>May</td> <td>2017</td> <td>140</td> <td>14000</td> <td>1400</td> <td>1400</td> </tr> <tr> <td>Jun</td> <td>2017</td> <td>150</td> <td>15000</td> <td>1500</td> <td>1500</td> </tr> <tr> <td>Jul</td> <td>2017</td> <td>160</td> <td>16000</td> <td>1600</td> <td>1600</td> </tr> <tr> <td>Aug</td> <td>2017</td> <td>170</td> <td>17000</td> <td>1700</td> <td>1700</td> </tr> <tr> <td>Sep</td> <td>2017</td> <td>180</td> <td>18000</td> <td>1800</td> <td>1800</td> </tr> <tr> <td>Oct</td> <td>2017</td> <td>190</td> <td>19000</td> <td>1900</td> <td>1900</td> </tr> <tr> <td>Nov</td> <td>2017</td> <td>200</td> <td>20000</td> <td>2000</td> <td>2000</td> </tr> <tr> <td>Dec</td> <td>2017</td> <td>210</td> <td>21000</td> <td>2100</td> <td>2100</td> </tr> </tbody> </table>	Month	Year	Count	Weight	Volume	Area	Jan	2017	100	10000	1000	1000	Feb	2017	110	11000	1100	1100	Mar	2017	120	12000	1200	1200	Apr	2017	130	13000	1300	1300	May	2017	140	14000	1400	1400	Jun	2017	150	15000	1500	1500	Jul	2017	160	16000	1600	1600	Aug	2017	170	17000	1700	1700	Sep	2017	180	18000	1800	1800	Oct	2017	190	19000	1900	1900	Nov	2017	200	20000	2000	2000	Dec	2017	210	21000	2100	2100	<p>Хогийн төвлөрсөн цэг дээр ирж буй хог хаягдлын өдөр тутмын хэмжээ</p>
Month	Year	Count	Weight	Volume	Area																																																																																																																																																									
Jan	2017	100	10000	1000	1000																																																																																																																																																									
Feb	2017	110	11000	1100	1100																																																																																																																																																									
Mar	2017	120	12000	1200	1200																																																																																																																																																									
Apr	2017	130	13000	1300	1300																																																																																																																																																									
May	2017	140	14000	1400	1400																																																																																																																																																									
Jun	2017	150	15000	1500	1500																																																																																																																																																									
Jul	2017	160	16000	1600	1600																																																																																																																																																									
Aug	2017	170	17000	1700	1700																																																																																																																																																									
Sep	2017	180	18000	1800	1800																																																																																																																																																									
Oct	2017	190	19000	1900	1900																																																																																																																																																									
Nov	2017	200	20000	2000	2000																																																																																																																																																									
Dec	2017	210	21000	2100	2100																																																																																																																																																									
Month	Year	Count	Weight	Volume	Area																																																																																																																																																									
Jan	2017	100	10000	1000	1000																																																																																																																																																									
Feb	2017	110	11000	1100	1100																																																																																																																																																									
Mar	2017	120	12000	1200	1200																																																																																																																																																									
Apr	2017	130	13000	1300	1300																																																																																																																																																									
May	2017	140	14000	1400	1400																																																																																																																																																									
Jun	2017	150	15000	1500	1500																																																																																																																																																									
Jul	2017	160	16000	1600	1600																																																																																																																																																									
Aug	2017	170	17000	1700	1700																																																																																																																																																									
Sep	2017	180	18000	1800	1800																																																																																																																																																									
Oct	2017	190	19000	1900	1900																																																																																																																																																									
Nov	2017	200	20000	2000	2000																																																																																																																																																									
Dec	2017	210	21000	2100	2100																																																																																																																																																									
<p>Дүүгэр дүүгээр ангилсан ирж буй хог хаягдлын өдөр тутмын хэмжээ</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Area</th> <th>Month</th> <th>Average Daily Amount (tonnage)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="3">Dorнод хот</td> <td>Август</td> <td>168.7</td> </tr> <tr> <td>Сентябрь</td> <td>168.0</td> </tr> <tr> <td>Октябрь</td> <td>167.3</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Зүүн-Зүүн хот</td> <td>Август</td> <td>228.7</td> </tr> <tr> <td>Сентябрь</td> <td>214.8</td> </tr> <tr> <td>Октябрь</td> <td>201.0</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Хангайн хот</td> <td>Август</td> <td>168.1</td> </tr> <tr> <td>Сентябрь</td> <td>167.4</td> </tr> <tr> <td>Октябрь</td> <td>166.7</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Төв хот</td> <td>Август</td> <td>114.3</td> </tr> <tr> <td>Сентябрь</td> <td>113.6</td> </tr> <tr> <td>Октябрь</td> <td>112.9</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Төв-Зүүн хот</td> <td>Август</td> <td>87.8</td> </tr> <tr> <td>Сентябрь</td> <td>87.1</td> </tr> <tr> <td>Октябрь</td> <td>86.4</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Сүхбаатар хот</td> <td>Август</td> <td>167.2</td> </tr> <tr> <td>Сентябрь</td> <td>166.5</td> </tr> <tr> <td>Октябрь</td> <td>165.8</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Хангайн хот</td> <td>Август</td> <td>4.1</td> </tr> <tr> <td>Сентябрь</td> <td>4.0</td> </tr> <tr> <td>Октябрь</td> <td>3.9</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Хангайн хот</td> <td>Август</td> <td>27.3</td> </tr> <tr> <td>Сентябрь</td> <td>27.2</td> </tr> <tr> <td>Октябрь</td> <td>27.1</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Хангайн хот</td> <td>Август</td> <td>88.1</td> </tr> <tr> <td>Сентябрь</td> <td>88.0</td> </tr> <tr> <td>Октябрь</td> <td>87.9</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Хангайн хот</td> <td>Август</td> <td>4.4</td> </tr> <tr> <td>Сентябрь</td> <td>4.3</td> </tr> <tr> <td>Октябрь</td> <td>4.2</td> </tr> </tbody> </table>	Area	Month	Average Daily Amount (tonnage)	Dorнод хот	Август	168.7	Сентябрь	168.0	Октябрь	167.3	Зүүн-Зүүн хот	Август	228.7	Сентябрь	214.8	Октябрь	201.0	Хангайн хот	Август	168.1	Сентябрь	167.4	Октябрь	166.7	Төв хот	Август	114.3	Сентябрь	113.6	Октябрь	112.9	Төв-Зүүн хот	Август	87.8	Сентябрь	87.1	Октябрь	86.4	Сүхбаатар хот	Август	167.2	Сентябрь	166.5	Октябрь	165.8	Хангайн хот	Август	4.1	Сентябрь	4.0	Октябрь	3.9	Хангайн хот	Август	27.3	Сентябрь	27.2	Октябрь	27.1	Хангайн хот	Август	88.1	Сентябрь	88.0	Октябрь	87.9	Хангайн хот	Август	4.4	Сентябрь	4.3	Октябрь	4.2	<p>Хамгаалах далан ба эрүүл ахуйн шаардлага хангасан ландшафлын үйл ажиллагаа (1)</p> <p>Харгалсан хэмжээ 1400.0 Хамгаалах далан 1390.0</p>	 <p>Хүрээлэх далан</p>																																																																																			
Area	Month	Average Daily Amount (tonnage)																																																																																																																																																												
Dorнод хот	Август	168.7																																																																																																																																																												
	Сентябрь	168.0																																																																																																																																																												
	Октябрь	167.3																																																																																																																																																												
Зүүн-Зүүн хот	Август	228.7																																																																																																																																																												
	Сентябрь	214.8																																																																																																																																																												
	Октябрь	201.0																																																																																																																																																												
Хангайн хот	Август	168.1																																																																																																																																																												
	Сентябрь	167.4																																																																																																																																																												
	Октябрь	166.7																																																																																																																																																												
Төв хот	Август	114.3																																																																																																																																																												
	Сентябрь	113.6																																																																																																																																																												
	Октябрь	112.9																																																																																																																																																												
Төв-Зүүн хот	Август	87.8																																																																																																																																																												
	Сентябрь	87.1																																																																																																																																																												
	Октябрь	86.4																																																																																																																																																												
Сүхбаатар хот	Август	167.2																																																																																																																																																												
	Сентябрь	166.5																																																																																																																																																												
	Октябрь	165.8																																																																																																																																																												
Хангайн хот	Август	4.1																																																																																																																																																												
	Сентябрь	4.0																																																																																																																																																												
	Октябрь	3.9																																																																																																																																																												
Хангайн хот	Август	27.3																																																																																																																																																												
	Сентябрь	27.2																																																																																																																																																												
	Октябрь	27.1																																																																																																																																																												
Хангайн хот	Август	88.1																																																																																																																																																												
	Сентябрь	88.0																																																																																																																																																												
	Октябрь	87.9																																																																																																																																																												
Хангайн хот	Август	4.4																																																																																																																																																												
	Сентябрь	4.3																																																																																																																																																												
	Октябрь	4.2																																																																																																																																																												
<p>Хамгаалах далан ба эрүүл ахуйн шаардлага хангасан ландшафлын үйл ажиллагаа (2)</p> 	<p>Хуучин хогийн цэгийн нөхөн сэргээлт</p> <p>Ландфил хийж дууссан газар</p>	<p>Хуучин хогийн төвлөрсөн цэгийг хэрхэн нөхөн сэргээсэн Мексик орны жишээ (Сайжруулах ажлын өмнө)</p> 																																																																																																																																																												
<p>Хогийг түрж тэгшлэх үйл ажиллагаа</p> 	<p>Хөрс хучилт</p> 	<p>Сайжруулах ажил дууссаны дараа</p> 																																																																																																																																																												

<p>Хий зайлуулах байгууламж</p>	<p>Пномпень хотын хогийн төвлөрсөн цэгийн бохир шивнэг цэвэрлэх байгууламж</p>	<p>Мониторингийн хороо</p> <ul style="list-style-type: none"> Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан ландшафтын өдөр тутмын үйл ажиллагааг хангах, савхуу хөрөнгийн асуудлыг шийдвэрлэж байх зорилгоор дараах байгууллага, иргэдийн төлөөлөлтэй хяналтын хороог байгуулна: <ul style="list-style-type: none"> БОЯ, ЗАА, СХД-ийн ЗДТГ, 4 дүгээр хорооны төрийн албан тушаалтан нар Хогийн цэгийн орчимд амьдарч буй иргэдийн төлөөлөл Хорооны байгаль орчны ТББ-д Бусад 																																																								
<p>УЧХЦ-ийн нөхцлийг сайжруулах ажлын төлөвлөгөө</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Төрөл</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> <th>2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Монгол Улсын байгууллага</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Хятад Улсын байгууллага</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Бусад байгууллага</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table>	Төрөл	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Монгол Улсын байгууллага	1	1	1	1	1	1	1	1	Хятад Улсын байгууллага	1	1	1	1	1	1	1	1	Бусад байгууллага	1	1	1	1	1	1	1	1	<p>ТТ.2 Дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэх зорилгоор хог хаягдлыг "RDF" болгон ашиглах</p>	<p>Яагаад бид хог хаягдлыг RDF болгон ашиглах боломжийн талаар судлах вэ (1)</p> <ol style="list-style-type: none"> Одоогоор дахин ашиглаж, боловсруулах боломжгүй хуванцар болон цаасны хог хагдал их байна. Түүнтэйгэн ландфилын үйл ажиллагааны үед тэдгээр нь замбаруулыг хийжээ, нугтардуулах ажил болон хог хаягдлыг алсзурч саармагжих явцад хүчдрэл бэрхшээл учруулдаг. 																				
Төрөл	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																																																		
Монгол Улсын байгууллага	1	1	1	1	1	1	1	1																																																		
Хятад Улсын байгууллага	1	1	1	1	1	1	1	1																																																		
Бусад байгууллага	1	1	1	1	1	1	1	1																																																		
<p>Яагаад бид хог хаягдлыг RDF болгон ашиглах боломжийн талаар судлах вэ (2)</p> <ol style="list-style-type: none"> Хог хаягдлын бүтцийн тодоромжтой <ul style="list-style-type: none"> Цаас болон хуванцар хог хаягдлын хэмжээ их, ялангуяа орон сууцны хороолол, 12.6% ба 22.4% хэсэгтэй. Цаашид тэдгээр хог хаягдлыг хэмжээ өсөх бөгөөд орон сууцны хорооллууд ч нэмэгдэх болно. Энэхүү технологи нь хог хаягдлыг дахин боловсруулах эдийн засгийн хувьд хамгийн боломжтой технологи юм Боддоо үйлдвэрлэх → Боломжгүй <ul style="list-style-type: none"> Хог хаягдлын бүтэц нь тохиромжгүй байна Боддооны хэрэгцээ бага байна Хог хаягдлыг шатаах → Боломжгүй <ul style="list-style-type: none"> Хөрөнгө оруулалт ба үйл ажиллагааны зардал хэт өндөр Газар нутгийн хувьд боломжтой буюу хог хаягдлыг шатаах аргаар устгах их хэмжээний хөрөнгө зарлах шаардлагатай. 	<p>Яагаад бид хог хаягдлыг RDF болгон ашиглах боломжийн талаар судлах вэ (3)</p> <ol style="list-style-type: none"> Одоогийн ДЦС-ын зурагцад шатаах <ul style="list-style-type: none"> Хөрөнгө оруулалт шаардагдахгүй Үйл ажиллагааны нэмэлт зардал шаардагдахгүй → хэрэгжүүлэх боломжтой байж магадгүй RDF үйлдвэрлэх зардал тийм ч өндөр биш RDF-ийн ирээдүйн хэрэгцээ Цаас, хуванцараар хийсэн RDF-ийн илчлэг байдал нь 5,000-8,000 ккал/кг (нүүрс 3,200 ккал/кг) RDF түлшний хэрэглэгчид их байна. Үүнд: цахилгаан болон дулааны станцууд. Маш хүйтэн цаг агаартай тул дулааны эрчим хүчний эрэлт хэрэгцээ өндөр. 	<p>Яагаад бид хог хаягдлыг RDF болгон ашиглах боломжийн талаар судлах вэ (4)</p> <ol style="list-style-type: none"> Цаас, хуванцараар хийсэн RDF ашигласнаар ялгарч хийн асуудал нь байгаль орчинд сөрөг нөлөөг бэлснэгтэй гэж үздэг боловч тогтмол өндөр температур (> 850 °C) шатаах тохиолдолд диоксины ялгаралтыг багасгах боломжтой. => үүнээс өөр нөхцөлд ашиглахыг хориглоно. Нөгөөтэйгүүр, RDF-ийн технологи нь байгаль орчинд сөрөг нөлөөтэй байдаг гэдэг утгаар олон нийтэд эргэлзэе төрүүрдэг => Иймд, бид тэрхүү эргэлзээ, санаа зовж буй байдлыг арилгахын тулд энэхүү туршилтаар төслийг хэрэгжүүлэх шаардлагатай. 																																																								
<p>Хуванцар хог хаягдлыг ил задгай байдлаар шатааж буй явлыг зогсоох хэрэгтэй</p>	<p>RDF болон нүүрсний харьцуулалт: эерэг талууд</p> <ol style="list-style-type: none"> Цаас, хуванцараар хийсэн RDF-ийн илчлэг байдал нь (5,000-8,000 ккал/кг) нүүрснээс (нүүрс 3,200 ккал/кг) хоёр дахин өндөр. RDF түлшний дотоод шаталтын хурдын хэмжээ нүүрсстэй ижил байх тул хуванцар эдлэл шатаахад ялгарч их хэмжээний хөө, тортог (өмнөх зураг үзэ үү) ялгарч байдлыг RDF (үрлэн хэлбэртэй) ашигласнаар багасгах боломжтой. 	<p>RDF болон нүүрсний харьцуулалт: сөрөг талууд</p> <ol style="list-style-type: none"> Агаарт цагардаг буй диоксины хэмжээ: RDF > нүүрс RDF түлш шатааснаар давамс хүчил HCl ялгарч усны хоолойнуудыг зөрүүлж болзошгүй. RDF түлшний шаталтын хэм өндөр байдаг тул бага температурт тохируулах хийсэн зууны системд нөлөөлж болзошгүй. Гандра дахин сөрөг талуудыг нөлөөллийг багасгах боломжтой: 1200 сэмийн дотоод шаталт явагдах боломжтой 3 дугаар ДЦС-ын зууныг ашиглах. Нүүрсстэй хамт шатаахад RDF түлшний хувь хэмжээ 10 хувиас хэтрэхгүй бөгөөд 3 дугаар ДЦС-ыг ашиглах RDF түлшний хэмжээ зууны нийт түлшний 1.3 хувьтай тэнцэнэ. 																																																								
<p>Мастер төлөвлөгөөнд RDF-ийг хэрхэн ашиглах тухай</p> <ol style="list-style-type: none"> Ямар станцыг ашиглах: 3 дугаар ДЦС <ul style="list-style-type: none"> Одоогоор 2 зуух нь RDF шатаахад тохиромжтой Дотоод шаталтын хэм хангалттай өндөр байна. 1200 сэмтэй байна. Янонд диоксины хийн хэмжээг зохицуулах үүднээс зууны хүчин чадал доод тал нь 850 сэмтэй байх шаардлага тавьдаг. Ямар хог ашиглах <ul style="list-style-type: none"> Хатуу ялгармоос бусад цаасан хог Одоогоор дахин ашиглаж байгаа хуванцар лосс, савнуудас бусад хуванцар хог. Ашиглах хогны хэмжээ <ul style="list-style-type: none"> 2005 оны нийт хогны 17.6%. Өдөр 28 тн хог хаягдал. Цаасан, хуванцар сав боддоон хаягдал хогны хэмжээ өсч байгаагай холбогдуулан доорх тоо нэмэгдэнэ. 	<p>ТТ.2-ийн зорилго</p> <ul style="list-style-type: none"> RDF-ийн үйлдвэрлэл болон ашиглалтыг зүүллэх. RDF-ийг үйлдвэрлэх боломжийг судлах, үйлдвэрлэлийн зардлын тооцоог гаргах. Үйлдвэрлэх RDF-ийн үзүүлэлтүүдийг судлах. Жишээлбэл, илчлэг чанар, ялгарч хий, биет бүтэц, г.м. RDF-ийг ашигласнаар нүүрсний хэрэгцээ хэр их буурах тооцоог гаргах. RDF болон нүүрсний холимог ашиглалтын харьцааг тогтоох. Зардлын тооцоо гаргах мэдээ цуглуулах 	<p>ТТ-ийн хэрэгжүүлэх явц</p> <ol style="list-style-type: none"> Одоогоор дахин боловсруулахгүй байгаа чанар муу хаягдал цаас, хуванцарыг цуглуулах. Тэдгээр нь RDF-ийн түүхий эд болно. Үйлдвэрлэсэн RDF-ийг дулааны станц дээр тээвэрлэж турших болно. RDF-ийг дулааны станц дээр шатааж холбогдох мэдээг цуглуулах болно. Дүн шинжилгээ хийхэд шаардагдах дээж, мэдээг (ялгарч буй хий, биет бүтэц, үнс г.м.) цуглуулах болно. 																																																								
<p>Байгаль орчны асуудлууд</p> <ol style="list-style-type: none"> Монгол Улсын өнөөгийн диоксины талаар судалгаа хийж буй ТИС-ийн Япон Улсын профессор Камотой хамтран RDF-ээс ялгарч хорт хийг судалж дүн шинжилгээ хийж болно. Туршилтаар зориулалтаар шатаах RDF-ийн хэмжээ нь бага байна. Байгаль орчинд аль болох бага сөрөг нөлөө үзүүлэх стандартыг сонгох. Судалгааны төслийн Монголын тал болон судалгааны баг хамтран туршилтаар үед ашиглаж болох зууныг сонгох болно. Тэрхүү зуух нь чадварлаг ажлын хүчтэй, түлш хутгаж хийж төлөвөрсөмтэй, өндөр нэгдэнтэй, ашигласан хийг гаргах системтэй, өөрийн гэсэн тодорхой хэмжээний талбайтай, хүрээлэн буй орчин зэрэг нөхцлүүдийг хангана. 	<p>Дулаан эрчим хүч үйлдвэрлэх зорилгоор хог хаягдлыг RDF болгон ашиглах ТТ.2-ийн ажлыг хэрхэн зохион байгуулах вэ</p>	<p>RDF-ийн ТТ.2-ийн ажлын хуваарь</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> <th>10</th> <th>11</th> <th>12</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Тохируулах болон</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2. Газар болон</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3. Тохируулах болон</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>4. Тэдгээр нь RDF-ийн түүхий эд болно.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5. Үйлдвэрлэсэн RDF-ийг дулааны станц дээр тээвэрлэж турших болно.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6. RDF-ийг дулааны станц дээр шатааж холбогдох мэдээг цуглуулах болно.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>7. Дүн шинжилгээ хийхэд шаардагдах дээж, мэдээг (ялгарч буй хий, биет бүтэц, үнс г.м.) цуглуулах болно.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		7	8	9	10	11	12	1. Тохируулах болон							2. Газар болон							3. Тохируулах болон							4. Тэдгээр нь RDF-ийн түүхий эд болно.							5. Үйлдвэрлэсэн RDF-ийг дулааны станц дээр тээвэрлэж турших болно.							6. RDF-ийг дулааны станц дээр шатааж холбогдох мэдээг цуглуулах болно.							7. Дүн шинжилгээ хийхэд шаардагдах дээж, мэдээг (ялгарч буй хий, биет бүтэц, үнс г.м.) цуглуулах болно.						
	7	8	9	10	11	12																																																				
1. Тохируулах болон																																																										
2. Газар болон																																																										
3. Тохируулах болон																																																										
4. Тэдгээр нь RDF-ийн түүхий эд болно.																																																										
5. Үйлдвэрлэсэн RDF-ийг дулааны станц дээр тээвэрлэж турших болно.																																																										
6. RDF-ийг дулааны станц дээр шатааж холбогдох мэдээг цуглуулах болно.																																																										
7. Дүн шинжилгээ хийхэд шаардагдах дээж, мэдээг (ялгарч буй хий, биет бүтэц, үнс г.м.) цуглуулах болно.																																																										

<p>ТТ.3 Дэхэн ашиглаж болох хог хаягдлыг ариун цэврийн цаасаар сольж авах хог хаягдал цуглуулдаг хөдөлгөөнт "Чиргами юкан" систем</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Дэхэн ашиглаж болох хог хаягдал юу вэ? (цаас, хуванцар, металл, папк & шил, 51.4%) орон сууцны хороололд ТТ-ийг хэрэглүүнэ ☐ Цаасан болон хуванцар хог хаягдлыг ялгаж хаях талаар Чиргами юкан төслийн сурталчилгаа, танилцуулга материалыг иргэдэд урьдчилан хүргүүлэх болно. ☐ Амралтын өдрүүдэд төсөл хэрэгжих буй хороололд машинаар ирж иргэдийн ялгасан хогийг 00 цаасаар сольж авна. ☐ Сайн чанарын дэхэн ашиглах боломжтой хог хаягдлыг дундын зурваланч нэрт зэрэг болно. ☐ Муу чанарын хог хаягдлыг RDF-ийн түүхийг эд болгон ашиглана. ☐ Энэхүү системийг хувийн салбараар хийлгэх хэлбэрийг дэмжих болно. 	<p>ТТ.4 Хүнд жинтэй хог хаягдлыг өргөж ачих төхөөрөмжийг судлах</p> <p>Гэр хорооллын хүнд даацын хог хаягдлыг хогны машинд ачих хялбар, энгийн аргыг бий болгох талаар судалгааг хийвэд оршино.</p> 	<p>ТТ.5 Хог хаягдлын асуудлаар иргэдийн мэдлэг, ухамсрыг дээшлүүлэх (1)</p> <p>Энэхүү ТТ хоёр үндсэн зорилготой:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Хогийн төвлөрсөн цэгийн найдвартай ажиллагааг хангах зорилгоор төр, иргэдийн хамтын хяналтын систем бий болгох ☐ Олон нийтийн оролцоотойгоор хууль бус хог хаях явдлыг багасгах
<p>ТТ.5 Хог хаягдлын асуудлаар иргэдийн мэдлэг, ухамсрыг дээшлүүлэх (2): Хийгдэх ажлууд</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Хамтын хяналтын систем <ol style="list-style-type: none"> 1. УИХД-ийн ТТ-ийн хэрэгжилтэд хяналт тавих хэрэг байгуулах 2. УИХД-ийн ТТ-ийн хэрэгжилтэд замаарсан үнэтгэл дүнгалт хийх 3. Олон нийтийн мэдлэг, ухамсрыг дээшлүүлэх ☐ Хууль бус хог хаягдлыг зогсоох кампанит ажил зохион байгуулах ☐ Ажлын хэсэг байгуулах ☐ Хорооны иргэдийн уулзалтуудыг зохион байгуулах ☐ Боловсрол болон кампанит ажлын сурталчилгааны материал бэлтгэх ☐ Цэвэрлэх үйл ажиллагаа 	<p>Анхаарал тавьсанд баярлалаа</p>	

f. Асуулт хариултын цаг

Асуулт 1: СХД-ийн 4-р хорооны иргэдийн төлөөлөгч Дарьсүрэн:

Надад асуух хэдэн асуулт байна.

1. Хүн амын урьдчилсан тооцоо бодит байдалтайгаа хир нийцэж байгаа вэ?
2. Хог ачиж цуглуулах системд иргэд орцондоо хогоо хаяна орцонд хаясан хогийг орцны жижүүр, цэвэрлэгчид хогны машинд аваачиж хаяна гэсэн байна. Орцны жижүүр ихэнх нь эмэгтэйчүүд, хөгшин хүмүүс байдаг тул хогны машинд аваачиж хаяхад хэцүү эдгээр бяд чадал муутай хүмүүс орцонд цугларсан хогийг хогны машинд аваачиж хаяж чадах уу?
3. Намайг цэрэгт байхад кран шиг жижиг өргүүртэй хогны машин байсан гадаа байгаа хогны савыг шууд өргөөд тэвшиндээ тавьчихдаг хэрэв ийм маягаар хогны машин одоо байдаг бол бяд чадал муутай орцны жижүүр эмэгтэйчүүд, хөгшдөд орцонд цугларсан хогийг хогны машинд аваачиж хаяхын оронд өөрсдөө шууд өргөөд аваад явчихдаг нь их амар байх болов уу, байрны гадаа байдаг нийтийн хогны саванд тухайн байрны иргэд оршин суугчид хогоо аваачиж хаядаг. Харин гадна талд нь байгаа хогийг орцны жижүүр хогны савруу аваад хийчихнэ. Энэ бол тийм ч хүндрэлтэй биш. Иймээс бяд чадал муутай орцны жижүүрүүдэд энэ арга барил нь илүү хялбар байх болов уу.
4. Одоогийн байдлаар төлөвлөгдөөгүй гэрийн бүсэд самосвал явж хог ачиж цуглуулж байгаа. Эдгээр самосвалууд Улаанчулуутын хогийн цэгрүү хогоо аваачиж хаяхдаа хэдийгээр дээгүүр нь юмаар бүтээдэг ч гэсэн тухайн нутаг салхирхаг тул замаар нэг хог нь хийсдэг. Иймд боломжтой бол уг нөхцөл байдлыг харгалзан үзэж нэг бол зориулалтын хогны машин эсвэл дээд тал нь битүү хогны машинаар сольж хогийг замаар нэг хийсгэдэггүй болгомоор байна.
5. Хогны хураамжийн төлбөрийн талаарх мастер төлөвлөгөөнд тусгагдсан санхүүгийн асуудал их аятайхан санагдлаа.
6. Улаанчулуутын хогийн цэг дээр ажиллаж байгаа өнөөгийн хог түүгчид нилээд ашиг орлоготой ажиллаж байгаа юм шиг байна. Иймд танай төслийн хүрээнд ялгах цэг байгуулж тэднийг ажилуулсан тохиолдолд хог түүгээд олж байсан орлоготой ижил хэмжээний цалин олгох уу эсвэл өөр байх уу? Миний хувьд, хог түүгчид ялгах цэг дээр ажилласан тохиолдолд тэдний түрүүчийн орлогоос доогуур байхгүй

болов уу гэдэгт итгэлтэй байгаа. Та бүхэн энэ талаар уялдуулаж судалгаа хийсэн үү?

Хариулт 1: Захирагчийн Ажлын Албаны Хот Тохижилтын Хэлтсийн мэргэжилтэн Дэлгэрбаяр:

Олон зүйл дээр санаа авч болохуйц цаашлаад Мастер төлөвлөгөөндөө оруулж болох үнэтэй асуулт тавьсанд тань баярлалаа. Таны асуусан эхний асуултны хувьд бид хүн амын урьдчилсан тоог Үндэсний Статистикийн төвөөс албан ёсоор авсан бөгөөд энэхүү албан ёсны тооноос харахад хүн амын тоо ирээдүйд өсөх хандлагатай байгаа.

Хариулт 1: Судалгааны багийн ахлагч ноён Шимура

Юуны өмнө үр ашигтай асуулт тавьсанд их баярлалаа. Хог ачиж цуглуулах системийн талаар таны асуусан асуултанд хариу өгье. Орцонд хаясан хогийг орцны жижүүр цуглуулж хаяна гэсэн асуудлын хувьд байр болгоны нөхцөл өөр тул бид өөр өөр систем ашиглана гэж бодож байгаа. Харин орон сууцны байрнуудын хувьд өөр өөр байгаа жишээлбэл, зарим байр нь хогийн бункертэй хогийнхоо бункерлүү хогоо аваачиж хаядаг байхад зарим байр нь хогоо үүдэндээ гаргаад тавьчихдаг түүнийг орцны жижүүр цэвэрлэгч нар цуглуулж хогны машинд ачуулдаг. Гэтэл зарим нь болохоор байрныхаа гадна нийтийн хогны савтай байрны иргэд оршин суугчид түүнрүү нь хогоо аваачиж хаядаг г.м Эдгээр өөр өөр нөхцөл байдал дээр үндэслэн бид хог ачиж цуглуулах өөр өөр систем бий болгоно. Цашилбал бид судалгаагаараа ямар хүмүүс хог ачиж вэ гэдгийг тодорхойлох бөгөөд үүнийг янз бүрийн систем ашиглан хэрэгжүүлж болно. Хог ачиж цуглуулах одоогийн систем нь өөр өөр байгаа ба энэ талаар үзүүлж танилцуулсан байгаа. Хог хаях цуглуулах системийн хамгийн чухал тал нь хог ачигчид ба иргэд юм. Иймд энэ 2 чухал талууд маань хог авч цуглуулах тухайн өдөр цагийг товлох хэрэгтэй байна. Миний жишээн дээр л гэхэд манай судалгааны багийн оффис байрлаж буй УБ банкны барилга буюу Төр Захиргааны 3-р байранд гэхэд л хэдэн сарын өмнө хэн нэгэн хүн тамхи татаж байгаад тамхины ишээ дутуу унтраан хогийн бункерлүү хийснээс болж гал гарах шахсан тохиолдолд 2 удаа гарсан. Яагаад ийм юм гарах болов гэхээр хогийг ачиж цуглуулах тогтсон өдөр цаг байхгүйгээс болж хог бункертээ шатсан. Үүгээр ч үл барам хог бункерт шатаад зогсохгүй байшин ч шатаж болзошгүй аюулд хүрч болно. Бас нэгэн жишээ хэлэхэд, миний түрээслэн амьдарч байгаа байрны яг урдхан талд нэг нийтийн хогийн сав байдаг ба миний ажигласнаар бол байрны оршин суугчид хэзээ дуртай үедээ хогоо хаядаг энэ байдал нь хэн нэгний замбараагүй, анхааралгүй ажиглагаанаас болж гал гарахад ч хүргэж болох юм. Товчоор хэлэхэд, байрны оршин суугчид байрныхаа гадаа өөрсдөө хогийн цэг үүсгээд байна. Иймээс бид энэ судалгаандаа иргэд, оршин суугчид буй газарт нийтийн хогны сав хэрэглэдэг системийг нэвтрүүлмээргүй байна. Учир нь нийтийн хэрэглэдэг хогны савыг цэвэрлэх эзэн байдаггүй, хэн нэгэн хүн эзэмшиж хариуцдаггүй. Харин хэн нэгэн хүн үүнийг хариуцаж чадна гэвэл хамаагүй бид нийтийн хогны сав хэрэглэдэг системийг ашиглаж болно. Гэр хороололд одоогоор хог ачиж цуглуулж байгаа хогны машины дээд тал нь онгорхой байгаа. Өөрөөр хэлбэл , самосвал явж байгаа. Самосвалны хувьд нэг асуудал нь хогоо ачаад хогийн цэгрүү явах замд хөнгөн чанарын хог нь замаар нэг хийсдэг. Энэ асуудлаас улбаалан бид Мастер төлөвлөгөөндөө битүү хаалттай буюу болж өгвөл зориулалтын хогны машин нэвтрүүлэх бодолтой байгаа. Хог түүгчдийн өдөр тутмын орлогын талаар бид судалгаа хийж үзсэн. Судалгаагаар хог түүгчдийн өдрийн дундаж орлого 3500 төг байна. Машинтай хог түүгчийг та харсан бол түүхий эд худалдаж авдаг юмуу эсвэл дахин боловсруулдаг хог хаягдлын компани хүн байж болох юм.

Хариулт 1: Захирагчийн Ажлын Албаны Хот Тохижилтын Хэлтсийн мэргэжилтэн Дэлгэрбаяр:

Бид хог түүгчдийн өдрийн орлогын талаар судалгаа хийж үзсэн 2500 төгрөгний орлогтой байсан. Тогтвортой хотуудын санаачлага, Канадын Сан, Нэгдсэн Үндэстний Хөгжлийн Хөтөлбөрийн санхүүжүүлсэн “УБ хотын хог түүгчдийн амьжиргааг сайжруулах” төсөл дээр бид хамтарч ажиллах бөгөөд уг төслөөс хог түүгчдийг явал хог түүдэг арга барилаас салгах вэ? Тэднийг вакцинжуулсан бүртгэлд оруулах, жендерийн асуудал г.м асуудлуудаар хамтран ажиллах гэж байгаа. Өөрөөр хэлбэл бид энэхүү Канадын төсөл дээр хамтран ажилласнаар хог түүгчдийн талаар дэлгэрэнгүй судалгаа хийх юм.

Асуулт 2: СХД-ийн 4-р хорооны иргэдийн төлөөлөгч Ганцэцэг

Улаанчулуутын хогийн цэгийн доод талд байгаа хур хогийг яах вэ? Үүнд ямар арга хэмжээ авах гэж байна? Энэ хур хогийг түрэх үү эсвэл дарж булах уу?

Хариулт 2: Захирагчийн Ажлын Албаны Хот Тохижилтын Хэлтсийн мэргэжилтэн Дэлгэрбаяр

Бид энэ асуудлын талаар дараачийн илтгэл дээр тодорхой ярилцана.

Асуулт 3: Байгаль Орчны Яамны мэргэжилтэн Хишигжаргал:

Надад хоёр гурван санал байна. 1. гэр хорооны хог хаягдал орон сууцны хорооны хог хаягдлаас дөрөв дахин их байхад цуглуулах нь цөөн байх нь ямар нэгэн байдлаар сөрөг нөлөөтэй байх. 2. Энэ тогтсон цагт хог цуглуулах талаар гэвэл иймэрхүү цагийн хуваарь социализмын үед , бараг 15 жилийн өмнө мөрдөгдөж байсан, одоо бол хүмүүсийн сэтгэхүй өөрчлөгдсөн. Энэ системийг үүсгэхийн тулд нөхцөлийг нь бүрдүүлэх олон нийтийн сурталчилгаа сайн хийх хэрэгтэй. 3. Нарангийн энгэрийн төлөвлөж байгаа шинэ хогийн цэг нь одоогийн цэг шиг яг л салхины дээд талд. Энэ асуудлаар олон нийтээс өнөөг хүртэл шүүмж ирсээр байгааг харгалзаж үзнэ үү. 4. Одоогийн хогийн цэг дээр ажиллаж байгаа хог түүгчид одоо олж байгаа орлогоосоо бага орлогын төлөө ажиллахгүй, тэгэхээр энэ асуудлыг яаж зохицуулах вэ? 5. Санхүүгийн асуудлаар түрүүн доогуур орлоготой ядуу айл өрхүүдийн хогны мөнгөн дээр дэмжлэг үзүүлэхийн тулд арай дээгүүр орлоготой айл өрхөөс арай илүү хогны хураамж авч ядуу айл өрхөөс багаар авна гэж санал болголоо. Хогны мөнгийг Байгаль орчны Яам тогтоодог тул бид нар хүмүүсийн орлогоор нь биш өрхийн гишүүдийн тоогоор тогтооно гэж бодож байгаа. Иймд та нарт энэ асуудлыг арай өөрөөр шийдвэрлэх арга зам байгаа юу? 6. Хогийн дарж булах талбайн хамгийн доод давхаргад доошоо газрын хөрсөнд муу нөлөө үзүүлэхгүйн тулд ямар нэгэн хамгаалалтын давхарга хийж өгөх үү?

Хариулт 3: Судалгааны багийн ахлагч хоён Шимура:

1-рт гэр хорооллоос гарч байгаа хогны дийлэнх хувь буюу 90% нь үнс байдаг. Хогийг удаан хадгалахад хамгийн ихээр төвөг учруулдаг нь хүнсний хог хаягдал байдаг. Харин гэр хорооны айлуудаас хүнсний хог бараг гардаггүй гэж болно. Энэ бол гэр хорооллын айлуудаас арай цөөн давтамжтайгаар хог цуглуулах гэсэн эхний шалтгаан. Мөн хоёрдугаар шалтгаан бол гэр хорооллоос хог хаягдал цуглуулах ажил бол илүү их өртөгтэй. Тийм учраас цөөн тоогоор цуглуулах юм. 2-рт Би танай социализмын үед дагаж мөрдөж байсан системийг маш өндөрөөр үнэлж байна. Тогтсон цагийн хуваариар хог ачиж цуглуулах нь хамгийн тохирсон арга юм гэж бараг бүх орнууд үзэж энэ системийг дагаж мөрддөг. Манай Япон орны бүх хотууд өөр өөрсдийн цагийн хуваарийг гаргаж, түүнийгээ яг дагаж мөрдөх үүрэгтэй байдаг.

Хариулт 3: Нөөц компанийн захирал Жамбалдорж:

6-р асуултанд хариулахад, ландфилын талаар түрүүн маш дэлгэрэнгүй ярихдаа тайлбарласан тул энэ асуудлаар дахиж ярих хэрэггүй байгаа.

Хариулт 3: Захирагчийн ажлын албаны мэргэжилтэн Дэлгэрбаяр:

Би хэдэн юм нэмж хэлье. Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан ландфил байгуулах гол зорилго нь л тэр шүү дээ, газар шороо, агаараа бохирдуулахгүй, хог хаягдал хийсгэхгүй гэж ландфил байгуулах гэж байгаа. Ландфил нь өөрөө хог хийсгэхгүйн тулд зориулалтын хашаатай, ногоон бүсээс бүрдсэн байгаа. Түүнчлэн, гал гаргахгүйн тулд хөрсөөр дарж булах үйл ажиллагааг өдөр бүр хийж гүйцэтгэнэ. 4-р асуултанд хариулья. Хог түүгчид хогийн цэг дээр хог ялган цуглуулах ажил хийгээд цалин авахгүй, яг одоогийнх шигээ өөрсдөө тушааж мөнгөө олно. Харин бид бол тэднийг илүү зохион байгуулалтанд оруулж байгаа юм. Тэднийг мөн вакцинд хамруулна. Энэ мэтчилэн тэднийг зөвхөн зохион байгуулалтанд л оруулна. 5-р асуултанд хариулья. БОЯ бол зөвхөн аргачлалыг тогтоох эрхтэй. Хот өөрөө иргэдээс авах хогны мөнгөний хэмжээг тогтоох эрхтэй байдгийг хуулинд заасан байдаг.

Хариулт 3: Судалгааны багийн ахлагч ноён Шимура:

Санхүүгийн системийн талаар юм нэмж хэлэхэд гэр хороолол бол харьцангуй бага үйлчилгээ авдаг. Орон сууцны хороолол 100% үйлчилгээ авдаг байхад гэр хороолол дөнгөж 50-55% л авдаг байна. Яагаад вэ гэвэл гэр хорооллын хогны төлбөр орон сууны төлбөрөөс 2,3 дахин их байдаг. Тиймээс гэр хорооллын төлбөр хураалт дөнгөж 10-20 %-тай байхад орон сууцны хорооллынх 100%-тай байдаг. Энэ ялгааг шийдвэрлэхгүй бол УБ хотын оршин суугчид бүгд 100% үйлчилгээ хүлээж авах боломжгүй юм. Манай баг энэ тал дээр шийдвэр гаргаж чадахгүй, Монголын тал хариуцдаг. Харин бид гэр хорооллын хогны төлбөр хураах системийг боловсронгуй болгох тал дээр маш их анхаарна. Дээгүүр орлоготой өрх ядуу өрхийг дэмжих бидний санал болгосон системээс өөр дээр арга бол байхгүй. Нэмж хэлэхэд БОЯ манай техникийн хэсэгт ордог учраас манай 7 хоног бүрийн 5 дах өдөр болгон зохиогддог ажлын хэсгийн хурал дээр идэвхтэй оролцож дээр маягаар санал бодлоо хуваалцаж байхыг хүсч байна.

Асуулт 4: Ноос Импекс компанийн захирал Цолмон:

Манай компани нь 1992 оноос хойш Японы тоног төхөөрөмжөөр ариун цэврийн цаас үйлдвэрлэж ирлээ. Юуны өмнө манай хотын хог хаягдлын асуудлыг нааштайгаар шийдвэрлэж өгөх энэ судалгааг гүйцэтгэж байга та бүхэнд талархал илэрхийлье. Түрүүний илтгэлд хаягдал цаасны хэмжээг 28.7 тонн гэжээ. Үүнээс дахин боловсруулах боломжтойг, мөн боломжгүй хаягдал цаасны хэмжээг тус тусад нь тооцсон баримт байгаа юу? Хог хаягдлын талаар хүмүүсийн ухамсарт шингээж өгөхийн тулд маш их сургалт сурталчилгаа явуулах хэрэгтэй. Бага ангиас нь энэ асуудлыг сургалтын хөтөлбөрт нь оруулж өгөх хэрэгтэй байх. Мөн орон сууцны орцноос ангилсан хогийг тусад нь авна гэдэг бол миний бодлоор маш зөв асуудал юм. Харин тэр Чиригами Кокан систем нь ангилсан дахин боловсруулагдах хог хаягдлыг ченжүүд айл өрхүүдээс авч цааш нь бид нарт зарвал эдгээр түүхий эдийн үнэ өснө. Тиймээс шууд үйлдвэрүүдэд нь өгвөл яах вэ? Хамгийн суулчийн асуулт бол төвлөрсөн хогийн цэг дээр баригдах ялгах цехийн талаар байгаа. Ялгагдсан хог хаягдлыг дахин боловсруулалт хийх үйлдвэрүүдэд үнэтэй өгөх юм уу эсвэл Японы адил боловсруулалт хийж байгааг шагнах маягаар үнэгүй өгдөг шиг үнэгүй өгөх юмуу?

Хариулт 4: Судалгааны багийн ахлагч ноён Шимура:

Бидний хийсэн өвлийн ХХХБС-гаар бол 5.2-той гарсан. Харин үүнээс хэдэн хувь нь дахин боловсруулагддаг болох талаар нарийн судлаагүй. Гэхдээ манай туршилтын

төслүүдийн нэг болох Чиригами Кокан төслийг хэрэгжүүлэх явцад дахин боловсруулж болох хаягдал цаасны хэмжээг ойролцоогоор мэдэж болно.

Хариулт 4: Захирагчийн ажлын албаны мэргэжилтэн Дэлгэрбаяр:

Бидний ченжүүд гэж яриад байгаа нь үйлдвэрлэгчдийг мөн хэлж байгаа бөгөөд тэдэнд өгнө гэж бодож байна. Дахин боловсруулагддаг хог хаягдал авахдаа оронд нь үндэснийхээ үйлдвэрлэлийг дэмжих үүднээс эндээ үйлдвэрлэсэн цаасыг авч тараана гэж бодож байгаа. Айл өрхөөс дан ганц хаягдал цаас биш олон төрлийн материал авна. Мөн RDF хийж болохуйц хог хаягдал дээр хамтарч ажиллах болно. Төвлөрсөн цэг дээр цогцолбор бариад ялгасан хог хаягдлаа үнэгүй тараах эсэхийг бид одоо хэлж мэдэхгүй байна. Ялгах ажлыг хийж гүйцэтгэхдээ тодорхой хэмжээний зардал гаргана, тэр зардлыг яаж нөхөх талаар шийдээгүй байгаа. Мөн сургалтын тал дээр бол бид сургалт явуулна. Сурталчилгаа, брошюр тараана, сайн дурын сургагчид авч бэлтгэнэ.

Асуулт 5: Улсын Мэргэжлийн хяналтын газрын байцаагч Оюундарь:

Энд хэлсэнээр 4 газар төвлөрсөн хогийн цэг байх юм байна. Тэр цэгүүд нь бүгд Нарангийн Энгэр шиг зохион байгуулалттай байх уу? Аюултай хог хаягдлыг яах боломжтой байна? Байгууламж төлөвлөж байгаа юу?

Хариулт 5: Судалгааны багийн ахлагч ноён Шимура:

Бусад 3 төвлөрсөн цэгийн тухайд бол бид зөвхөн ямар зохион байгуулалттай байх, яаж эрүүл ахуйн шаардлага хангасан дарж булах үйл ажиллагаа хийж гүйцэтгэх тал дээр зааварчилгаа өгнө. Хамгийн гол цэг бол Нарангийн Энгэр, хотын бүх хогны 90% нь очдог. Тиймээс манай судалгаа энэ цэгийг сайжруулах тал дээр голчлон анхаарч байгаа. 2рт Аюултай хог хаягдал бол үнэхээр маш чухал асуудал гэдэгтэй санал нийлж байна. Харин Нарангийн Энгэр бол зөвхөн аюулгүй хог хаягдал хаях зориулалттай. Тиймээс тус цэг дээр ирж байгаа машин болгоныг шалгаж үзэн аюултай хог ачиж ирсэн бол нэвтрүүлэхгүй. Хяналтын байран дээр ирсэн машинаас хаанаас ямар хог ачиж ирсэн болохыг асууж аюултай хог байж болзошгүй тохиолдолд шалгаж байх юм. Манай судалгаа бол аюултай хог хаягдлын талаар хийдэггүй, харин хэмжээг нь мэдэх зорилгоор үйлдвэрийн судалгаа хийж гүйцэтгэсэн. Гэтэл хариу нь ямар ч аюултай хог хаягдал гардаггүй гэж худлаа гарсан. Шалтгаан нь гэвэл бид мэргэжлийн хяналтын газартай хамтарч ажиллаагүй тул үйлдвэрүүд мэдээллээ нуусан. Энэ судалгааг дахиж хийх хэрэгтэй гэж үзвэл бидэнтэй хамтарч ажиллана уу.

Хариулт 5: Захирагчийн ажлын албаны мэргэжилтэн Дэлгэрбаяр:

Нэмж хэлэхэд, ЭМЯ нь ДЭМБ-тай хамтарч эмнэлгийн хог хаягдлыг судалгааг хийж гүйцэтгэсэн байгаа. Бид үүн дээр тэдэнтэй хамтарч ажиллана гэж тохирсон байгаа. Хэрхэн дарж булах тал дээр хамтарч ажиллах байгаа. Аюултай хог хаягдлын төвлөрсөн цэгийг сонгох ажлын хэсэг байгуулагдсан ба тэд цэгийг тогтоох болно.

4.1.3 Гуравдугаар семинар

а. Семинарын үндэслэл ба зорилтууд

а.1 Үндэслэл

Монгол Улсын Улаанбаатар хотын хатуу хог хаягдлын менежментийг сайжруулах төлөвлөгөөг боловсруулах судалгаа (цаашид судалгаа гэнэ)-г 2004 оны 11 дүгээр сараас эхлэн хэрэгжүүлж байгаа билээ. Судалгааны ажлын анхны хувилбараар судалгаа нь хоёр үе шаттай, 2006 оны 3 дугаар сард дуусгавар болох байсан билээ.

2004 оны 9 дүгээр сарын 13-ны өдөр Улаанбаатар хотын захиргаа болон ЖАЙКА-ийн хооронд тохирсон судалгааны ажлын хүрээний дагуу хоёр тал нь судалгааны хүрээнд санал болгох төсөл, хөтөлбөрүүдийн хэрэгжилтийг хянах, тэдгээрийн мөрөөр арга хэмжээ авах зорилгоор судалгааны 3 дугаар үе шатыг хэрэгжүүлэхээр тохирсон билээ. Улмаар судалгааны ажлын хуваарийг дараах хүснэгтийн дагуу өөрчилж одоогоор судалгаа нь гурван үе шатаас бүрдэж байна. Үүнд:

- 1 дүгээр үе шат: Мастер төлөвлөгөө (М/Т) боловсруулах
- 2 дугаар үе шат: Тэргүүн зэрэглэлийн төслүүдийн ТЭЗҮ болон туршилтын төслүүдийг хэрэгжүүлэх
- 3 дугаар үе шат: Судалгааны хүрээнд санал болгох төсөл хөтөлбөрүүдийн мөрөөр авах арга хэмжээ, тэдгээрийн хяналт

YEAR	2004					2005						2006						2007											
FISCAL YEAR	H16					H17						H18																	
MONTH	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3
Work in Mongolia	■					■						■						■											
Work in Japan	□	□					□						□						□										
Report	▲						▲					▲					▲										▲	▲	
Seminar							□																					□	
Workshop	□							□				□																	

Note: IC/R: Inception Report
DF/R: Draft Final Report
IT/R: Interim Report
F/R: Final Report
P/R: Progress Report

Зураг 4-1: Судалгааны шинэчилсэн ажлын хуваарь

ЖАЙКА-ийн судалгааны баг нь энэхүү судалгааны ажлын Монголын талын холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажилласны дүнд Мастер төлөвлөгөөний төслийг 2005 оны 5 дугаар сард судалгааны 1 дүгээр үе шатны хүрээнд боловсруулан дуусгав. Тэрхүү Мастер төлөвлөгөөний төслийн баримт бичгийг үндэслэн судалгааны баг болон Монголын тал хамтран тэргүүн зэрэглэлийн төслүүд дээр ТЭЗҮ хийж хэд хэдэн туршилтын төслүүдийг 2 дугаар үе шатны хүрээнд хэрэгжүүлэв. Судалгааны ажлын 2 дугаар үе шат 2005 оны 6 дугаар сарын дундуур эхэлж 2006 оны 3 дугаар сарын дунд гэхэд хэрэгжиж дууссан. Судалгааны хүрээнд санал болгосон төсөл, хөтөлбөрүүдийн хэрэгжилтийг хянах, тэдгээрийн мөрөөр арга хэмжээ авах зорилгоор судалгааны ажлын 3 дугаар үе шатыг 2006 оны 4 дүгээр сараас эхлүүлж 2007 оны 2 дугаар сард дуусгана.

а.2 Зорилго

Гуравдугаар семинарын зорилго:

- Судалгааны үр дүнг холбогдох талуудад танилцуулах;
- Санал болгох Мастер төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх зорилгоор судалгааны мэдлэг туршлагыг хуваалцах;
- Мастер төлөвлөгөөг саад бэрхшээлгүй хэрэгжүүлэх зорилгоор холбогдох талуудтай санал солилцох;

б. Гуравдугаар семинарын бүтэц, зохион байгуулалт

b.1 Семинар болох өдөр болон газар

Огноо: 2007 оны 1 дүгээр сарын 5, Баасан гараг

Газар: Улаанбаатар хот, Монгол- Японы төв

b.2 Семинарт оролцогчид

Семинарын зорилгоос хамаараад дараах байгууллагуудаас төлөөлөгчид уригдан оролцох болно:

- Удирдах зөвлөлийн гишүүд
- Техникийн ажлын хэсгийн гишүүд
- Тэргүүн зэрэглэлийн төсөл болон туршилтын төсөл хэрэгжүүлсэн дүүрэг хороодын ЗД-ын төлөөлөл
- Хатуу хог хаягдлын менежменттэй холбоотой асуудлыг сонирхдог Улаанбаатар хотын иргэн
- Төрийн бус байгууллагуудын төлөөлөгчид
- Хэвлэл мэдээллийн байгууллагуудын төлөөлөгчид

с. Семинарын хөтөлбөр

Семинарын хөтөлбөрийг доорх хүснэгтэд үзүүлэв.

Хэлэлцэх асуудал	Илтгэгч	Хугацаа
1. Монголын талын нээлтийн үг	УБ хотын захиргаа	10:00 – 10:15
2. Японы талын нээлтийн үг	ЖАЙКА	10.15 – 10:30
3. Гуравдугаар семинарын үндэслэл ба зорилтуудын тухай танилцуулах	ЖАЙКА-ийн зөвлөх хорооны дарга	10.30 – 10:45
Р.1 М/Т-г танилцуулах	Монголын тал	10:45 – 11:15
Р.2 Хог хаягдлыг цуглуулах тогтолцоог сайжруулах туршилтын төслийн тухай танилцуулах	Монголын тал эсвэл ЖАЙКА-ийн судалгааны баг	11:15 – 11:45
Р.3 Р.1 болон Р.2 дугаар асуудлаар асуулт хариултын цаг	Оролцогчид, Монголын тал ба Судалгааны баг	11:45 - 12:00
Р.4 Хог түүгч нарыг зохион байгуулалтанд оруулах туршилтын төслийн тухай танилцуулах	Монголын тал	12:00 – 12:30
Үдийн хоол		12:30 – 14:00
Р.5 RDF түлшийг нүүрстэй хольж шатаах хоёрдугаар туршилтын төслийн дүнг танилцуулах	Судалгааны баг	14:00 – 14:30
Р.6 Саппоро хотын RDF-ийн тогтолцоо	ЖАЙКА-ийн зөвлөх хорооны гишүүн	14:30 – 15:00
Р.7 Р.4, Р.5 болон Р.6 дугаар асуудлаар асуулт хариултын цаг	Оролцогчид, Монголын тал ба Судалгааны баг	15:00 - 15:30
Р.8 Мастер төлөвлөгөөг саад бэрхшээлгүй хэрэгжүүлэх зорилгоор санал солилцох	Оролцогчид, Монголын тал ба Судалгааны баг	15:30 – 15:50
Цайны завсарлага		15:50 – 16:10
Р.9 Дүгнэлт ба зөвлөмж	Монголын тал ба ЖАЙКА-ийн зөвлөх хороо	16:10 – 16:20
4. Монгол-Японы төвийн хаалтын үг	Монгол-Японы төв	16:20 – 16:30

d. Илтгэлийн материалууд

Улаанбаатар хотын хатуу хог хаягдлын менежментийг хэрэгжүүлэх Мастер төлөвлөгөөний тухай гуравдугаар семинар

УБ ХОТЫН ХАТУУ ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ САЙЖРУУЛАХ МАСТЕР ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БОЛОВСРУУЛАХ СУДАЛГАА

2007 оны 1 дүгээр сарын 5
Монголын талын хамтрагч байгууллага ба ЖАЙКА-ийн судалгааны баг

Илтгэлийн бүтэц

A) Төлөвлөлтийн хүрээ
B) Техникийн оновчтой тогтолцооны сонголт
C) Мастер төлөвлөгөөний тухай

A) Төлөвлөлтийн хүрээ

1. Хогийн төвлөрсөн цэгийн сонголт
2. Нийгмийн тогтолцоо
3. Хог хаягдлын ирээдүйн урсгалын урьдчилсан тооцоо

A) 1. Хогийн төвлөрсөн цэгийн сонголт

- Хатуу хог хаягдлын менежментийн тогтолцоо нь амьдрах орчноос хог хаягдлыг зайлуулах зорилгоор түүнийг цуглуулах тээвэрлэх болон зайлуулах хог хаягдлыг аюулгүй дарж булхалдаг оршино.
- Улаанбаатар хотын ихэнх хог хаягдал буюу нийт гарах хог хаягдлын 90 гаруй хувийг Улаанчулуутын хогийн төвлөрсөн цэг (УЧЦ) хүлээн авчан байгаа боловч тэрхүү цэг нь хоёр жилийн дараа хог хаягдал дарж булхалдаг газаргүй болно.
- УЧЦ-ийг орлох ирээдүйн хогийн төвлөрсөн цэгийн газрыг сонгох нь Улаанбаатар хотын хатуу хог хаягдлын менежментийн Мастер төлөвлөгөөг боловсруулахад нэн яаралтай шийдвэрлэх асуудал болно.

Хогийн төвлөрсөн цэг сонгох процедур

Хогийн төвлөрсөн цэгийн байршилг сонгох ахлын хамааралтай байгууллага 18 боломжит газруудыг судалж 2005 оны 2 дугаар сарын сүүлээр суулар тэдгээрээс 6 боломжит газрыг сонгож цаашин судалж зөвлөмж гаргав.

Боломжит газарууд болон шилжүүлэн ачигч станцын байршил

Боломжит цэг бүр дээр хийсэн дүн шинжилгээ

Хувилбар (цэг)	Тогтолцоо
1 дугаар хувилбар: Нарангийн энгэрийн хогийн төвлөрсөн цэг (НЭХЦ)	6 дүрэг <> НЭХЦ, Налайх дүрэг <> Нарангийн нүүрсний уурайн төвлөрсөн цэг (ННУХЦ)
2 дугаар хувилбар: ХМХ хогийн төвлөрсөн цэг (ХМХЦ)	6 дүрэг <> ХМХЦ, Налайх дүрэг <> ННУХЦ
3 дугаар хувилбар: Морин давааны хогийн төвлөрсөн цэг (МДХЦ)	6 дүрэг <> МДХЦ, Налайх дүрэг <> ННУХЦ
4 дугаар хувилбар: Цагаан давааны хогийн төвлөрсөн цэг (ЦДХЦ)	6 дүрэг <> ЦДХЦ, Налайх дүрэг <> ННУХЦ
5 дугаар хувилбар: Баянгийн хоолойны хогийн төвлөрсөн цэг (БХЦ)	6 дүрэг <> цахилгаан афис станц <> БХЦ, Налайх дүрэг <> БХЦ
6 дугаар хувилбар: Багауурын нүүрсний уурайн хогийн төвлөрсөн цэг (БНУХЦ)	6 дүрэг <> цахилгаан афис станц <> таанар замын тээвэр <> цахилгаан афис станц <> БНУХЦ, Налайх дүрэг <> ННУХЦ

Хоёрдугаар Бага хурал, Удирдах зөвлөлийн гуравдугаар хурлын дүгнэлт

1. Бага хурал (2)

Хэсэг	1-р сонголт	2-р сонголт
A	Нарангийн энгэр	Сонголт хийхгүй
B	Нарангийн энгэр	Цагаан даваа
C	Нарангийн энгэр	Цагаан даваа
D	Нарангийн энгэр	Цагаан даваа

Бага хурлын төлөөлөгчид Нарангийн энгэр болон Цагаан даваа гадар газруудыг Удирдах зөвлөлийн санал болгож зөвлөмж гаргах нь зүйтэй гэж үзэв.

2. Удирдах зөвлөлийн 3 дугаар хурал

Хогийн цэг сонгох асуудлыг иргэдийн Нарангийн энгэр болон Цагаан давааны цэргүүдийг газар дээр нь очиж судалж тавилдсан Дүнд Удирдах зөвлөлийн гишүүд ирээдүйн хогийн төвлөрсөн цэг Нарангийн энгэрт байх нь зүйтэй гэсэн шийдвэр гаргав.

Нэгдүгээр семинар

Ирээдүйн хогийн цэгрээ Нарангийн энгэрийг сонгосон шийдвэрийн талаар нэгдсэн ойлголтийг болж зөвшилцөлд хүрэх зорилгоор 4 дүгээр сарын 26-нд нэгдүгээр семинарыг зохиож байгуулсан. Таруу семинарт холбогдох байгууллага, иргэдийн 100 гаруй төлөөлөгчид урьсан. Нарангийн энгэр нь Сонинцаагийн дүүргийн 4 дүгээр хорооны нутаг дэвсгэрт байрлах бөгөөд гэрлүү хорооны иргэд, засаг захиргааны төлөөлөгчид оролцуулан нийт 81 хүн семинарын үйл ажиллагаанд оролцсон.

A) 2. Нийгмийн тогтолцоо: Хүн амын урьдчилсан тооцоо

- Төлөвлөгөөтэй (орон сууцны хороолол) болон төлөвлөгөөгүй (гэр хороолол) бусуудын хүн амын харьцаа:
- 2004 онд 50.4 : 49.6
- 2020 онд 82 : 18, Нийслэлийг хөгжүүлэх ерөнхий төлөвлөгөөний дагуу
- Ирээдүйн хүн амын тоог "Монгол Улсын Үндэсний статистикийн газрын хүн амын өсөлт" дээр үндэслэн урьдчилсан тооцоог хийв

Ирээдүйн хүн амын урьдчилсан тооцоо

Бүс	2008		2010		2015		2020	
	Хүн амын тоо	Хүн амын нягт	Хүн амын тоо	Хүн амын нягт	Хүн амын тоо	Хүн амын нягт	Хүн амын тоо	Хүн амын нягт
Орон сууцны хороолол	54	481,037	62	612,362	72	796,180	82	995,970
Гэр хороолол	46	409,772	38	375,316	38	306,625	18	216,626
Судалгааны бүс	100	890,809	100	987,678	110	1,102,805	100	1,212,596

Судалгааны бүсэд Улаанбаатар хотын долоон дүрэг хамрагдана.

A) 3. Хотын хог хаягдлын ирээдүйн гарах хэмжээ (өвөл)

Ангилал	2005	2008	2010	2015	2020
Борилын хог хаягдал	\$11.0	\$18.8	\$48.3	\$45.4	\$25.0
Ерөнхий	(183.2)	(195.9)	(252.5)	(341.4)	(492.7)
Үнс	(327.8)	(322.9)	(295.8)	(244.0)	(172.3)
Аурын үйлчилгээний хог хаягдал (буцаагч)	10.5	11.4	15.6	24.1	36.4
Аурын үйлчилгээний хог хаягдал (буцаагчгүй)	3.6	3.9	5.5	8.3	12.6
Албан байгууллагын хог хаягдал	13.7	14.9	20.7	31.5	47.8
Замын хог хаягдал	3.7	4.0	5.6	8.5	12.9
Сургуулийн хог хаягдал	0.8	0.9	1.1	1.4	1.7
Эцэц буудлын хог хаягдал	1.5	1.6	2.3	3.4	5.2
Зам шувуулагчийн хог хаягдал	10.0	10.3	11.4	12.8	14.0
Нийт	554.8	565.8	610.7	675.4	755.6

Гэр хороололд амьдрах хүн амын тоо багасах нь ирээдүйн хог хаягдлын хэмжээнд ихээр нөлөөлж байна.

Хотын хог хаягдлын ирээдүйн гарах хэмжээ (зун)

Ангилал	2005	2008	2010	2015	2020
Борилын хог хаягдал	166.7	198.2	249.5	327.5	421.2
Ерөнхий	(186.7)	(198.2)	(249.5)	(327.5)	(421.2)
Үнс	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)
Аурын үйлчилгээний хог хаягдал (буцаагч)	11.3	12.3	17.1	25.9	39.3
Аурын үйлчилгээний хог хаягдал (буцаагчгүй)	4.9	5.4	7.5	11.3	17.2
Албан байгууллагын хог хаягдал	19.0	20.6	28.8	43.6	65.9
Замын хог хаягдал	7.5	8.1	11.3	17.2	26.0
Сургуулийн хог хаягдал	0.4	0.4	0.5	0.5	0.8
Эцэц буудлын хог хаягдал	1.3	1.4	1.9	2.9	4.4
Зам шувуулагчийн хог хаягдал	17.0	17.5	19.4	21.7	23.8
Нийт	246.1	263.9	336.0	450.6	598.4

ДНБ-ийн өсөлтийн хэмжээ - 5.5%

A) 3. Хотын хог хаягдлын ирээдүйн бүтэц (өвөл)

Хотын хатуу хог хаягдал	2005 (тн)	2008 (тн)	2010 (тн)	2015 (тн)	2020 (тн)
Борилын хаягдал	12.9	13.2	16.3	20.7	26.7
Ерөнхий	6.1	6.4	8.7	8.8	10.6
Дамуу	2.0	2.1	2.4	2.9	3.3
Албан байгууллагын хог хаягдал	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6
Замын хог хаягдал	7.3	7.3	8.3	10.0	13.8
Сургуулийн хог хаягдал	0.2	0.3	0.3	0.3	0.4
Зам шувуулагчийн хог хаягдал	28.3	28.7	36.4	43.8	58.4
Борилын хог хаягдал	1.8	1.8	2.0	2.5	3.1
Замын хог хаягдал	5.4	6.0	7.2	8.3	11.3
Сургуулийн хог хаягдал	1.9	1.9	2.1	2.3	2.5
Зам шувуулагчийн хог хаягдал	2.7	2.7	3.0	3.3	3.6
Төрийн захиргааны хог хаягдал	11.6	12.2	14.9	19.4	26.8
Борилын хог хаягдал	29.9	29.9	32.7	33.4	36.9
Ерөнхий хог хаягдал	60.2	61.1	69.1	69.4	73.2
Нийт	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Хүнсний хог хаягдал нь цаас, хуванцарын хэмжээтэй харьцуулахад бага байна. Цаас, хуванцарын хэмжээ өндөр байна.

A) 3. Хотын хог хаягдлын ирээдүйн бүтэц (зун)

Хотын хатуу хог хаягдал	2005 (тн)	2008 (тн)	2010 (тн)	2015 (тн)	2020 (тн)
Борилын хаягдал	10.9	10.9	14.5	19.2	26.4
Ерөнхий	14.8	15.0	18.1	18.7	20.9
Дамуу	4.9	4.8	4.8	4.2	4.1
Борилын хог хаягдал	4.8	4.7	4.2	3.7	3.3
Сургуулийн хог хаягдал	18.2	18.2	18.5	18.8	18.1
Самуулагчийн хог хаягдал	5.8	5.8	5.8	5.8	5.8
Борилын хог хаягдал	26.1	26.2	26.7	26.3	26.8
Борилын хог хаягдал	1.8	1.8	1.8	1.8	1.7
Замын хог хаягдал	10.6	10.6	10.7	11.0	11.2
Сургуулийн хог хаягдал	6.8	6.8	6.9	6.9	6.8
Зам шувуулагчийн хог хаягдал	1.1	1.1	1.2	1.2	1.2
Төрийн захиргааны хог хаягдал	29.8	29.8	31.3	30.7	30.3
Борилын хог хаягдал	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Ерөнхий хог хаягдал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нийт	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Хүнсний хог хаягдал нь цаас, хуванцарын хэмжээтэй харьцуулахад бага байна. Цаас, хуванцарын хэмжээ өндөр байна.

Хотын бус хог хаягдал

	2006 тонн/дөр	2020 тонн/дөр
Үйлдвэрийн аюулгүй хог хаягдал	67.8	143.3
Үйлдвэрийн аюулгүй хог хаягдал	-	-
Эмнэлгийн байгууллагуудын ерөнхий хог хаягдал	15.2	20.8
Эмнэлгийн байгууллагуудын халдвартай/аюулгүй хог хаягдал	1.6	2.2
Өвлийн улирлын барилгын хог хаягдал	60.6	128.0
Зуны улирлын барилгын хог хаягдал	123.0	260.0

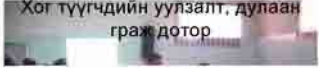

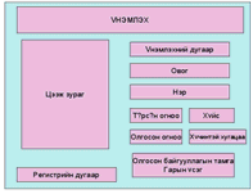

B) Техникийн оновчтой тогтолцоог сонгох

1. Мастер төлөвлөгөөний бодлого
2. Сонгох аргачлал
3. Техникийн оновчтой тогтолцоо

<p>В) 1. Мастер төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд баримтлах бодлого</p> <ul style="list-style-type: none"> 2010 он гэхэд хог ачиж цуглуулах үйлчилгээ нь нийслэлийн нийт иргэд оршин суугчдыг хамрах болно. Хогийн төвлөрсөн цэгийн байдал орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөг багасгах зорилгоор эрүүл ахуйн шаардлага хангах ландшафт буюу хөрсөөр дарж булах технологийг нэвтрүүлнэ. УБ хотын хатуу хог хаягдлын менежментийг сайжруулах Мастер төлөвлөгөөний үндсэн зорилго нь М/Т-ний зорилготой жил болж 2020 он гэхэд байгаль, орчинд халуу хатуу хог хаягдлын менежментийн тогтолцоо бий болгоход оршино. Энэхүү зорилгод хүрэхийг түүнд хогийн төвлөрсөн цэг дээр хог хаягдлыг дарж булах хэмжээг багасгахын тулд юуны түрүүнд, хог хаягдлын эх үүсвэр дээр нь багасгах, дараа нь дахин ашиглах, эцэст нь түүний эдийн эх үүсвэр болгон дахин боловсруулах 3R (Reduce, Reuse, Recycle) үйл ажиллагааг дэмжих. 	<p>В) 2. Сонгох аргачлал</p> <ol style="list-style-type: none"> Хогийн төвлөрсөн цэгийн байршил, сонгох аргачлал Мастер төлөвлөгөөний зорилготой жил болж 2020 он хүртэл түүнийг ашиглах боломжтой байвар сонгох. Дээр дурдсан дөрвөн хогийн төвлөрсөн цэгийг 2020 он хүртэл ашиглах боломжтой тодорхойлох. Дундын боловсруулалтын тогтолцоог нэвтрүүлэх шаардлага байгаа эсгийг шалгах зорилгоор дээр сонголт хийсэн хогийн төвлөрсөн цэгийг суурь болгон ашиглах дүн шинжилгээ хийн. Улаанбаатар байгаль орчныг хамгаалах 3R үйл ажиллагааг дэмжих зорилгоор хагарал түүний эдийн элэх цэх болон RDF үйлдвэрлэх байгууламж нэвтрүүлэх төлөвлөгөөг хийж шийдвэр гаргах. Хагарал түүний эд элэх цэх болон RDF үйлдвэрлэх байгууламж нэвтрүүлэх асуудлыг шийдвэрлэх төлөвлөгөөний үйл ажиллагаанд зайлшгүй шаардлагатай өргөжин цуглуулах тогтолцоог нэвтрүүлэхийн тулд хог хаягдлыг хаях ба хадгалах, цуглуулах ба тээвэрлэх оновчтой тогтолцоо дээр дүн шинжилгээ хийж судлах. 	<p>В) 3. Техникийн оновчтой тогтолцоо: 1. 2020 оны байдлаар ашиглах хогийн төвлөрсөн цэгүүд</p> <ol style="list-style-type: none"> НХХЦ-ийг төвийн уургаан дүүргэ ашиглах. Нийслэлийн хотын цэвэр Нийслэл дүүргэ ашиглах. Морин давааны хогийн төвлөрсөн цэгийг Хан-Уул дүүргийн 12, 13, 14 дугаар хороод ашиглах. СХДН-ийн 21-р хороо нь тус хорооны өөрийн хогийн цэгийг ашиглах. <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Ландфил</th> <th rowspan="2">Харьцаа (%)</th> <th colspan="2">Дарж булах хэмжээ (тоннууд)</th> </tr> <tr> <th>Өвлийн улирал</th> <th>Зуны улирал</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>НХХЦ</td> <td>91</td> <td>935.4</td> <td>911.2</td> </tr> <tr> <td>МДХЦ</td> <td>5</td> <td>51.3</td> <td>50.1</td> </tr> <tr> <td>НХЦ</td> <td>3</td> <td>30.8</td> <td>30.1</td> </tr> <tr> <td>Хог 21ХЦ</td> <td>1</td> <td>10.3</td> <td>10.0</td> </tr> <tr> <td>Нийт</td> <td>100</td> <td>1027.8</td> <td>1001.4</td> </tr> </tbody> </table>	Ландфил	Харьцаа (%)	Дарж булах хэмжээ (тоннууд)		Өвлийн улирал	Зуны улирал	НХХЦ	91	935.4	911.2	МДХЦ	5	51.3	50.1	НХЦ	3	30.8	30.1	Хог 21ХЦ	1	10.3	10.0	Нийт	100	1027.8	1001.4																																																	
Ландфил	Харьцаа (%)	Дарж булах хэмжээ (тоннууд)																																																																											
		Өвлийн улирал	Зуны улирал																																																																										
НХХЦ	91	935.4	911.2																																																																										
МДХЦ	5	51.3	50.1																																																																										
НХЦ	3	30.8	30.1																																																																										
Хог 21ХЦ	1	10.3	10.0																																																																										
Нийт	100	1027.8	1001.4																																																																										
<p>Хогийн төвлөрсөн дөрвөн цэгийн байршил, 2020 онд</p>	<p>2. Хог хаягдлыг дахин ашиглах, боловсруулах ба дундын боловсруулалтын тогтолцоо: хатуу хог хаягдлын менежментийн зорилтууд</p> <p>Угс, нийгэм хөгжих дэвшил түгсэм хатуу хог хаягдлын менежментийн зорилтууд нь өөрчлөгдөж байдаг:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1-р үе шат: Эрүүл ахуйг хангах → Цуглуулах ажлыг сайжруулах 2-р үе шат: Байгаль орчныг хамгаалах (эрүүл ахуйн шаардлага хангасан ландшафт) → Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан ландшафт 3-р үе шат: Байгалийн бэлгийг хамгаалах = Байгалийн бэлэг, нөөцийн хэрэглээг багасгах → 3R 3-р үе шатны зорилтыг биелүүлэхийг эрмэлзэх. 	<p>Хатуу хог хаягдлын менежментэд баримтлах болдог Хэрэгжүүлэх арга хэмжээнийг ач холбогдлоор нь жагсаавал</p> <ol style="list-style-type: none"> Багасгах: юуны түрүүнд хог хаягдлын гарах хэмжээг эх үүсвэр дээр нь багасгах. Дахин ашиглах: Гарсан хог хаягдлыг дахин ашиглахыг эрмэлзэх. Материалын рсайкл: Гарсан хог хаягдлыг дахин ашиглах боломжгүй тохиолдолд хаягдал түүхийг эд болгон боловсруулах. Эрчим хүчний рсайкл: Материалын рсайкл хүндрэлтэй тохиолдолд эрчим хүчний рсайкл хийх. Хог хаягдлыг эрүүл ахуйн шаардлага хангах хэлбэрээр дарж булах 																																																																											
<p>Зөвлөмж болгох тогтолцоо</p> <ol style="list-style-type: none"> Ялгах цех RDF (Refuse Derived Fuel) нь хуванцар, цаас зэргийг ачилах зөвхөн хаягдлыг хийсэн хатуу түлээ бөгөөд нүүрсстэй төстэй болно. 	<p>Ялгах цехийн ач холбогдол?</p> <ul style="list-style-type: none"> НХХЦ дээр эрүүл ахуйн шаардлага хангах ландшафтын үйл ажиллагаа явуулахын тулд одоогийн УХЦЦ дээр ажиллах буй хог түүг нарыг ачлан байрар хангах. Иймд тухайн байгууламж дээр машин, техникийн ашиглалтыг аль болох хязгаарлах; Хог хаягдлыг дахин ашиглах/материалын рсайкл хийх үйл ажиллагааг дэмжих; RDF түлш үйлдвэрлэхэд хаягдал түүхийг эдэд урьдчилсан боловсруулалт хийх. 	<p>RDF-ийн ач холбогдол? (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> Хог хаягдал хамбараагүй гаргаж хийжээ болон ландшафтын тогтвортой байдлыг хангах зорилгоор цаас болон хуванцар зэрэг "цацуу" гэгдэх хог хаягдлын хэмжээг багасгах эрүүл ахуйн шаардлага хангах ландшафтын үйл ажиллагааны хүчдэлтэй борлуулалт багасгах. Одоогоор худийн хэвшлийн хөрөнө оруулалтын хүрээнд шийдвэрлэх боломжгүй байгаа "цацуу" гэх хог хаягдлын хэмжээг багасгахын тулд хаягдлыг RDF түлш болгон эрчим хүчний рсайкл хийдэг. Тэхнологийг нэвтрүүлэхгүйгээ. 																																																																											
<p>Санал болгох рсайкл болон дундын боловсруулалтын тогтолцоо</p> <ul style="list-style-type: none"> Санал болгох тогтолцоо <ul style="list-style-type: none"> Дахин ашиглах ба материалын рсайкл хийх: хувийн компани (ихэвчлэн) ба ялгах цех Эрчим хүчний рсайкл: RDF үйлдвэр Ангилан цуглуулах: хоёр төрлөөр ялгах <ul style="list-style-type: none"> Дахин ашиглах боломжтой хаягдал → ялгах цех + RDF үйлдвэр Дахин ашиглах боломжгүй хаягдал → хогийн төвлөрсөн цэг 	<p>RDF-ийн ач холбогдол? (2): Улаанбаатар хотын хог хаягдлын онцлог шинж чанар (жилийн турш гарах орон сууцны хог хаягдлын бүтэц)</p> <ul style="list-style-type: none"> Хүнсний хаягдал бага => 34.2% Бордоо болон ашиглах хаягдал бага (хүнс + өвс/мод) => 37.0% Илчлэг нь өндөр хаягдал ихтэй (цаас + хуванцар) => 36.1% Гэр хороолол: үүсний гарах хэмжээ их => 82.9% (өвлийн улирал) 	<p>RDF-ийн ач холбогдол? (3):</p> <ul style="list-style-type: none"> Хог шатаах үйлдвэр байгуулахгүй байх үндэслэл? <table border="1"> <thead> <tr> <th>Угс</th> <th>A. Ландфил дээр булч (ам.доллтон)</th> <th>B. Хог хаягдлыг шатаах (ам.доллтон)</th> <th>C. Цэвэрлэх, дахин ашиглах, борлуулалтын өртөө (ам.доллтон)</th> <th>D. Ландфил дээр багасгах өртөө (A+B) (ам.доллтон)</th> <th>E. Ашиг зүйл ачилах өртөө (C+D) (ам.доллтон)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ирмэг</td> <td>300</td> <td>150</td> <td>0</td> <td>340</td> <td>+ 95.0</td> </tr> <tr> <td>Баянгол, Галтуй</td> <td>10</td> <td>60</td> <td>8</td> <td>8</td> <td>-50.0</td> </tr> <tr> <td>15-р жил</td> <td>4</td> <td>60</td> <td>3</td> <td>3.2</td> <td>-53.8</td> </tr> </tbody> </table> <p>2010 онд орон сууцны хороолол эдгээт гарах нийт 250 тонн хаягдлыг хог шатаах үйлдвэр дээр шатаахад УБ хотын эхнэр/хөрсөөр дамжж зардал гэхэд 13,450 ам.доллар буюу жүж 4.8 сан ам.доллар зарцуулна.</p> <ul style="list-style-type: none"> Бордооны үйлдвэр байгуулахгүй байх үндэслэл? <p>Хотын хатуу хог хаягдал ашиглах бордоо үйлдвэрлэх борлуулалт түүний хөрөгцөө одоогийн эх зээлд бага байна. Одоогоор Улаанбаатар хотод малын өтөг бууцаг хотын хогийн төвлөрсөн цэг дээр мөнгө төлж хаяж байна.</p>	Угс	A. Ландфил дээр булч (ам.доллтон)	B. Хог хаягдлыг шатаах (ам.доллтон)	C. Цэвэрлэх, дахин ашиглах, борлуулалтын өртөө (ам.доллтон)	D. Ландфил дээр багасгах өртөө (A+B) (ам.доллтон)	E. Ашиг зүйл ачилах өртөө (C+D) (ам.доллтон)	Ирмэг	300	150	0	340	+ 95.0	Баянгол, Галтуй	10	60	8	8	-50.0	15-р жил	4	60	3	3.2	-53.8																																																			
Угс	A. Ландфил дээр булч (ам.доллтон)	B. Хог хаягдлыг шатаах (ам.доллтон)	C. Цэвэрлэх, дахин ашиглах, борлуулалтын өртөө (ам.доллтон)	D. Ландфил дээр багасгах өртөө (A+B) (ам.доллтон)	E. Ашиг зүйл ачилах өртөө (C+D) (ам.доллтон)																																																																								
Ирмэг	300	150	0	340	+ 95.0																																																																								
Баянгол, Галтуй	10	60	8	8	-50.0																																																																								
15-р жил	4	60	3	3.2	-53.8																																																																								
<p>Хог ачиж, цуглуулах тогтолцоо Төлөвлөгөөтэй бүс</p> <ol style="list-style-type: none"> Ангилан цуглуулах <ul style="list-style-type: none"> Ерөнхий хог: Долоо хонокт 2 удаа, тогтоон өдөр Давин ашиглах хог: Долоо хонокт 1 удаа, тогтоон өдөр Компактор төрийн хогны машин Орчноос хог цуглуулах дуудлагын тогтолцоо <ul style="list-style-type: none"> Орчин суулчид байрныгаа өрсөлдөж хогоо хаяна. Хогны машин ирж хогоо дугарна. 	<p>Хог ачиж, цуглуулах тогтолцоо Төлөвлөгөөтэй бүс</p> <ol style="list-style-type: none"> Хольц цуглуулах <ul style="list-style-type: none"> 2 долоо хонокт 1 удаа, тогтоон өдөр Самосвал Хашаа болгоны хаалган дээр очиж дуудлагаар үйлчлэх тогтолцоо <ul style="list-style-type: none"> Оршин суугчид хашаандаа хогоо хаяр агна. Хогны машин ирж хогоо дугарна. Тэгэхэд иргэд хогоо зөвхө гарган хогны машинд агна. 	<p>С) Мастер төлөвлөгөөний тухай</p> <ol style="list-style-type: none"> Санал болгох хатуу хог хаягдлын менежментийн тогтолцоо Тоон хэмжигдүүнтэй зорилтууд Ирээдүйн хог хаягдлын урсгал Хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө ба төслийн зардал Институцын асуудлууд 																																																																											
<p>С) 1. Төлөвлөгөөтэй бүсийн хатуу хог хаягдлын менежментийн тогтолцоо</p>	<p>Төлөвлөгөөтэй бүсийн хатуу хог хаягдлын менежментийн тогтолцоо</p>	<p>с) 2. Тоон хэмжигдүүнтэй зорилтууд</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Зүйл</th> <th>2008</th> <th>2010</th> <th>2015</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Хог хаягдал цуглуулах хэмжээ (%)</td> <td>100</td> <td>100</td> <td>100</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>Орон сууцны хороолол Гэр хувиар</td> <td>42</td> <td>100</td> <td>100</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>Орон сууцны хороололын хог хаягдлыг өргөжин цуглуулах</td> <td>0</td> <td>15</td> <td>40</td> <td>70</td> </tr> <tr> <td>•Материал цуглуулах хэмжээ (%)</td> <td></td> <td>83,567</td> <td>289,859</td> <td>634,432</td> </tr> <tr> <td>•Хаягдал хувиар (с/м)</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Хог хаягдлын гарах хэмжээг зогсох өргөжин цуглуулах хувиар (%)</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>•Олон</td> <td>0</td> <td>4.9</td> <td>17.7</td> <td>40.4</td> </tr> <tr> <td>•Зүн</td> <td>0</td> <td>8.5</td> <td>25.4</td> <td>48.9</td> </tr> <tr> <td>Хог хаягдлын гарах хэмжээг зогсох дундын боловсруулалтын хувиар (%)</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>•Олон</td> <td>0</td> <td>2.2</td> <td>8.0</td> <td>18.5</td> </tr> <tr> <td>•Зүн</td> <td>0</td> <td>3.6</td> <td>11.1</td> <td>21.8</td> </tr> <tr> <td>Дарж булах аргачлал</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>• НХХЦ</td> <td></td> <td>Ил задар байдал</td> <td>Эрүүл ахуйн шаардлага хангах ландшафтын 4-р түвшин</td> <td></td> </tr> <tr> <td>• Бордоо 3 жилийн төвлөрсөн цэг</td> <td></td> <td>Эрүүл ахуйн шаардлага хангах ландшафтын 2-р түвшин</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Зүйл	2008	2010	2015	2020	Хог хаягдал цуглуулах хэмжээ (%)	100	100	100	100	Орон сууцны хороолол Гэр хувиар	42	100	100	100	Орон сууцны хороололын хог хаягдлыг өргөжин цуглуулах	0	15	40	70	•Материал цуглуулах хэмжээ (%)		83,567	289,859	634,432	•Хаягдал хувиар (с/м)					Хог хаягдлын гарах хэмжээг зогсох өргөжин цуглуулах хувиар (%)					•Олон	0	4.9	17.7	40.4	•Зүн	0	8.5	25.4	48.9	Хог хаягдлын гарах хэмжээг зогсох дундын боловсруулалтын хувиар (%)					•Олон	0	2.2	8.0	18.5	•Зүн	0	3.6	11.1	21.8	Дарж булах аргачлал					• НХХЦ		Ил задар байдал	Эрүүл ахуйн шаардлага хангах ландшафтын 4-р түвшин		• Бордоо 3 жилийн төвлөрсөн цэг		Эрүүл ахуйн шаардлага хангах ландшафтын 2-р түвшин		
Зүйл	2008	2010	2015	2020																																																																									
Хог хаягдал цуглуулах хэмжээ (%)	100	100	100	100																																																																									
Орон сууцны хороолол Гэр хувиар	42	100	100	100																																																																									
Орон сууцны хороололын хог хаягдлыг өргөжин цуглуулах	0	15	40	70																																																																									
•Материал цуглуулах хэмжээ (%)		83,567	289,859	634,432																																																																									
•Хаягдал хувиар (с/м)																																																																													
Хог хаягдлын гарах хэмжээг зогсох өргөжин цуглуулах хувиар (%)																																																																													
•Олон	0	4.9	17.7	40.4																																																																									
•Зүн	0	8.5	25.4	48.9																																																																									
Хог хаягдлын гарах хэмжээг зогсох дундын боловсруулалтын хувиар (%)																																																																													
•Олон	0	2.2	8.0	18.5																																																																									
•Зүн	0	3.6	11.1	21.8																																																																									
Дарж булах аргачлал																																																																													
• НХХЦ		Ил задар байдал	Эрүүл ахуйн шаардлага хангах ландшафтын 4-р түвшин																																																																										
• Бордоо 3 жилийн төвлөрсөн цэг		Эрүүл ахуйн шаардлага хангах ландшафтын 2-р түвшин																																																																											
<p>С) 3. Ирээдүйн хог хаягдлын урсгал: 2010 оны өвөл</p> <p>2010 Судалгааны нийт бүс</p>	<p>Ирээдүйн хог хаягдлын урсгал: 2010 оны зун</p> <p>2010 Судалгааны нийт бүс</p>	<p>Ирээдүйн хог хаягдлын урсгал: 2015 оны өвөл</p> <p>2015 Судалгааны нийт бүс</p>																																																																											

<p>Хогийн ил цэг бий болохоос хэрхэн сэргийлэх вэ?</p> <p><i>Хог хаях болон ачих цагийн хоорондох хугацааг хянаж хэрэгтэй</i></p> <p>↓</p> <ul style="list-style-type: none"> Хог ачих цагийн хуваарийг ягцтал баримтлах. (ТҮК-н үүрэг хариуцлага) Оршин суугчид хог ачих хуваарийн дагуу хогоо хаях. (Таны үүрэг хариуцлага) 	<p>Тэдгээр ил задгай хогийн цэгийг устгахын тулд</p> <p>ТҮК хог ачих үйлчилгээнийхээ давтамжийг өдөрт 2 удаа болгосон.</p> <p>Туршилтын төслийн хүрээнд Хотын захиргаа болон ЖАЙКА-гийн судалгаа баг:</p> <ul style="list-style-type: none"> Хог ачих үйлчилгээний цагийн хуваарийг тогтмолжуулах (давтамжийг багасгасан) Хог хаях журам нэвтрүүлэх <p>арга замаар шийдэхийг оролдсон.</p>	<p>Санал болгож буй хог хаях журам</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Өдөр <ul style="list-style-type: none"> Оршин суугчид зөвхөн дараах хог ачих хуваарьт өдөр л хогоо хаяж болно. <ul style="list-style-type: none"> • А бүс: (Хороо 2 & 3): Даваа, Лхагва, Баасан • В бүс: (Хороо 1 & 4): Магмад, Пүрэв, Бямба ■ Цаг <ul style="list-style-type: none"> Оршин суугчид зөвхөн заасан цагт л хогоо хаяж болно. <ul style="list-style-type: none"> • Хог ачих хуваарьт өдрийн өглөө хог түр хаях цагт ууттай хогоо тавьна. (Өглөөний 9.00 цагаас өмнө) 																		
<p>Санал болгож буй хог хаях журам</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Хог түр тавих газар <ul style="list-style-type: none"> Оршин суугчид хогоо зөвхөн тусгайлан заасан газарт тавьж болно. (Хэрэв хүсвэл хогны машин ирэх үед шууд хогоо аваачиж өгч болно) ■ Хог хаях арга хэлбэр <ul style="list-style-type: none"> Оршин суугчид дараах аргаар хогоо хаях хэрэгтэй. <ul style="list-style-type: none"> • Хогийг зөвхөн гялгар утанд хийж хаяна. (Хогоо гялгар уутгүйгээр шууд ил задгай хаяж болохгүй) • Гялгар уутны амьг сайтар бооно. 	<p>Үүрэг хариуцлага</p> <p>Хотын засагша болон ЖАЙКА-гийн судалгааны баг</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Хог хаях журмыг төсөл боловсруулах (журмаг хорооны Засаг дарга болон СӨХ-тай хэлэлцэж яаралтай шийдвэрсэн) ✓ Олон нийтийн ухамсарыг дээшлүүлэх болон шинэ нэвтрүүлэх хог хаях журмыг өргөн мэдүүлэхийн тулд уруулх материал бэлтгэх <p>Хорооны Засаг дарга</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Хорооноос нутаг дэвсгэр дээрх хогийн ил задгай цэгийг устгах идэвх сэмваачлыг гаргах ✓ Хог хаях журмыг харгалуулахад СӨХ-үүдийг ялгах, дэмжих ✓ Олон нийтийн ухамсарыг дээшлүүлэх ✓ Хууль бусаар хог хаях цэгт хог хаясаар байгаа иргэд болон аж ахуй нэгжийг торгох 	<p>Үүрэг хариуцлага</p> <p>ТҮК</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Хог ачих цуглуулах үйлчилгээг сайжруулах. Хог ачих цагийг баримтлах, хог ачих ахсын дараа ямар нэгэн хог үлдээгүй байх, хурдан тургал хог ачих цагийг гүйцэтгэх гэх мэт ✓ Аж ахуй нэгжүүдийг тохиргоогоор гаргаж хийж (хэрэв шаардлагатай бол аж ахуй нэгж бүртэй дээшлүүлэх аргаар хийж) ✓ Аж ахуй нэгжүүдийн хог хаях байдлыг хянаж, шаардлагатай бол заавар тэмцүүртэй өгөж 																		
<p>Үүрэг хариуцлага</p> <p>СӨХ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Хог түр тавих цэгийг тогтоох ✓ Сурталчилгааны материал гаргах ✓ Айл архууд болон жижиг дэлгүүрүүдэд хог хаях журмыг танилцуулах ✓ Хог түр тавих цэгийг цэвэр байлгах ✓ Оршин суугчдын хогоо хаях байдлыг хянаж, шаардлагатай бол тэдэнд заавар өгөж <p>Оршин суугчид болон аж ахуй нэгжүүд</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Оршоо цэвэр байлгахад СӨХ-дөө туслах ✓ Журмыг дагаж мөрдөж 	<p>Үе шат (1)</p> <p>Хог ачих цуглуулах тогтолцооны өөрчлөлт</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Ордноос хог ачих тогтолцоо ■ Хог ачих цуглуулах үйлчилгээний давтамж ■ Хог ачих өдөр <ul style="list-style-type: none"> □ А бүс: Даваа, Лхагва, Баасан □ В бүс: Магмад, Пүрэв, Бямба ■ Аж ахуй нэгжийн хогийг айл өрхийн хогноос тусад нь ачих ■ Хог хаягдлыг дуут аяллуутай ачиж цуглуулах тогтолцоо 	<p>Хог ачих өдөр</p>																		
<p>Үе шат (2)</p> <p>Хог хаях журам нэвтрүүлэх</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Бэлтгэл ажил <ul style="list-style-type: none"> □ Суурь судалгаа <ul style="list-style-type: none"> □ Хорооны Засаг дарга болон СӨХ-тай тохиролцоо хийж □ Хог хаях журмыг төсөл боловсруулах □ Сурталчилгааны материалыг бэлтгэх □ Ордны үүдэн дэх мэдээллийн самбар цуглуулах хуудас <ul style="list-style-type: none"> □ Гудамжны самбар □ Хяналт хийж хүн сонгох □ Алсын уулзалт □ Үйлчилгээ, яаж үүргүйдтэй уулзах □ Сурталчилгааны материалыг гаргах □ Оршин суугчдын хурал 	<p>Үе шат (3)</p> <p>Хог хаях журам нэвтрүүлэх</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Хэрэгжүүлсний дараа <ul style="list-style-type: none"> □ Хяналт тавих □ Ухуулах, сурталчлах ажлыг үргэлжлүүлэх □ Хуулийн дагуу арга хэмжээ авах 	<p>Ордны үүдэн дэх мэдээллийн самбар</p>																		
<p>Ухуулах хуудас</p>	<p>Гудамжны самбар</p>	<p>Оршин суугчдын хурал</p>																		
<p>Хэрэгжилт (1)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Бүс нутаг</th> <th>Эхлүүлсэн өдөр</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1-р бүс</td> <td>3-р хорооны хойд хэсэг 1-р хорооны зүүн хэсэг 4-р хорооны 13-р байр</td> <td>8-р сарын 28</td> </tr> <tr> <td>2-р бүс</td> <td>Хорооны өмнөд хэсэг</td> <td>9-р сарын 11</td> </tr> <tr> <td>3-р бүс</td> <td>1-р хорооны үндсэн хэсэг (1-р хороонд дахин туршилтыг эхлүүлсэн)</td> <td>9-р сарын 18 (10-р сарын 23)</td> </tr> <tr> <td>4-р бүс</td> <td>2-р хорооны оршин суугчдын хэсэг</td> <td>10-сарын 16</td> </tr> <tr> <td>5-р бүс</td> <td>4-р хороо</td> <td>11-р сарын 14</td> </tr> </tbody> </table>		Бүс нутаг	Эхлүүлсэн өдөр	1-р бүс	3-р хорооны хойд хэсэг 1-р хорооны зүүн хэсэг 4-р хорооны 13-р байр	8-р сарын 28	2-р бүс	Хорооны өмнөд хэсэг	9-р сарын 11	3-р бүс	1-р хорооны үндсэн хэсэг (1-р хороонд дахин туршилтыг эхлүүлсэн)	9-р сарын 18 (10-р сарын 23)	4-р бүс	2-р хорооны оршин суугчдын хэсэг	10-сарын 16	5-р бүс	4-р хороо	11-р сарын 14	<p>Үр дүн (1 дэх бүс нутаг: 3-р хороо)</p> <p>Одоогийн хог ачиж цуглуулах тогтолцоо</p>	<p>Үр дүн (1 дэх бүс нутаг: 3-р хороо)</p> <p>Хяналт хийсэн хүмүүс</p>
	Бүс нутаг	Эхлүүлсэн өдөр																		
1-р бүс	3-р хорооны хойд хэсэг 1-р хорооны зүүн хэсэг 4-р хорооны 13-р байр	8-р сарын 28																		
2-р бүс	Хорооны өмнөд хэсэг	9-р сарын 11																		
3-р бүс	1-р хорооны үндсэн хэсэг (1-р хороонд дахин туршилтыг эхлүүлсэн)	9-р сарын 18 (10-р сарын 23)																		
4-р бүс	2-р хорооны оршин суугчдын хэсэг	10-сарын 16																		
5-р бүс	4-р хороо	11-р сарын 14																		
<p>Үр дүн (2 дах бүс нутаг: 3-р хороо)</p> <p>Одоогийн хог ачиж цуглуулах тогтолцоо</p>	<p>Үр дүн (3 дах бүс нутаг: 1-р хороо)</p>	<p>Үр дүн (4 дэх бүс нутаг: 2-р хороо)</p> <p>Одоогийн хог ачиж цуглуулах тогтолцоо</p> <p>Хяналт хийсэн хүмүүс</p>																		

<p>Үр дүн (5 дах бүс нутаг: 4-р хороо)</p> <p>Шинээр үүссэн хогийн ил задгай цэг</p>	<p>2. Ангиан цуглуулах тогтолцоог нэвтрүүлэх</p>	<p>Зорилгод байрнууд</p> <p>3-р хорооны "Ирээдүй-3" СӨХ-ийн орон сууцны дөрвөн байр</p> <p>Улаан Их Дэлгэр</p>																																																																				
<p>Дахин ашиглагдах хаягдлын төрөл</p> <table border="1"> <tr> <th>Зэрэглэл</th> <th>Хамаарагдах төрлүүд</th> <th>Ачих өдөр</th> </tr> <tr> <td>Ерөнхий хог хаягдал</td> <td>Дахин ашиглагдах хог хаягдлаас бусад</td> <td>Даваа, Пхэгва, Баасан</td> </tr> <tr> <td>Дахин ашиглагдах хог хаягдал</td> <td>Шилэн лонх, хуванцар сав, цаас, лааз, металл, хуванцар</td> <td>Бямба</td> </tr> </table> <p>Ангиан цуглуулах тогтолцоо нь 2006 оны 11-р сарын 18-ний өдрөөс эхэлсэн бөгөөд нэг сарын хугацаанд ургалжисан.</p>	Зэрэглэл	Хамаарагдах төрлүүд	Ачих өдөр	Ерөнхий хог хаягдал	Дахин ашиглагдах хог хаягдлаас бусад	Даваа, Пхэгва, Баасан	Дахин ашиглагдах хог хаягдал	Шилэн лонх, хуванцар сав, цаас, лааз, металл, хуванцар	Бямба	<p>Ангиан цуглуулах тогтолцооны мэдэгдэл</p> 	<p>Ялгаж хаясан дахин ашиглагдах хаягдлууд</p> 																																																											
Зэрэглэл	Хамаарагдах төрлүүд	Ачих өдөр																																																																				
Ерөнхий хог хаягдал	Дахин ашиглагдах хог хаягдлаас бусад	Даваа, Пхэгва, Баасан																																																																				
Дахин ашиглагдах хог хаягдал	Шилэн лонх, хуванцар сав, цаас, лааз, металл, хуванцар	Бямба																																																																				
<p>Үйлчлэгчийн ялгаж авсан дахин ашиглагдах хаягдлууд</p> 	<p>Сургамж ба Зөвлөгөө</p>	<p>Олж илрүүлсэн зүйлс</p> <ul style="list-style-type: none"> Хог ачих цуглуулах тогтолцоог сайжруулснаар хогийн ил задгай цэгийг алга болгох нь ангиан цуглуулах тогтолцоог нэвтрүүлэхэд эхний чухал алхам юм. Улаанбаатар хотын төлөвлөгөөт бүсэд орцноос хог ачих арга нь хамгийн тохиромжтой гэдэг нь тогтоогдсон. Долоо хоногт гурван удаа хог ачих давтамж нь айл өрхийн хувьд хангалттай. Хог ачих ажилд иргэд хамтарч ажиллах боломжтой. 																																																																				
<p>Хог хаях журам саадгүй хэрэгжихэд нөлөөлөх гол хүчин зүйлүүд</p> <ul style="list-style-type: none"> Хорооны Засаг даргын удирдлага СӨХ-ийн үүрэг, оролцоо Үйлчлэгч, жижүүрийн дэмжлэг, туслалцаа Хяналт хийхэд тохиромжтой хүнийг сонгох 	<p>Шийдвэрлэх шаардлагатай асуудлууд</p> <ul style="list-style-type: none"> Хэрхэн олон нийтийг идэвхжүүлэх вэ? Мэдээллийг бүх айл өрхүүдэд хэрхэн тараах Орон сууцны үнэлгээг хэрхэн тогтоох Шинэ орон сууцнуудыг хэрхэн хянах Хог ачих ажлын жинхэнэ үр ашгийг хэрхэн хүрэх (ТҮК) 	<p>Ангиан цуглуулах тогтолцоонд олж илрүүлсэн зүйлс</p> <ul style="list-style-type: none"> Иргэд ангиан цуглуулах тогтолцоонд сайн оролцож байна. Ангилж хаясан хаягдлаас байрны үйлчлэгч зарж болохуйц зүйлүүдийг нь ялган авдаг. Тэд үүгээрээ долоо хоног бүр ойролцоогоор 1000 төгрөг олдог. Дахин ашиглагддаг хаягдал гэж ангилагдсан хаягдалыг RDF-ийн түүхий эд болгоход маш тохиромжтой. 																																																																				
<p>Ангиан цуглуулах тогтолцоон Зөвлөгөө</p> <ul style="list-style-type: none"> Орцноос хог ачих тогтолцоог нэвтрүүлж эхэлснээс хойш 3 жилийн дараа ангиан цуглуулах тогтолцоог нэвтрүүлэх хэрэгтэй. Ангиан цуглуулах тогтолцоог түргэн нэвтрүүлэх шаардлагатай байсан ч гэсэн орцноос хог ачих тогтолцоог нэвтрүүлснээс хойш нэг жил орчим хүлээх шаардлагатай. Үйлчлэгч дахин ашиглагддаг хаягдлыг ялган авах нь хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь ялгахад ашигтай арга юм. 	<p>Хог түүгч нарыг зохион байгуулалтанд оруулах, тэднийг хянах</p> <p>Нөөц компанийн захирал Ж.Жамбалдорж</p>	<p>Агуулга</p> <ol style="list-style-type: none"> Хог түүгчдийг зохион байгуулалтанд оруулах үндэслэл Хог түүгчдийн уулзалт Хог түүгчдийн бүртгэл Хог түүгчдийн сан Галын бригад Одоо ба ирээдүй 																																																																				
	<p>Үндэслэл-1</p> <ul style="list-style-type: none"> Улаанчулуутын хогийн цэг дээр 300 орчим хог түүгч ажиллаж байна Тэд хуванцар сав, картон цаас, хөнгөн цагаан лааз, төмөр түүдэг бөгөөд түүхий эдийн ченжүүдэд түүсэн зүйлсээ зарж мөнгө олдог. Тэд нэг нэгнээсээ өрсөж хэрэгтэй зүйлсээ түрүүлж авахын тулд бульдозер, хогны машинтай их ойр ажилладаг. Хог хаягдал ил задгай байдалтай байдаг. 	<p>Хог түүгч нар бульдозер болон хогны машинтай ойрхон ажиллаж байгаа нь</p> 																																																																				
<p>Хүүхэд хогны машин дээр авирсан байгаа нь</p> 	<p>Хог түүгчдийн бүртгэл</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2"></th> <th colspan="2">Эмэгтэй</th> <th colspan="2">Эрэгтэй</th> <th colspan="2">Нийт</th> </tr> <tr> <th>Тоо</th> <th>%</th> <th>Тоо</th> <th>%</th> <th>Тоо</th> <th>%</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Насанд хүрэгчид</td> <td>138</td> <td>89%</td> <td>136</td> <td>79%</td> <td>276</td> <td>84%</td> </tr> <tr> <td>Хүүхэд</td> <td>17</td> <td>11%</td> <td>36</td> <td>21%</td> <td>53</td> <td>16%</td> </tr> <tr> <td>Нийт</td> <td>155</td> <td>100%</td> <td>172</td> <td>100%</td> <td>327</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>		Эмэгтэй		Эрэгтэй		Нийт		Тоо	%	Тоо	%	Тоо	%	Насанд хүрэгчид	138	89%	136	79%	276	84%	Хүүхэд	17	11%	36	21%	53	16%	Нийт	155	100%	172	100%	327	100%	<p>Сургуульд сурдаг уу?</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Одоо сургуульд сурдаг уу?</th> <th colspan="2">Эмэгтэй</th> <th colspan="2">Эрэгтэй</th> <th colspan="2">Нийт</th> </tr> <tr> <th>Тоо</th> <th>%</th> <th>Тоо</th> <th>%</th> <th>Тоо</th> <th>%</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Сурдаг</td> <td>10</td> <td>59%</td> <td>13</td> <td>36%</td> <td>23</td> <td>43%</td> </tr> <tr> <td>Сурдаггүй</td> <td>7</td> <td>41%</td> <td>23</td> <td>64%</td> <td>30</td> <td>57%</td> </tr> <tr> <td>Нийт</td> <td>17</td> <td>100%</td> <td>36</td> <td>100%</td> <td>53</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	Одоо сургуульд сурдаг уу?	Эмэгтэй		Эрэгтэй		Нийт		Тоо	%	Тоо	%	Тоо	%	Сурдаг	10	59%	13	36%	23	43%	Сурдаггүй	7	41%	23	64%	30	57%	Нийт	17	100%	36	100%	53	100%
	Эмэгтэй		Эрэгтэй		Нийт																																																																	
	Тоо	%	Тоо	%	Тоо	%																																																																
Насанд хүрэгчид	138	89%	136	79%	276	84%																																																																
Хүүхэд	17	11%	36	21%	53	16%																																																																
Нийт	155	100%	172	100%	327	100%																																																																
Одоо сургуульд сурдаг уу?	Эмэгтэй		Эрэгтэй		Нийт																																																																	
	Тоо	%	Тоо	%	Тоо	%																																																																
Сурдаг	10	59%	13	36%	23	43%																																																																
Сурдаггүй	7	41%	23	64%	30	57%																																																																
Нийт	17	100%	36	100%	53	100%																																																																

<p>Жилийн турш ажилладаг уу?</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Ажиллах байдал</th> <th colspan="2">Жилийн турш</th> <th colspan="2">Зөвхөн зуны улиралд</th> </tr> <tr> <th>Тоо</th> <th>%</th> <th>Тоо</th> <th>%</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Насанд хүрэгчид</td> <td>271</td> <td>90%</td> <td>3</td> <td>12%</td> </tr> <tr> <td>Хүүхэд</td> <td>31</td> <td>10%</td> <td>22</td> <td>88%</td> </tr> <tr> <td>Нийт</td> <td>302</td> <td>100%</td> <td>25</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	Ажиллах байдал	Жилийн турш		Зөвхөн зуны улиралд		Тоо	%	Тоо	%	Насанд хүрэгчид	271	90%	3	12%	Хүүхэд	31	10%	22	88%	Нийт	302	100%	25	100%	<p>Үндэслэл-2</p> <ul style="list-style-type: none"> УЧХЦ 2009 онд хаагдана. НЭХЦ баригдаж, УЧХЦ-ийг орлоно. НЭХЦ-т хог хаягдал ил задгай байхгүй бөгөөд ариун цэвэр, эрүүл ахуйн шаардлага хангасан үйл ажиллагаа явагдана. Хог хаягдлыг өдөр бүр хөрсөөр хучина. Хог түүгч нарыг хог хаягдал буулгаж байгаа талбайд ажиллахыг хориглоно. 	<p>Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан Ландфилын үйл ажиллагаа</p> <ul style="list-style-type: none"> Хөдөлгөөнт зургаар үзүүлэх
Ажиллах байдал		Жилийн турш		Зөвхөн зуны улиралд																						
	Тоо	%	Тоо	%																						
Насанд хүрэгчид	271	90%	3	12%																						
Хүүхэд	31	10%	22	88%																						
Нийт	302	100%	25	100%																						
<p>Үндэслэл-3</p> <p>Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан Ландфилын үйл ажиллагаа бодитоор хэрэгжих нь хог түүгчдийн хамтын ажиллагаанаас хамаарна.</p> <p>↓</p> <p>Хог түүгч нарын зохион байгуулалт хийх зайлшгүй шаардлагатай</p>	<p>Хог түүгчдийн уулзалт</p> <ul style="list-style-type: none"> Хог түүгчдийн уулзалтыг 2006 оны 5-р сарын 3-наас хийж эхэлсэн. Уулзалт нь долоо хоног бүрийн пүрэв гарагт өглөө 10:00 - 11:00 цагийн хооронд болдог. Уулзалтыг дулаан граж дотор хийдэг. Уулзалтын тэмдэглэлийг хөтөлдөг. 																									
<p>Хог түүгчдийн уулзалт</p> 	<p>Уулзалтын сэдэв</p> <ol style="list-style-type: none"> Хог түүгчдийн бригад Бригадын гишүүдийн журам <ul style="list-style-type: none"> 16 болон түүнээс дээш насныхан Бригадын гишүүдийн өөрчлөлт Бригадын гишүүдийн тоо гэх мэт Хог түүгчдийн бүртгэл Галын бригад Хог түүгчдийн сан Шудрага худалдааны төвийн арчилгаа 	<p>Хог түүгчдийн бүртгэл</p> <p>Хог түүгчид, Нөөц компани, ЖАЙКА-гийн судалгааны бэлтгэсэн хэд хэдэн хурлаар хог түүгчдийг бригадын зохион байгуулалтанд оруулах талаар ярилцсан ба бүртгүүлсэн гишүүдийг бусдаас ялгаж ямар нэгэн зүйл шаардлагатай болсон.</p> <p>Хог түүгчдийн ихэнх нь иргэний үнэмлэхгүй байна.</p> <p>↓</p> <p>Эцэст нь Үнэмлэх-тэй болох шийдэлд хүрсэн.</p>																								
<p>Үнэмлэхний загвар</p> 	<p>Бүртгүүлэх хүмүүсийн зургийг авч бүртгэж байгаа нь</p> 	<p>Үнэмлэх</p> <ul style="list-style-type: none"> 220 орчим хог түүгчдийг үнэмлэхжүүлэв. 																								
<p>Бүртгэлийн мэдээллийн сан автопүүний хяналтын өрөөний компьютерт хадгалагдав.</p> 	<p>Хог түүгчдийн сан</p> <ul style="list-style-type: none"> Сангийн зорилго Хог түүгчдийн санаачлагаар байгуулагдсан сангийн мөнгийг бригадын гишүүдэд тусламж үзүүлэх зорилгоор, хэн нэгэн нь өвдөх юмуу нас барах, эмнэлэгт хэвтэх, тодорхой нэг үйл ажиллагаа зохион байгуулах, иргэний бүртгэлийн бичиг баримт авах болон гачигдал зовлон тохиолдсон хүнд нэг удаагийн буцалтгүй тусламж үзүүлэхэд ашиглана. 	<p>Сангийн данс</p> <ul style="list-style-type: none"> Долоо хоног бүр бригадын ахлагч бригадынхаа гишүүн бүрээс 600 төгрөг хураана. Мөнгө хураалгах чадваргүй гишүүд сангийн мөнгийг их цэвэрлэгээний ажил юмуу ямар нэгэн ажиллагаанд оролцох замаар дүйцүүлэн төлөх ёстой. Гишүүдээс цутгарсан мөнгө Нөөц компанид хадгалагдана. Энэ сан нь зөвхөн хог түүгчдийн нийгмийн халамжинд л хэрэглэгдэх болно. 																								
<p>Галын бригад</p> <ul style="list-style-type: none"> Хогийн цэг дээр гал гарах нь зөвхөн ландфилын үйл ажиллагаа болон хүрээлэн буй орчинд хор уршиг дагуулаад зогсохгүй, хог түүгч нар талбайгаас хэрэгтэй зүйлээ түүж, мөнгө олох боломжоо ч мөн алдаж байдаг. <p>↓</p> <p>Хог түүгчид болон Нөөц компани хамтран галын асуудалтай тэмцэх хэрэгтэй.</p>	<p>Галтай хэрхэн тэмцэх вэ?</p> <ul style="list-style-type: none"> Бригад бүр галын бригад байгуулсан. Бригад болгон сард 3 өдөр галбайг хариуцдаг. Галын бригад бусад хог түүгчдээс ялгарахын тулд хантааз өмсдөг. Гал гарсан тохиолдолд Нөөц компанид мэдэгддэг. Нөөц компанид гал унтраахад нь тусалдаг. 	<p>Хамгийн сүүлчийн гал</p> 																								
<p>Гал унтраах бригадын хантаазаа өмссөн байгаа нь</p> 	<p>Гал унтрааж байгаа нь</p> 	<p>Талбайд галгүй байгаа байдал</p> 																								

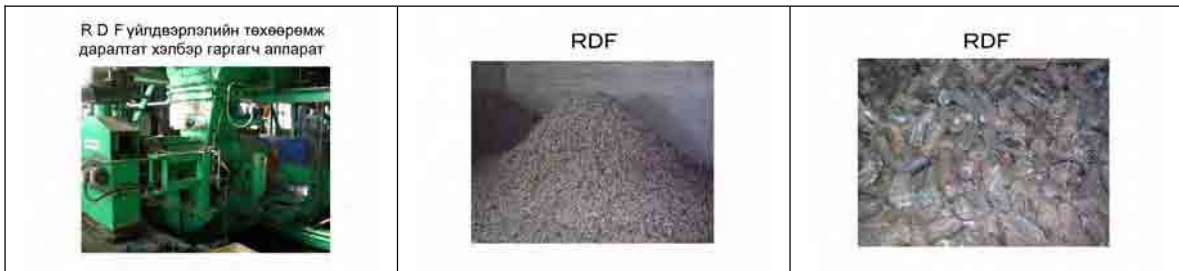
 <p>Их цэвэрлэгээний ажил</p>	 <p>Их цэвэрлэгээний дараа</p>	<p>Одоо ба ирээдүй</p> <ul style="list-style-type: none"> • Хог түүгчдийн одоогийн байдал <ul style="list-style-type: none"> - Өвлийн улиралд ажиллаж байна. - Хүүхдүүд ажиллаж байна. - Иргэний үнэмлэх байхгүй эцэг эхчүүдэд туслаж байна. • Ирээдүйн төлөвлөгөө <ul style="list-style-type: none"> - Хогийн цэгийн ажлын талбайд хог түүгчид ажиллахгүй. - Хог хаягдал нь эх үүсвэр дээрээ ангилан ялгагдаад, хогийн цэгийн ангилан нэгж хөвд тээвэрлэгдэн ирэх бөгөөд тэнд хог түүгчид ажиллах болно. 																																																																																																																																								
<p>Анхаарал тавьсан та бүхэнд байрлалаа</p>	<p>RDF түлшийг нүүрстэй хольж шатаах туршилтын дүн</p> <p>УЛААНБААТАР ХОТЫН ХАТУУ ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ САЙЖРУУЛАХ МАСТЕР ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БОЛОВСРУУЛАХ СУДАЛГАА</p> <p>2007 оны 1 дүгээр сарын 5 Монголын талын хамтрагч байгууллага ба ЖАЙКА-ийн судалгааны баг</p>	<p>Илтгэлийн бүтэц</p> <p>A) RDF гэж юу вэ, яагаад RDF түлшийг санал болгох болсон ба?</p> <p>B) RDF түлшийг нүүрстэй хольж шатаах анхны туршилтын тухай</p> <p>C) Туршилтын үр дүнг ойлгоход шаардлагатай мэдээлэл</p> <p>D) Туршилтын үр дүн</p>																																																																																																																																								
<p>A. RDF гэж юу вэ?</p> <p>RDF (refuse derived fuel)-ийг хуванцар болон цаас г.м илчлэг өндөртэй хог хаягдлаар хийх хатуу түлш юм.</p> 	<p>RDF үйлдвэрлэх аргачлал</p> <p>RDF-ийг үйлдвэрлэхэд түүний түүхий эрхийг шахааж нягтруулах эсвэл хэмжээг нэгдэг хийг бичлэг түүхий эрхийг хуванцар бүрэлдүүлэн эсвэл нь хольж түлшний биег зохионогч Бие болно.</p> <p>1. Нягтруулах арга: Энэжүү үйлдвэрлэлийн аргачлалыг Япоуд ашигладаг. Өндөр даралтаар RDF-ийн түүхий эрхийг шахааж нягтруулах тохиолдолд даралт нь хатуу материалуудын хувиар эрхийг хатуулах тул энэжүү технологийн RDF үйлдвэрлэлд өндөр даралт тээвэрлэхийг том хэмжээний хийг Нисежирим шаардлагатай.</p> <p>2. Хольж арга: Туршилтын төслийн хүрээнд дээр дурдсан тоног төхөөрөмжөөр хольж болжгүй байсан болон энэ удаа RDF-ийн түүхий эрхийг шахаахуудад Бид Нисежиримийг гурви талгаа нь хольж түлшээ үйлдвэрлэсэн.</p>	<p>Шахааж нягтруулах аргаар RDF-ийг Япоуд үйлдвэрлэх төхөөрөмж</p> <p>RDF бүтээхэдүүн</p>																																																																																																																																								
<p>RDF түлшийг нүүрстэй хольж шатаах анхны туршилтын үйлдвэрлэл (1). Түүхий эрд</p> <p>УЧХЦ-ээс 1дүгүүн хаягдал хуванцар (илгар уут)</p> <p>Yндвэрлэлийн хаягдал цаас</p> <p>RDF-д ашиглаж хаягдал хуванцар</p>	<p>RDF түлшийг нүүрстэй хольж шатаах анхны туршилтын үйлдвэрлэл (2). Халаах арга</p> <p>Эхний шат: Хуванцар хайлуулах тогоо</p> <p>Эхний шат: Цаас бутлах шүд</p>	<p>RDF түлшийг нүүрстэй хольж шатаах анхны туршилтын үйлдвэрлэл (3). Халаах арга</p> <p>Хоёрдугаар үе шат: Хайлуусан хуванцарыг цэвэрлэх хольж</p> <p>Гуравдугаар үе шат: Цутгах ба хольж</p>																																																																																																																																								
<p>RDF түлшийг нүүрстэй хольж шатаах анхны туршилтын үйлдвэрлэл (4). Халаах арга</p> <p>Дөрөвдүгээр үе шат: Хольж</p> <p>Эцсийн дамжлагыг самлах</p>	<p>Яагаад RDF? (1): Өнөөгийн УБ хотод тулгамдаж буй хамгийн хүндрэлтэй хог хаягдлын асуудлыг шийдвэрлэх</p> <p>1. Одоогоор дахин ашиглаж боловсруулах боломжгүй хуванцар (илгар уут) болон цаасны хог хаягдал ихээр гарахын сацуу цаас, гялгар уут нь ландшафлын үйл ажиллагааны үед замбараагүй хийж, нягтаршуулах ажил болон хог хаягдлыг ялгарч сарниаглах явцад саад, бэрхшээл учруулдаг.</p> 	<p>УЧХЦ дээр хүндрэл учруулж буй гялгар уутны асуудал</p> <p>RDF-ийн үйлдвэрлэлд шаардлагатай хувиар ашиг: 1. Хуванцар түүхий эрхийг ашиглана. 2. Илгар уутыг дээр-дээрээ ашиглана. 3. Цаасны хуванцарыг ашиглана. 4. Илгар уутыг ашиглана. 5. Илгар уутыг ашиглана.</p>																																																																																																																																								
<p>Яагаад RDF? (2): УБ хотын хогны бүтэц (Орон сууцны хорооллын хаягдал, жилийн дундаж)</p> <ul style="list-style-type: none"> Хүнсний хаягдал бага => 34.2% Бордоо болгон ашиглах боломжтой хаягдлын хэмжээ бага (хүнс + өвс/мод) => 37.0% Илчлэг өндөр хаягдал ихтэй (цаас + хуванцар) => 36.1% Гэр хороолол: Унсний хаягдал ихтэй => 82.9% (өвлийн улирал) 	<p>Хогны бүтэц, одоо ба ирээдүй – Үнэгүй</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Хотын хогны бүтэц</th> <th>2005</th> <th>2010</th> <th>2015</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Хүнсний хаягдал</td> <td>34.2</td> <td>34.9</td> <td>36.0</td> <td>37.3</td> </tr> <tr> <td>Цаас</td> <td>17.4</td> <td>17.8</td> <td>18.4</td> <td>19.1</td> </tr> <tr> <td>Давуу</td> <td>4.4</td> <td>4.1</td> <td>3.7</td> <td>3.1</td> </tr> <tr> <td>Өвс, мод</td> <td>2.8</td> <td>2.5</td> <td>1.9</td> <td>1.3</td> </tr> <tr> <td>Хуванцар</td> <td>18.6</td> <td>19.0</td> <td>19.6</td> <td>20.3</td> </tr> <tr> <td>Сав, резин</td> <td>0.5</td> <td>0.5</td> <td>0.5</td> <td>0.4</td> </tr> <tr> <td>Шатах хаягдлын дүн</td> <td>77.9</td> <td>78.8</td> <td>80.1</td> <td>81.5</td> </tr> <tr> <td>Металл</td> <td>3.0</td> <td>3.1</td> <td>3.2</td> <td>3.3</td> </tr> <tr> <td>Пласт, шил</td> <td>11.0</td> <td>10.9</td> <td>11.2</td> <td>11.5</td> </tr> <tr> <td>Шавь, чулуу</td> <td>5.3</td> <td>4.7</td> <td>3.6</td> <td>2.4</td> </tr> <tr> <td>Бусад</td> <td>2.8</td> <td>2.5</td> <td>1.9</td> <td>1.3</td> </tr> <tr> <td>Шатаах хаягдлын дүн</td> <td>22.1</td> <td>21.2</td> <td>19.9</td> <td>18.5</td> </tr> <tr> <td>Нийт</td> <td>100.0</td> <td>100.0</td> <td>100.0</td> <td>100.0</td> </tr> </tbody> </table>	Хотын хогны бүтэц	2005	2010	2015	2020	Хүнсний хаягдал	34.2	34.9	36.0	37.3	Цаас	17.4	17.8	18.4	19.1	Давуу	4.4	4.1	3.7	3.1	Өвс, мод	2.8	2.5	1.9	1.3	Хуванцар	18.6	19.0	19.6	20.3	Сав, резин	0.5	0.5	0.5	0.4	Шатах хаягдлын дүн	77.9	78.8	80.1	81.5	Металл	3.0	3.1	3.2	3.3	Пласт, шил	11.0	10.9	11.2	11.5	Шавь, чулуу	5.3	4.7	3.6	2.4	Бусад	2.8	2.5	1.9	1.3	Шатаах хаягдлын дүн	22.1	21.2	19.9	18.5	Нийт	100.0	100.0	100.0	100.0	<p>Хогны бүтцийн харьцуулалт</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Улс/ой</th> <th>Жил</th> <th>Нэг хүнд ногдог дүн (US\$)</th> <th>Хүнсний хаягдал (%)</th> <th>Цаас + Хуванцар (%)</th> <th>Металл, Пласт, шил</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Япон, Токио</td> <td>1994</td> <td>31,961</td> <td>25.1</td> <td>50.9</td> <td>11.9</td> </tr> <tr> <td>Лос, Вьетнам</td> <td>1991</td> <td>290</td> <td>35.1</td> <td>16.3</td> <td>8.9</td> </tr> <tr> <td>Камбодж, Пномпень</td> <td>2003</td> <td>268</td> <td>63.5</td> <td>21.9</td> <td>1.9</td> </tr> <tr> <td>Тайвань, Дэр эс салаам</td> <td>1996</td> <td>280</td> <td>45.0</td> <td>8.1</td> <td>4.6</td> </tr> <tr> <td>Парлавай, Асуисон</td> <td>1994</td> <td>1,450</td> <td>37.4</td> <td>14.4</td> <td>4.8</td> </tr> <tr> <td>Филиппин, Мангела</td> <td>1997</td> <td>1,040</td> <td>45.4</td> <td>32.4</td> <td>8.6</td> </tr> <tr> <td>Турк, Адана</td> <td>1999</td> <td>3,090</td> <td>64.4</td> <td>20.3</td> <td>4.5</td> </tr> <tr> <td>Мексик, Мехико</td> <td>1998</td> <td>5,080</td> <td>38.7</td> <td>34.6</td> <td>NA</td> </tr> <tr> <td>Улаанбаатар, унстэй*1</td> <td>2005</td> <td>552</td> <td>16.4</td> <td>16.9</td> <td>8.2</td> </tr> <tr> <td>Улаанбаатар, унстэй*1</td> <td>2005</td> <td>552</td> <td>32.6</td> <td>33.5</td> <td>16.1</td> </tr> </tbody> </table> <p>*1. Судалгааны бүсийн хэсгийн дундаж</p>	Улс/ой	Жил	Нэг хүнд ногдог дүн (US\$)	Хүнсний хаягдал (%)	Цаас + Хуванцар (%)	Металл, Пласт, шил	Япон, Токио	1994	31,961	25.1	50.9	11.9	Лос, Вьетнам	1991	290	35.1	16.3	8.9	Камбодж, Пномпень	2003	268	63.5	21.9	1.9	Тайвань, Дэр эс салаам	1996	280	45.0	8.1	4.6	Парлавай, Асуисон	1994	1,450	37.4	14.4	4.8	Филиппин, Мангела	1997	1,040	45.4	32.4	8.6	Турк, Адана	1999	3,090	64.4	20.3	4.5	Мексик, Мехико	1998	5,080	38.7	34.6	NA	Улаанбаатар, унстэй*1	2005	552	16.4	16.9	8.2	Улаанбаатар, унстэй*1	2005	552	32.6	33.5	16.1
Хотын хогны бүтэц	2005	2010	2015	2020																																																																																																																																						
Хүнсний хаягдал	34.2	34.9	36.0	37.3																																																																																																																																						
Цаас	17.4	17.8	18.4	19.1																																																																																																																																						
Давуу	4.4	4.1	3.7	3.1																																																																																																																																						
Өвс, мод	2.8	2.5	1.9	1.3																																																																																																																																						
Хуванцар	18.6	19.0	19.6	20.3																																																																																																																																						
Сав, резин	0.5	0.5	0.5	0.4																																																																																																																																						
Шатах хаягдлын дүн	77.9	78.8	80.1	81.5																																																																																																																																						
Металл	3.0	3.1	3.2	3.3																																																																																																																																						
Пласт, шил	11.0	10.9	11.2	11.5																																																																																																																																						
Шавь, чулуу	5.3	4.7	3.6	2.4																																																																																																																																						
Бусад	2.8	2.5	1.9	1.3																																																																																																																																						
Шатаах хаягдлын дүн	22.1	21.2	19.9	18.5																																																																																																																																						
Нийт	100.0	100.0	100.0	100.0																																																																																																																																						
Улс/ой	Жил	Нэг хүнд ногдог дүн (US\$)	Хүнсний хаягдал (%)	Цаас + Хуванцар (%)	Металл, Пласт, шил																																																																																																																																					
Япон, Токио	1994	31,961	25.1	50.9	11.9																																																																																																																																					
Лос, Вьетнам	1991	290	35.1	16.3	8.9																																																																																																																																					
Камбодж, Пномпень	2003	268	63.5	21.9	1.9																																																																																																																																					
Тайвань, Дэр эс салаам	1996	280	45.0	8.1	4.6																																																																																																																																					
Парлавай, Асуисон	1994	1,450	37.4	14.4	4.8																																																																																																																																					
Филиппин, Мангела	1997	1,040	45.4	32.4	8.6																																																																																																																																					
Турк, Адана	1999	3,090	64.4	20.3	4.5																																																																																																																																					
Мексик, Мехико	1998	5,080	38.7	34.6	NA																																																																																																																																					
Улаанбаатар, унстэй*1	2005	552	16.4	16.9	8.2																																																																																																																																					
Улаанбаатар, унстэй*1	2005	552	32.6	33.5	16.1																																																																																																																																					
<p>Яагаад RDF? (3): УБ хотод RDF түлшний шаардлага</p> <ul style="list-style-type: none"> Хог хаягдлыг рсайкл хийх буюу дахин ашиглах, боловсруулах тохиолдолд бутгагдэхүүндийвэр бутгагдэхүүн болон хаягдал түүхий эрхийн хангамжийн асуудал нэн чухал байдаг. Бордооны хэрэгцээ бага => Одоогоор малын аргал, өтөг бууцг Хан-Уул дүүргийн хогийн цэг дээр төлбөр төлж хаядаг байдалтай байна ДЦС-д түлшний хэрэгцээ өндөр => хаягдлаар эрхийг хүч үйлдвэрлэх дахин хэрэглээнд оруулах нь нэлээд ирээдүйтэй гэж үзэж байна Улсын хэмжээ, цар хурга харгалзан хатуу хог хаягдал (цаас, хуванцар, металл, лондоний)-г дахин ашиглах эцсийн хэрэглэгчийн тоо хязгаарлагдмал байх болно. 	<p>Малын аргал, өтөг бууцг Хан-Уул дүүргийн хогийн цэг дээр төлбөртэй хаяж буй байдал</p> <p>Малын аргал, өтөг бууцг нь хатуу хатуу ажилан борлуулж, хэвдгийг сайн навчлан орлогын төлбөрийг байгууллагад шаардлагаар хаяж ирдэг</p> 	<p>Яагаад RDF? (4): RDF-ийн үнэ өртөг</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Зардалын үйл</th> <th>Нэгж</th> <th>Өртөг</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. RDF-ийг нүүрстэй хольж шатаах туршилт</td> <td>ам.долл/төнн</td> <td>475</td> </tr> <tr> <td>1.1 Түүхий эд худалдан авах</td> <td>ам.долл/төнн</td> <td>114</td> </tr> <tr> <td>1.2 Үйлдвэрлэл</td> <td>ам.долл/төнн</td> <td>361</td> </tr> <tr> <td>2. Мастер төлөвлөгөөний хүрээнд тооцож буй RDF-ийн үнэ өртөг</td> <td>ам.долл/төнн</td> <td>18 (27 - 51)*1</td> </tr> <tr> <td>1. Баримт угсралтын зардал</td> <td>ам.долл/төнн</td> <td>74,000</td> </tr> <tr> <td>2.1 Үйл ажиллагаа ба үйлчилгээ</td> <td>ам.долл/төнн</td> <td>14</td> </tr> <tr> <td>2.2 Эмгэгдэл хөргөлд</td> <td>ам.долл/төнн</td> <td>13</td> </tr> <tr> <td>3. Хог шатаах үйлдвэр</td> <td>ам.долл/төнн</td> <td>64</td> </tr> <tr> <td>Баримт угсралтын зардал</td> <td>ам.долл/төнн</td> <td>164,000</td> </tr> <tr> <td>3.1 Үйл ажиллагаа ба үйлчилгээ</td> <td>ам.долл/төнн</td> <td>27</td> </tr> <tr> <td>3.2 Эмгэгдэл хөргөлд</td> <td>ам.долл/төнн</td> <td>37</td> </tr> </tbody> </table> <p>S1 = Борлуулалтын орлого. ТЭЗҮ-ийн хүрээнд 9 ам.долл/төнн гэж тооцоосон</p> <p>Хог шатаах үйлдвэрийн зардал нь RDF-ийн үйлдвэрлэл 3.6 дахин их гэрч өсөхтэй байна. RDF түлшний борлуулалтын нэг жижиг тохиолдолд RDF үйлдвэрлэл зардал тэр хэмжээгээр багасна.</p>	Зардалын үйл	Нэгж	Өртөг	1. RDF-ийг нүүрстэй хольж шатаах туршилт	ам.долл/төнн	475	1.1 Түүхий эд худалдан авах	ам.долл/төнн	114	1.2 Үйлдвэрлэл	ам.долл/төнн	361	2. Мастер төлөвлөгөөний хүрээнд тооцож буй RDF-ийн үнэ өртөг	ам.долл/төнн	18 (27 - 51)*1	1. Баримт угсралтын зардал	ам.долл/төнн	74,000	2.1 Үйл ажиллагаа ба үйлчилгээ	ам.долл/төнн	14	2.2 Эмгэгдэл хөргөлд	ам.долл/төнн	13	3. Хог шатаах үйлдвэр	ам.долл/төнн	64	Баримт угсралтын зардал	ам.долл/төнн	164,000	3.1 Үйл ажиллагаа ба үйлчилгээ	ам.долл/төнн	27	3.2 Эмгэгдэл хөргөлд	ам.долл/төнн	37																																																																																																				
Зардалын үйл	Нэгж	Өртөг																																																																																																																																								
1. RDF-ийг нүүрстэй хольж шатаах туршилт	ам.долл/төнн	475																																																																																																																																								
1.1 Түүхий эд худалдан авах	ам.долл/төнн	114																																																																																																																																								
1.2 Үйлдвэрлэл	ам.долл/төнн	361																																																																																																																																								
2. Мастер төлөвлөгөөний хүрээнд тооцож буй RDF-ийн үнэ өртөг	ам.долл/төнн	18 (27 - 51)*1																																																																																																																																								
1. Баримт угсралтын зардал	ам.долл/төнн	74,000																																																																																																																																								
2.1 Үйл ажиллагаа ба үйлчилгээ	ам.долл/төнн	14																																																																																																																																								
2.2 Эмгэгдэл хөргөлд	ам.долл/төнн	13																																																																																																																																								
3. Хог шатаах үйлдвэр	ам.долл/төнн	64																																																																																																																																								
Баримт угсралтын зардал	ам.долл/төнн	164,000																																																																																																																																								
3.1 Үйл ажиллагаа ба үйлчилгээ	ам.долл/төнн	27																																																																																																																																								
3.2 Эмгэгдэл хөргөлд	ам.долл/төнн	37																																																																																																																																								

<p>Яагаад RDF? (5): Яагаад хуванцар болон цаасан хаягдлыг материалын рийсийг хийх санал болгохгүй байна вэ?</p> <ul style="list-style-type: none"> Эцсийн хэрэглэгч нарын хүчин чадал, тэдгээрийн төрлүүд нь хязгаарлагдмал байна Ихэнх хаягдал түүхийг эд Хятад руу тээвэрлэдэг => тээврийн зардал өндөр УБ хотод хаягдал түүхийг эд авч байгаа одоогийн эцсийн хэрэглэгч нар хаягдал гаргах эх үүсвэрүүдийг хязгаарладаг. Тэдгээр нь хаягдал түүхийг эдийн цэвэр, хольцгүй байх гэсэн өндөр шаардлага тавьдаг. Дээрх шаардлага тавихгүй байх тохиолдолд түүхийг эдийн цэвэрлэх болон бусад зардал нэмэгдэж ашигтай үйл ажиллагаа явуулах боломжгүй болно. => Өндөр хаягдал түүхийг эд авдаг эцсийн хэрэглэгчид шаардлага хангах түүхийг эдээр хомсдож байхад УЧХЦ дээр хаягдал хуванцар их хэмжээгээр, замбараагүй тархсан байдлаартай байна. 	<p>УБ хотын эцсийн хэрэглэгчид: хуванцар</p> <p>Түүхийг эд Хуванцар хайгуулах болон гэрэл үйлдвэрлэх</p> <p>Хуванцар гэрэл үйлдвэртэй холбоотой түүхийг эд нь үйлдвэр болон супермаркет арга гаргуулах арга. Тэрчүү түүхийг эд нь үйлдвэр дээрээ жингэн байдаг. Түүхийн эцсийн бүтээгдэхүүний хэмжээ 4 (хуванцар бус) хэвэлтэй бус байна.</p> <p>Галтэр ургыг үсрэнгээ</p>	<p>V. RDF түлшийг нүүрстэй хольж шатаах туршилтын тухай</p>																																																
<p>Туршилтын зорилго</p> <ul style="list-style-type: none"> Одоогийн ажиллаж байгаа ДЦС дээр RDF түлшийг нүүрстэй хольж шатаахад гарч болохуйг сөрөг нөлөөллийг судлах. Мастер төлөвлөгөөний хүрээнд хог хаягдал ашиглан дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэх асуудлаар УБ хотын иргэдийн дунд нэгдсэн ойлголт бий болгож зорилгоор одоогийн ажиллаж байгаа ДЦС дээр RDF түлшийг нүүрстэй хольж шатаахад ямар сөрөг болон сөрөг үр дагавар гарах талаар бодитоор үзүүлэх. Одоогийн ажиллаж байгаа ДЦС дээр RDF түлшийг ашиглахад ямар эдийн засгийн үр ашиг гарах талаар судалгаа шинжилгээ хийх. => Урт хугацаанд туршилт хийх шаардлагатай. 	<p>Сөрөг үр дагавар</p> <ul style="list-style-type: none"> Хар утаа, тоосонцор, SOx (хүхрийн нэгдэл), NOx (азотын нэгдэл) болон HCl (хлор) азар агаар бохирдуулах элементүүд ялгарах; Диоксин ялгарах; Цэвэр нүүрстэй харьцуулахад шаталтын температур өндөр тул зуухны дотоод эд ангийг гэмтээх. 	<p>Туршилтын тухай (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> Сөрөг нөлөөг багасгах зорилгоор Мастер төлөвлөгөөний хүрээнд RDF түлшийг байнгын (тасралтгүй) болон өндөр шаталтын хольцтой зуух буюу одоогийн ДЦС дээр ашиглахыг санал болгож байна. Зорилготой 2010 он гэхэд RDF түлшийг хамгийн их хэмжээгээр үйлдвэрлэх үед нүүрстэй хольж хэмжээ нь жингийн хувьд 4 хувиас бага байна [1]. RDF түлшийг нийлэх чавар нь нүүрсээс хоёр дахин их гэж тооцож байна. Иймд 4%-ийн хольцтой нүүрсэнд хольж гарч нь нийлэг чаварын хувьд 8%-тай хольж байна гэсэн утга агуулна. <p>[1] ДЦС III нь 13 зуухтай бөгөөд тэдгээрийн хоёр нь шингэн төрлийн зуух тул урлал хэлбэртэй RDF түлш түлэх боломжтой болон бусад зуухнууд нь нүүрс тоосруулж түлдэг тул үнсийн шүүргүйгээр (ул ширм) RDF түлшийг тэдгээр зуухнуудад түлэх боломжгүй юм.</p>																																																
<p>Туршилтын тухай (2)</p> <ul style="list-style-type: none"> Аливаа туршилт нь хүрээлэн буй орчинд үзүүлж болохуйг сөрөг нөлөөг тодорхойлох зорилготой байдаг тул Налайхын ДЦС нь бусад ДЦС-ыг бодвол жижиг бөгөөд RDF түлшийг хольж шатааснаар гарч болох сөрөг нөлөөлөл их байх тусам тэнд туршилт хийх нь тохиромжтой гэж үзнэ. Түүнчлэн, RDF түлш шатаах боломжтой хэмжээ зөвхөн 12 тонн байгаа тул нүүрстэй хольж хэмжээг жингийн хувьд 2% ба 4% (жижигийн хувьд 4% ба 8%) харьцаатай байсаар туршилтыг хийнэ. Туршилтын үеэр RDF, нүүрс хоёрыг хольж шатаах бөгөөд холбогдох дээж авч, тэнгэр төхөрөмжийн үйл ажиллагаа, шаталтын байдлыг ажиглаж хэлбэрээр шалгаж судлах. 	<p>Туршилтын тухай (3)</p> <ul style="list-style-type: none"> 4 төрлийн шатаах туршилт хийнэ. 1. Урьдчилсан туршилт. 2. Зөвхөн нүүрс шатаах суурь туршилт. 3. Нүүрсийг RDF түлштэй хольж шатаах (2%, жингээр). 4. Нүүрсийг RDF түлштэй хольж шатаах (4%, жингээр). Урьдчилсан туршилтын ажлын хүрээнд хольж хэмжээг багасгаж, шатаах буй байдал, тэнгэр төхөрөмжийн ажиллагаа, ялгарах утаа азаргүй шалгаж судалсаны үндсэн дээр хольж хэмжээг бага багалар нэмжлүүлнэ. Нүүрсийг RDF түлштэй хольж шатаах (2% ба 4%, жингээр) туршилтыг тасралтгүй, 10 цагаас дээш хугацаанд хийж утгаар сөрөг нөлөөллийг судлах зорилгоор холбогдох мэдрэлийн цэгцүүлэх төхөрөмж тохируулах болон эдийн засгийн үр ашгийг үнэлгээ, дүгнэлтүүдийг хийнэ. Диоксины дүн шинжилгээ хийхэд 2 цэгийн турш үйл ажиллагаа явуулах шаардлагатай. 	<p>Нүүрсийг RDF түлштэй хольж шатаах аюулыг туршилтын хуваарь</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>2006 оны 2-р сар</th> <th>12</th> <th>13</th> <th>14</th> <th>15</th> <th>16</th> <th>17</th> </tr> <tr> <td></td> <th>Ням</th> <th>Дав</th> <th>Мяг</th> <th>Лха</th> <th>Пүр</th> <th>Баа</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Урьдчилсан туршилт</td> <td></td> <td>—</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2. Суурь туршилт (100% нүүрс)</td> <td></td> <td></td> <td>—</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3. Хольж шатаах туршилт (RDF 2% хольж)</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>—</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>4. Хольж шатаах туршилт (RDF 4% хольж)</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>—</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	2006 оны 2-р сар	12	13	14	15	16	17		Ням	Дав	Мяг	Лха	Пүр	Баа	1. Урьдчилсан туршилт		—					2. Суурь туршилт (100% нүүрс)			—				3. Хольж шатаах туршилт (RDF 2% хольж)				—			4. Хольж шатаах туршилт (RDF 4% хольж)					—							
2006 оны 2-р сар	12	13	14	15	16	17																																												
	Ням	Дав	Мяг	Лха	Пүр	Баа																																												
1. Урьдчилсан туршилт		—																																																
2. Суурь туршилт (100% нүүрс)			—																																															
3. Хольж шатаах туршилт (RDF 2% хольж)				—																																														
4. Хольж шатаах туршилт (RDF 4% хольж)					—																																													
<p>Хольж шатаах хоёрдугаар туршилтын хуваарь</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>2006 оны 10-р сар</th> <th>16</th> <th>17</th> <th>18</th> <th>19</th> <th>20</th> <th>21</th> <th>22</th> </tr> <tr> <td></td> <th>Дав</th> <th>Мяг</th> <th>Лха</th> <th>Пүр</th> <th>Баа</th> <th>Бям</th> <th>Ням</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Урьдчилсан туршилт</td> <td>—</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2. Суурь туршилт (100% нүүрс)</td> <td></td> <td>—</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3. Хольж шатаах туршилт (RDF 2% хольж)</td> <td></td> <td></td> <td>—</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>4. Хольж шатаах туршилт (RDF 4% хольж)</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>—</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	2006 оны 10-р сар	16	17	18	19	20	21	22		Дав	Мяг	Лха	Пүр	Баа	Бям	Ням	1. Урьдчилсан туршилт	—							2. Суурь туршилт (100% нүүрс)		—						3. Хольж шатаах туршилт (RDF 2% хольж)			—					4. Хольж шатаах туршилт (RDF 4% хольж)				—				<p>Налайхын дулааны станц (НДС)</p>	<p>Бункер нүүрсээр хангах конвейер</p>
2006 оны 10-р сар	16	17	18	19	20	21	22																																											
	Дав	Мяг	Лха	Пүр	Баа	Бям	Ням																																											
1. Урьдчилсан туршилт	—																																																	
2. Суурь туршилт (100% нүүрс)		—																																																
3. Хольж шатаах туршилт (RDF 2% хольж)			—																																															
4. Хольж шатаах туршилт (RDF 4% хольж)				—																																														
<p>Зуух</p>	<p>Зуух рүү нүүрс шидэх төхөрөмж</p> <p>Шидэгч (дотор тэн)</p>	<p>Зуухны дотор тал</p>																																																
<p>Үнс гаргах төхөрөмж</p>	<p>Яндан</p>	<p>Хянах ерөө</p>																																																
<p>НДС дээрх RDF-ийн агуулах</p> <p>Нүүрстэй хольж шатаах туршилтад ашигласан RDF</p>	<p>RDF хийх төхөрөмж(1)</p> <p>RDF хүлээн авах харгасан</p> <p>RDF хийж хольсон</p>	<p>RDF хийх төхөрөмж(2)</p> <p>RDF хийж хольсон болон хүлээн авах харгасан</p> <p>RDF-ийг гэр аргаар хийж бул байдал</p>																																																

<p>Ялгарах хийний хэмжилт (1)</p> <p>Бойлероос гарах хэсэгт дээж авахад асрмлын хийгэн нэрх</p> <p>Тоос болон диоксины дээж авч буй байдал</p>	<p>Ялгарах хийний хэмжилт (2)</p> <p>НХС</p>	<p>Ялгарах хий судлах төхөөрөмж (gas chromatography)-өөр диоксины дүн шинжилгээ хийж буй байдал</p>																																																																																																																																																																								
<p>С. Туршилтын үр дүнг ойлгоход шаардлагатай мэдээлэл</p> <ol style="list-style-type: none"> Байгаль орчин болон ялгарах хийний стандарт Диоксины тодорхойлолт 	<p>Ялгарах хийний стандарт</p> <ol style="list-style-type: none"> Байгаль орчны стандарт <ul style="list-style-type: none"> Аливаа орон өмчийг орныгоо байгаль орчныг хамгаалах зорилгоор тус тусын стандарт нэвтрүүлж мөрдүүлдэг. Монгол Улсад байгаль орчны стандарт нэвтрүүлэн мөрдөж байна. Япон Улсад иргэнийгээ аруулж, амьд байгаль орчныг хамгаалах зорилгоор агаар, ус, хөрсний богиордол болон дуу чимээний стандартыг мөрдүүлдэг. Ялгарах хийний стандарт <ul style="list-style-type: none"> Ялгарах хийний стандарт гадар нь байгаль орчны стандартыг мөрдүүлэх зорилгоор богиордуулах эх үүсвэрүүдэд нэгдүүлэх хэмжээг хязгаар юм. Исаэчлэн тэрхүү стандарт нь богиордуулах боломжтой буюу эвчирхэгдэх хэмжээг хязгаарыг тогтоож өгдөг. Одоогоор Монгол Улсад ялгарах хийний стандартыг нэвтрүүлээгүй байна. 	<p>Монгол Улсын агаарын чанарын холбогдол бүхий байгаль орчны стандарт: MNS 4585:1998</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Богиордуулах бодис</th> <th>Хүлээх агуулгах</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Хэрлэгч хий, SO₂</td> <td>Нэг удаагийн Хөдөөний дундаж 500 µg/m³, 30 µg/m³, 70 µg/m³</td> </tr> <tr> <td>Агаарын давхар исэл, NO_x</td> <td>Нэг удаагийн Хөдөөний дундаж 85 µg/m³, 150 µg/m³, 40 µg/m³, 50 µg/m³</td> </tr> <tr> <td>Нүүрсгэлийн дагуу исэл, CO</td> <td>Нэг удаагийн Хөдөөний дундаж 8 mg/m³, 3 mg/m³</td> </tr> <tr> <td>Озон, O₃</td> <td>1 цагийн дундаж 120 µg/m³</td> </tr> <tr> <td>Тоосонцор</td> <td>Нэг удаагийн Хөдөөний дундаж 500 µg/m³, 150 µg/m³, 200 µg/m³</td> </tr> <tr> <td>Харуулагч, Pb</td> <td>Хөдөөний дундаж 1.0 µg/m³</td> </tr> <tr> <td>Бензолерин</td> <td>Хөдөөний дундаж 0.01 µg/m³</td> </tr> </tbody> </table> <p>Note: *1 Гэр аргаар үзэх өнгө *2 Автомобиль аргаар үзэх өнгө</p>	Богиордуулах бодис	Хүлээх агуулгах	Хэрлэгч хий, SO ₂	Нэг удаагийн Хөдөөний дундаж 500 µg/m ³ , 30 µg/m ³ , 70 µg/m ³	Агаарын давхар исэл, NO _x	Нэг удаагийн Хөдөөний дундаж 85 µg/m ³ , 150 µg/m ³ , 40 µg/m ³ , 50 µg/m ³	Нүүрсгэлийн дагуу исэл, CO	Нэг удаагийн Хөдөөний дундаж 8 mg/m ³ , 3 mg/m ³	Озон, O ₃	1 цагийн дундаж 120 µg/m ³	Тоосонцор	Нэг удаагийн Хөдөөний дундаж 500 µg/m ³ , 150 µg/m ³ , 200 µg/m ³	Харуулагч, Pb	Хөдөөний дундаж 1.0 µg/m ³	Бензолерин	Хөдөөний дундаж 0.01 µg/m ³																																																																																																																																																								
Богиордуулах бодис	Хүлээх агуулгах																																																																																																																																																																									
Хэрлэгч хий, SO ₂	Нэг удаагийн Хөдөөний дундаж 500 µg/m ³ , 30 µg/m ³ , 70 µg/m ³																																																																																																																																																																									
Агаарын давхар исэл, NO _x	Нэг удаагийн Хөдөөний дундаж 85 µg/m ³ , 150 µg/m ³ , 40 µg/m ³ , 50 µg/m ³																																																																																																																																																																									
Нүүрсгэлийн дагуу исэл, CO	Нэг удаагийн Хөдөөний дундаж 8 mg/m ³ , 3 mg/m ³																																																																																																																																																																									
Озон, O ₃	1 цагийн дундаж 120 µg/m ³																																																																																																																																																																									
Тоосонцор	Нэг удаагийн Хөдөөний дундаж 500 µg/m ³ , 150 µg/m ³ , 200 µg/m ³																																																																																																																																																																									
Харуулагч, Pb	Хөдөөний дундаж 1.0 µg/m ³																																																																																																																																																																									
Бензолерин	Хөдөөний дундаж 0.01 µg/m ³																																																																																																																																																																									
<p>Ялгарах хийний анализийн дүгнэлт (Диоксины) Диоксины тодорхойлолт</p> <p>Одоогоор 222 нэр төрлийн диоксины байдал бөгөөд тагзаарийг өрсөлдөж нь дараах гурван бүлэгт хуваадаг.</p> <p>Полихлор Дибензо-пара-Диоксин (PCDDs): 75</p> <p>Полихлор Дибензо-Фуран (PCDFs): 135</p> <p>Ко-планер Полихлор Бифенил (Co-PCBs): 12 орлогийн байдал</p>	<p>Хортой түвшинг тодорхойлох эквивалентын коэффициент (TEF)</p> <p>222 нэр төрлийн диоксины дотор, одоогийн байдлаар, 29 төрлийн хортой газ тодорхойлогдсон бөгөөд тагзаарийн хортой байдлын түвшин нь өөр өөр байдаг боловч дээрх 29 төрлийн диоксиноос бусад нь хортой эсэх нь одоо жургал тодорхойлоогүй байгаа.</p> <p>Диоксин (истеел) бүрийн хортой байдлын түвшин (зарга)-н TEF гэдэг утгуулгыг тодорхойлох бөгөөд 2,3,7,8-TeCDD-ийн хамгийн хүүцтэй нь 1 гэсэн зарга юм.</p> <p>Хортой түвшинг тодорхойлох эквивалент (TEQ)</p> <p>Диоксины хэр нэг хэмжээний хортой (TEQ) –аар тодорхойлох бөгөөд диоксины бүрийн TEF коэффициентийн нийлбэрийг хэлнэ.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>KCDD</th> <th>TEF</th> <th>KDFs</th> <th>TEF</th> <th>Co-PCBs</th> <th>TEF</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2,3,7,8-TeCDD</td> <td>1</td> <td>2,3,7,8-TeCDF</td> <td>0.1</td> <td>2,3,4,6,7-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> <tr> <td>1,2,3,7,8-PeCDD</td> <td>1</td> <td>1,2,3,7,8-PeCDF</td> <td>0.05</td> <td>1,2,3,4,6,7-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> <tr> <td>1,2,3,4,7,8-HxCDD</td> <td>0.1</td> <td>1,2,3,4,7,8-HxCDF</td> <td>0.5</td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCB</td> <td>0.1</td> </tr> <tr> <td>1,2,3,6,7,8-HxCDD</td> <td>0.1</td> <td>1,2,3,6,7,8-HxCDF</td> <td>0.1</td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> <tr> <td>1,2,3,7,8,9-HxCDD</td> <td>0.1</td> <td>1,2,3,7,8,9-HxCDF</td> <td>0.1</td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> <tr> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCDD</td> <td>0.001</td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCDF</td> <td>0.1</td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> <tr> <td>0.0001</td> <td>0.0001</td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCDF</td> <td>0.1</td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCDF</td> <td>0.01</td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCDF</td> <td>0.01</td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>0.001</td> <td>0.0001</td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> </tbody> </table>	KCDD	TEF	KDFs	TEF	Co-PCBs	TEF	2,3,7,8-TeCDD	1	2,3,7,8-TeCDF	0.1	2,3,4,6,7-HeCB	0.0001	1,2,3,7,8-PeCDD	1	1,2,3,7,8-PeCDF	0.05	1,2,3,4,6,7-HeCB	0.0001	1,2,3,4,7,8-HxCDD	0.1	1,2,3,4,7,8-HxCDF	0.5	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.1	1,2,3,6,7,8-HxCDD	0.1	1,2,3,6,7,8-HxCDF	0.1	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001	1,2,3,7,8,9-HxCDD	0.1	1,2,3,7,8,9-HxCDF	0.1	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001	1,2,3,4,6,7,8-HeCDD	0.001	1,2,3,4,6,7,8-HeCDF	0.1	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001	0.0001	0.0001	1,2,3,4,6,7,8-HeCDF	0.1	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001			1,2,3,4,6,7,8-HeCDF	0.01	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001			1,2,3,4,6,7,8-HeCDF	0.01	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001			0.001	0.0001	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001					1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001					1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001					1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001	<p>Хортой түвшинг тодорхойлох эквивалентын коэффициент (TEF) Toxic Equivalency Factor</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>KCDD</th> <th>TEF</th> <th>KDFs</th> <th>TEF</th> <th>Co-PCBs</th> <th>TEF</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2,3,7,8-TeCDD</td> <td>1</td> <td>2,3,7,8-TeCDF</td> <td>0.1</td> <td>2,3,4,6,7-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> <tr> <td>1,2,3,7,8-PeCDD</td> <td>1</td> <td>1,2,3,7,8-PeCDF</td> <td>0.05</td> <td>1,2,3,4,6,7-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> <tr> <td>1,2,3,4,7,8-HxCDD</td> <td>0.1</td> <td>1,2,3,4,7,8-HxCDF</td> <td>0.5</td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCB</td> <td>0.1</td> </tr> <tr> <td>1,2,3,6,7,8-HxCDD</td> <td>0.1</td> <td>1,2,3,6,7,8-HxCDF</td> <td>0.1</td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> <tr> <td>1,2,3,7,8,9-HxCDD</td> <td>0.1</td> <td>1,2,3,7,8,9-HxCDF</td> <td>0.1</td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> <tr> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCDD</td> <td>0.001</td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCDF</td> <td>0.1</td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> <tr> <td>0.0001</td> <td>0.0001</td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCDF</td> <td>0.1</td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCDF</td> <td>0.01</td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCDF</td> <td>0.01</td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>0.001</td> <td>0.0001</td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>1,2,3,4,6,7,8-HeCB</td> <td>0.0001</td> </tr> </tbody> </table>	KCDD	TEF	KDFs	TEF	Co-PCBs	TEF	2,3,7,8-TeCDD	1	2,3,7,8-TeCDF	0.1	2,3,4,6,7-HeCB	0.0001	1,2,3,7,8-PeCDD	1	1,2,3,7,8-PeCDF	0.05	1,2,3,4,6,7-HeCB	0.0001	1,2,3,4,7,8-HxCDD	0.1	1,2,3,4,7,8-HxCDF	0.5	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.1	1,2,3,6,7,8-HxCDD	0.1	1,2,3,6,7,8-HxCDF	0.1	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001	1,2,3,7,8,9-HxCDD	0.1	1,2,3,7,8,9-HxCDF	0.1	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001	1,2,3,4,6,7,8-HeCDD	0.001	1,2,3,4,6,7,8-HeCDF	0.1	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001	0.0001	0.0001	1,2,3,4,6,7,8-HeCDF	0.1	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001			1,2,3,4,6,7,8-HeCDF	0.01	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001			1,2,3,4,6,7,8-HeCDF	0.01	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001			0.001	0.0001	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001					1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001					1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001					1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001
KCDD	TEF	KDFs	TEF	Co-PCBs	TEF																																																																																																																																																																					
2,3,7,8-TeCDD	1	2,3,7,8-TeCDF	0.1	2,3,4,6,7-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
1,2,3,7,8-PeCDD	1	1,2,3,7,8-PeCDF	0.05	1,2,3,4,6,7-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
1,2,3,4,7,8-HxCDD	0.1	1,2,3,4,7,8-HxCDF	0.5	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.1																																																																																																																																																																					
1,2,3,6,7,8-HxCDD	0.1	1,2,3,6,7,8-HxCDF	0.1	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
1,2,3,7,8,9-HxCDD	0.1	1,2,3,7,8,9-HxCDF	0.1	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
1,2,3,4,6,7,8-HeCDD	0.001	1,2,3,4,6,7,8-HeCDF	0.1	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
0.0001	0.0001	1,2,3,4,6,7,8-HeCDF	0.1	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
		1,2,3,4,6,7,8-HeCDF	0.01	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
		1,2,3,4,6,7,8-HeCDF	0.01	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
		0.001	0.0001	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
				1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
				1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
				1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
KCDD	TEF	KDFs	TEF	Co-PCBs	TEF																																																																																																																																																																					
2,3,7,8-TeCDD	1	2,3,7,8-TeCDF	0.1	2,3,4,6,7-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
1,2,3,7,8-PeCDD	1	1,2,3,7,8-PeCDF	0.05	1,2,3,4,6,7-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
1,2,3,4,7,8-HxCDD	0.1	1,2,3,4,7,8-HxCDF	0.5	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.1																																																																																																																																																																					
1,2,3,6,7,8-HxCDD	0.1	1,2,3,6,7,8-HxCDF	0.1	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
1,2,3,7,8,9-HxCDD	0.1	1,2,3,7,8,9-HxCDF	0.1	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
1,2,3,4,6,7,8-HeCDD	0.001	1,2,3,4,6,7,8-HeCDF	0.1	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
0.0001	0.0001	1,2,3,4,6,7,8-HeCDF	0.1	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
		1,2,3,4,6,7,8-HeCDF	0.01	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
		1,2,3,4,6,7,8-HeCDF	0.01	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
		0.001	0.0001	1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
				1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
				1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
				1,2,3,4,6,7,8-HeCB	0.0001																																																																																																																																																																					
<p>Диоксин гэх маш бага хэмжээтэй концентрацийн нэгж</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Жин</th> <th>Концентрац</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Грам = 1 g</td> <td></td> </tr> <tr> <td>мгр = 10⁻³ g</td> <td>1/10³</td> </tr> <tr> <td>микро гр (µg) = 10⁻⁶ g</td> <td>1/10⁶ ppm (сая)</td> </tr> <tr> <td>нано гр (ng) = 10⁻⁹ g</td> <td>1/10⁹ ppb (тэрбум)</td> </tr> <tr> <td>пико гр (pg) = 10⁻¹² g</td> <td>1/10¹² ppt (триллион)</td> </tr> <tr> <td>фемто гр (fg) = 10⁻¹⁵ g</td> <td>1/10¹⁵ ppq (quadrillion)</td> </tr> </tbody> </table> <p>1 pg гэдэг нь 1 грамм бодис 1 сая тонн усанд агуулагдах буюу 1000ы х 1000ы х 1м хэмээхтэй усан сав дотор 1 грамм бодис агуулагдах байна гэсэн үг.</p>	Жин	Концентрац	Грам = 1 g		мгр = 10 ⁻³ g	1/10 ³	микро гр (µg) = 10 ⁻⁶ g	1/10 ⁶ ppm (сая)	нано гр (ng) = 10 ⁻⁹ g	1/10 ⁹ ppb (тэрбум)	пико гр (pg) = 10 ⁻¹² g	1/10 ¹² ppt (триллион)	фемто гр (fg) = 10 ⁻¹⁵ g	1/10 ¹⁵ ppq (quadrillion)	<p>D. Туршилтын дүн</p> <ol style="list-style-type: none"> Анхны болон хоёрдугаар туршилт хоорондын ялгаа Ялгарах хийнд агуулагдах агаар бохирдуулагч элементүүдийн шинжилгээний дүн Эдийн засгийн үр ашгийн дүн шинжилгээ 	<p>D.1 Анхны болон хоёрдугаар туршилт хоорондын ялгаа</p> <ol style="list-style-type: none"> RDF болон нүүрсний чанар RDF болон нүүрсний холих хувь хэмжээ Диоксины дээж авах ажлыг Японы стандартын аргачлалын дагуу гүйцэтгэв => Сорох төхөөрөмжийг Японоос авчирсан. => тоосонцор, хийн диоксины хэмжилтийг 2-р туршилтын үер хийсэн. => тоосонцор, O₂ CO заргийн тухайн үед хамт хэмжилт хийв. Зууны температурыг хэмжив. 																																																																																																																																																										
Жин	Концентрац																																																																																																																																																																									
Грам = 1 g																																																																																																																																																																										
мгр = 10 ⁻³ g	1/10 ³																																																																																																																																																																									
микро гр (µg) = 10 ⁻⁶ g	1/10 ⁶ ppm (сая)																																																																																																																																																																									
нано гр (ng) = 10 ⁻⁹ g	1/10 ⁹ ppb (тэрбум)																																																																																																																																																																									
пико гр (pg) = 10 ⁻¹² g	1/10 ¹² ppt (триллион)																																																																																																																																																																									
фемто гр (fg) = 10 ⁻¹⁵ g	1/10 ¹⁵ ppq (quadrillion)																																																																																																																																																																									
<p>D.1.1 RDF болон нүүрсний чанар</p> <ol style="list-style-type: none"> RDF түвшний үйлдвэрлэх явцад түвшийг шатааж хайлуулан хийсэн түл 1-р туршилтын харьцуулалтад 2-р туршилтын RDF түвшийг илгээж шавь чанар (LCV) хэмээгчй бага байв. Нөгөөтгөө, 1-р туршилтын харьцуулалтад 2-р туршилтын хэрэгдэл ашигласан нүүрсний чанарыг агуулах бага байсан түл түлний илгээж шавь чанар (LCV) маш өндөр байв. <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Фонд шавь чанар</th> <th colspan="2">RDF</th> <th colspan="2">Нүүрс</th> </tr> <tr> <th>1-р турш.</th> <th>2-р турш.</th> <th>1-р турш.</th> <th>2-р турш.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Өндөр илгээлтэй (НСУ) (ммкг)</td> <td>5,820</td> <td>3,320</td> <td>3,875</td> <td>4,700</td> </tr> <tr> <td>Бага илгээлтэй (LCV) (ммкг)</td> <td>5,290</td> <td>3,200</td> <td>2,470</td> <td>3,680</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Хийн (HV) (г/т)</td> <td>Чийг (W)</td> <td>8.3</td> <td>0.9</td> <td>31.3</td> <td>19.2</td> </tr> <tr> <td>Шатаагдах</td> <td>86.0</td> <td>74.9</td> <td>99.9</td> <td>61.2</td> </tr> <tr> <td>Ус (H₂O) (ммкг)</td> <td>5.7</td> <td>24.2</td> <td>8.8</td> <td>19.6</td> </tr> <tr> <td>Хүнийн асар¹ (ммкг)</td> <td>0.41</td> <td>0.43</td> <td>0.86</td> <td>0.87</td> </tr> </tbody> </table> <p>Таблица *1 Судалгааны багийн тоосонцор хэмжээ</p>	Фонд шавь чанар	RDF		Нүүрс		1-р турш.	2-р турш.	1-р турш.	2-р турш.	Өндөр илгээлтэй (НСУ) (ммкг)	5,820	3,320	3,875	4,700	Бага илгээлтэй (LCV) (ммкг)	5,290	3,200	2,470	3,680	Хийн (HV) (г/т)	Чийг (W)	8.3	0.9	31.3	19.2	Шатаагдах	86.0	74.9	99.9	61.2	Ус (H ₂ O) (ммкг)	5.7	24.2	8.8	19.6	Хүнийн асар ¹ (ммкг)	0.41	0.43	0.86	0.87	<p>RDF түвшнийг үйлдвэрлэх явцад шатаах буй байдал</p> <p>Хувиарч хайлуулах тоого</p>	<p>D.1.2 RDF болон нүүрсний холих хувь хэмжээ</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Холивол зохих хэмжээ</th> <th>2.0 %</th> <th>4.0 %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1-р шатаах туршилт</td> <td>2.3 %</td> <td>5.7 %</td> </tr> <tr> <td>2-р шатаах туршилт</td> <td>2.5 %</td> <td>4.6 %</td> </tr> </tbody> </table>	Холивол зохих хэмжээ	2.0 %	4.0 %	1-р шатаах туршилт	2.3 %	5.7 %	2-р шатаах туршилт	2.5 %	4.6 %																																																																																																																							
Фонд шавь чанар		RDF		Нүүрс																																																																																																																																																																						
	1-р турш.	2-р турш.	1-р турш.	2-р турш.																																																																																																																																																																						
Өндөр илгээлтэй (НСУ) (ммкг)	5,820	3,320	3,875	4,700																																																																																																																																																																						
Бага илгээлтэй (LCV) (ммкг)	5,290	3,200	2,470	3,680																																																																																																																																																																						
Хийн (HV) (г/т)	Чийг (W)	8.3	0.9	31.3	19.2																																																																																																																																																																					
	Шатаагдах	86.0	74.9	99.9	61.2																																																																																																																																																																					
	Ус (H ₂ O) (ммкг)	5.7	24.2	8.8	19.6																																																																																																																																																																					
Хүнийн асар ¹ (ммкг)	0.41	0.43	0.86	0.87																																																																																																																																																																						
Холивол зохих хэмжээ	2.0 %	4.0 %																																																																																																																																																																								
1-р шатаах туршилт	2.3 %	5.7 %																																																																																																																																																																								
2-р шатаах туршилт	2.5 %	4.6 %																																																																																																																																																																								
<p>D.1.3 Диоксины дээж авах ажлыг Японы стандарт аргачлалын дагуу гүйцэтгэв</p> <ol style="list-style-type: none"> Диоксины дээжийг 1-р туршилтын үед бүрэн гүйцэд авсан эсэх талаар судалгааны багийн дээж аргачлалыг байсан. 2-р туршилтын үер ашиглах хөрс дээж авах бичиг төхөөрөмжийг Японоос авчирсан. 	<p>Японы стандартын дагуу авах диоксины дээж (1)</p> <p>Тоосонцор түвшний диоксиныг шүүх гравсан фильтр</p> <p>Хийн төрлийн диоксиныг шүүх төхөөрөмж</p> <p>Хийн төрлийн диоксиныг шүүх төхөөрөмж</p>	<p>Японы стандартын дагуу авах диоксины дээж (2) – Хийн төрлийн диоксины дээж авах –</p> <p>Диоксины түвшинг тодорхойлох шүүрэг цохь</p> <p>Устай шилэн цохь</p> <p>Шилэн цохь</p> <p>Устай шилэн цохь</p>																																																																																																																																																																								
<p>Японы стандартын дагуу дээж авах (3)</p> <p>Японоос авчирсан хий соргоогов төхөөрөмж</p>	<p>D.1.4 Зууны температур</p> <p>Термометр суурилуулах</p> <p>Модернчлал төрөмжөөр ба хэмэвчлэгч хөрсийг (SUS316)</p>	<p>Зууны дотор талын температур – 2-р шатаах туршилт –</p> <ol style="list-style-type: none"> Зууны дотор талын температур 644 – 855 °C хооронд хэлбэлзэнэ. Диоксины ялгарч болохгүй температур (300 °C орчим) жургал бутгагүй. Ялгарах хийнд агуулагдах диоксины концентраци стандартын хэмжээнд байв. Японы хог шатаах үйлдвэрийн стандартын дагуу 850 °C ба үүнээс доош байдаг тул болж өгөвч тогтвортой температурын түвшин тогтоох нь чухал юм. <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>100 % нүүрс</th> <th>Нүүрс + RDF (2%)</th> <th>Нүүрс + RDF (4%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Дээжний тоо</td> <td>8</td> <td>13</td> <td>14</td> </tr> <tr> <td>Дундаж</td> <td>727 °C</td> <td>749 °C</td> <td>744 °C</td> </tr> <tr> <td>Максимум</td> <td>769 °C</td> <td>855 °C</td> <td>819 °C</td> </tr> <tr> <td>Минимум</td> <td>690 °C</td> <td>644 °C</td> <td>650 °C</td> </tr> </tbody> </table>		100 % нүүрс	Нүүрс + RDF (2%)	Нүүрс + RDF (4%)	Дээжний тоо	8	13	14	Дундаж	727 °C	749 °C	744 °C	Максимум	769 °C	855 °C	819 °C	Минимум	690 °C	644 °C	650 °C																																																																																																																																																				
	100 % нүүрс	Нүүрс + RDF (2%)	Нүүрс + RDF (4%)																																																																																																																																																																							
Дээжний тоо	8	13	14																																																																																																																																																																							
Дундаж	727 °C	749 °C	744 °C																																																																																																																																																																							
Максимум	769 °C	855 °C	819 °C																																																																																																																																																																							
Минимум	690 °C	644 °C	650 °C																																																																																																																																																																							

<p>D.2 Ялгарх хийний шинжилгээний дүн (1): Япон болон Европын ялгарх хийний стандарт</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Элемент</th> <th colspan="2">Захиаргүй хэмжээ</th> </tr> <tr> <th>Япон (максимум)</th> <th>EU* (хэдхэн дундаж хэмжээ)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Нийт тоосонцор</td> <td>40¹⁾ mg/m³N</td> <td>10 mg/m³N</td> </tr> <tr> <td>Хүхрэнгэний хий (SO₂)</td> <td>К хэмжээ²⁾</td> <td>50 mg/m³N</td> </tr> <tr> <td>Азотын оксид (NO_x)</td> <td>200 ppm (533)³⁾ mg/m³N</td> <td>200 mg/m³N</td> </tr> <tr> <td>Ус төрлийн хий (HCl)</td> <td>700 mg/m³N</td> <td>10 mg/m³N</td> </tr> <tr> <td>Хийн гаралтай материалын стандарт үзэх хэмжээ</td> <td>12 %</td> <td>11 %</td> </tr> <tr> <td>Диоксин</td> <td>0.1 pg-TEQ/m³N</td> <td>0.1 pg-TEQ/m³N</td> </tr> </tbody> </table> <p><small>*1. Шийтгэл өгч өөрөөр өөрчлөхгүй байх ёстой. *2. Япон стандартын дагуу өөрөөр өөрчлөхгүй байх ёстой. 1996 оны 11-р сард гаргасан стандарт. 1996 оны 11-р сард гаргасан стандарт. 1996 оны 11-р сард гаргасан стандарт. *3. Тоосонцоргүй хэмжээ дүн-ээр тооцогдож болно. 1996 оны 11-р сард гаргасан стандарт. *4. Тус стандартын дагуу 3000/10000 дугаар брэй стандартын хэмжээг тооцож өөрчлөхгүй байх ёстой. 1996 оны 11-р сард гаргасан стандарт.</small></p>	Элемент	Захиаргүй хэмжээ		Япон (максимум)	EU* (хэдхэн дундаж хэмжээ)	Нийт тоосонцор	40 ¹⁾ mg/m ³ N	10 mg/m ³ N	Хүхрэнгэний хий (SO ₂)	К хэмжээ ²⁾	50 mg/m ³ N	Азотын оксид (NO _x)	200 ppm (533) ³⁾ mg/m ³ N	200 mg/m ³ N	Ус төрлийн хий (HCl)	700 mg/m ³ N	10 mg/m ³ N	Хийн гаралтай материалын стандарт үзэх хэмжээ	12 %	11 %	Диоксин	0.1 pg-TEQ/m ³ N	0.1 pg-TEQ/m ³ N	<p>Ялгарх хийний шинжилгээний дүн (2): Диоксиноос бусад</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2"></th> <th colspan="3">1-р шатаах туршилт</th> <th colspan="2">2-р шатаах туршилт</th> </tr> <tr> <th>100% нүүрс</th> <th>Нүүрс + 2%/RDF</th> <th>Нүүрс + 4%/RDF</th> <th>100% Нүүрс</th> <th>Нүүрс + 4%/RDF</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Тоос¹⁾ mg/m³N</td> <td>315</td> <td>431</td> <td>380</td> <td>11,800</td> <td>7,300</td> </tr> <tr> <td>SO_x ppm</td> <td>255</td> <td>137</td> <td>117</td> <td>209</td> <td>333</td> </tr> <tr> <td></td> <td>(729)²⁾</td> <td>(351)²⁾</td> <td>(334)²⁾</td> <td>(567)²⁾</td> <td>(901)²⁾</td> </tr> <tr> <td>NO_x³⁾ ppm</td> <td>336</td> <td>324</td> <td>326</td> <td>186</td> <td>136</td> </tr> <tr> <td></td> <td>(660)²⁾</td> <td>(660)²⁾</td> <td>(660)²⁾</td> <td>(382)²⁾</td> <td>(279)²⁾</td> </tr> <tr> <td>HCl⁴⁾ ppm</td> <td>0.11</td> <td>0.19</td> <td>0.18</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>(0.18)²⁾</td> <td>(0.30)²⁾</td> <td>(0.25)²⁾</td> <td>NA⁵⁾</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p><small>Тайлбар: *1. Тоосонцор хэмжээг 12% О₂-д харгалзан тооцож байна. *2. Захиаргүй хэмжээ дүн-ээр тооцогдож болно. 1996 оны 11-р сард гаргасан стандарт. *3. HCl-ийг Монголд өөрийн бодлогоор байсан тур 1-р туршилтын үр ашгийн дүнгээс хасуулах ёстой.</small></p>		1-р шатаах туршилт			2-р шатаах туршилт		100% нүүрс	Нүүрс + 2%/RDF	Нүүрс + 4%/RDF	100% Нүүрс	Нүүрс + 4%/RDF	Тоос ¹⁾ mg/m ³ N	315	431	380	11,800	7,300	SO _x ppm	255	137	117	209	333		(729) ²⁾	(351) ²⁾	(334) ²⁾	(567) ²⁾	(901) ²⁾	NO _x ³⁾ ppm	336	324	326	186	136		(660) ²⁾	(660) ²⁾	(660) ²⁾	(382) ²⁾	(279) ²⁾	HCl ⁴⁾ ppm	0.11	0.19	0.18				(0.18) ²⁾	(0.30) ²⁾	(0.25) ²⁾	NA ⁵⁾		<p>Ялгарх хийний шинжилгээний дүн (диоксин) — шинжлүүлсэн нэгж (pg-TEQ/m³N) —</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2"></th> <th>100% нүүрс</th> <th>Нүүрс + RDF (2%)</th> <th>Нүүрс + RDF (4%)</th> </tr> <tr> <th>pg-TEQ/m³N</th> <th>pg-TEQ/m³N</th> <th>pg-TEQ/m³N</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1-р шатаах туршилт</td> <td>0.00003</td> <td>0.00038</td> <td>0.00062</td> </tr> <tr> <td>2-р шатаах туршилт</td> <td>0.0078</td> <td>0.024</td> <td>0.071</td> </tr> </tbody> </table> <p><small>(Тоосонцор + хийн гаралтай)</small></p>		100% нүүрс	Нүүрс + RDF (2%)	Нүүрс + RDF (4%)	pg-TEQ/m ³ N	pg-TEQ/m ³ N	pg-TEQ/m ³ N	1-р шатаах туршилт	0.00003	0.00038	0.00062	2-р шатаах туршилт	0.0078	0.024	0.071
Элемент		Захиаргүй хэмжээ																																																																																											
	Япон (максимум)	EU* (хэдхэн дундаж хэмжээ)																																																																																											
Нийт тоосонцор	40 ¹⁾ mg/m ³ N	10 mg/m ³ N																																																																																											
Хүхрэнгэний хий (SO ₂)	К хэмжээ ²⁾	50 mg/m ³ N																																																																																											
Азотын оксид (NO _x)	200 ppm (533) ³⁾ mg/m ³ N	200 mg/m ³ N																																																																																											
Ус төрлийн хий (HCl)	700 mg/m ³ N	10 mg/m ³ N																																																																																											
Хийн гаралтай материалын стандарт үзэх хэмжээ	12 %	11 %																																																																																											
Диоксин	0.1 pg-TEQ/m ³ N	0.1 pg-TEQ/m ³ N																																																																																											
	1-р шатаах туршилт			2-р шатаах туршилт																																																																																									
	100% нүүрс	Нүүрс + 2%/RDF	Нүүрс + 4%/RDF	100% Нүүрс	Нүүрс + 4%/RDF																																																																																								
Тоос ¹⁾ mg/m ³ N	315	431	380	11,800	7,300																																																																																								
SO _x ppm	255	137	117	209	333																																																																																								
	(729) ²⁾	(351) ²⁾	(334) ²⁾	(567) ²⁾	(901) ²⁾																																																																																								
NO _x ³⁾ ppm	336	324	326	186	136																																																																																								
	(660) ²⁾	(660) ²⁾	(660) ²⁾	(382) ²⁾	(279) ²⁾																																																																																								
HCl ⁴⁾ ppm	0.11	0.19	0.18																																																																																										
	(0.18) ²⁾	(0.30) ²⁾	(0.25) ²⁾	NA ⁵⁾																																																																																									
	100% нүүрс	Нүүрс + RDF (2%)	Нүүрс + RDF (4%)																																																																																										
	pg-TEQ/m ³ N	pg-TEQ/m ³ N	pg-TEQ/m ³ N																																																																																										
1-р шатаах туршилт	0.00003	0.00038	0.00062																																																																																										
2-р шатаах туршилт	0.0078	0.024	0.071																																																																																										
<p>Ялгарх хийнд агуулагдах агаар бохирдуулагч элементүүдийн шинжилгээний дүн (1): диоксиноос бусад</p> <ol style="list-style-type: none"> Нийтлэг <ul style="list-style-type: none"> Хий соргох төхөөрөмжийг Япондоо авчирсан тур 2-р туршилтын үеэр цуглуулсан мэдээлэл илүү найдвартай болно. Тоос <ul style="list-style-type: none"> 100% нүүрс шатаах болон RDF түлштэй хольц шатаахад хэмжээтэй хэвсгэн үзүүлэлт хооронд мэдрэгдэхгүй ялгаа байхгүй байна. Япон болон ЕХ-ны шатаах үйлдвэрийн зөвшөөрлийн хэмжээг хэмжээтэй хэвсгэн үзүүлэлтийн хэмжээ хамаагүй илүү гарсан байна. Зууныг тоос зайлуулах төхөөрөмжийг сайжруулах шаардлагатай байна. 	<p>Ялгарх хийнд агуулагдах агаар бохирдуулагч элементүүдийн шинжилгээний дүн (2): диоксиноос бусад</p> <ol style="list-style-type: none"> Хүхрэнгэний хий (SO₂) <ul style="list-style-type: none"> Хольц шатаах төхөөрөмжид ялгарх хийнд агуулагдах SO₂ (хүхрэнгэний хий) үзүүлэлтүүд багасч байна. Хэмжээтэй хэвсгэн үзүүлэлт нь ЕХ-ны ялгарх хийн зөвшөөрлийн хэмжээг илүү байна. Азотын оксид (NO_x) <ul style="list-style-type: none"> 100% нүүрс болон RDF-тэй хольц шатаахад элементийн үзүүлэлт хооронд мэдрэгдэхгүй ялгаа байхгүй байна. Хэмжээтэй хэвсгэн үзүүлэлтүүд нь ЕХ-ны ялгарх хийн зөвшөөрлийн хэмжээг илүү байна. Ус төрлийн хий (HCl) <ul style="list-style-type: none"> 100% нүүрс болон RDF-тэй хольц шатаахад элементийн үзүүлэлт хооронд мэдрэгдэхгүй ялгаа байхгүй байна. Хэмжээтэй хэвсгэн үзүүлэлтүүд нь Япон стандартын шаардлагаар хангаж байна. 	<p>Ялгарх хийнд агуулагдах агаар бохирдуулагч элементүүдийн шинжилгээний дүн (3): диоксин</p> <ul style="list-style-type: none"> 100% нүүрс шатаахтай харьцуулахад RDF хольц шатаахад ялгарх хийнд агуулагдах диоксины хэмжээ 3.1 – 9.2 дахин (2-р туршилт) нэмэгдэж байгаа тул нүүрсгүй RDF-ийг хольц шатаахад диоксин ялгарч байгааг нотолж байна. Нөгөөтгэйгээр, RDF түлш хольц шатаахад TEQ үзүүлэлт нь 0.1 pg-ээс бага байх (Японы шатаах үйлдвэрийн стандартын хамгийн өндөр шаардлага бүхий тооцоо хийх аргачлалыг ашиглах тохиолдолд). Энэхүү үзүүлэлт нь хатуу хог хаягдал шатаах үйлдвэрээс ялгарх хийний стандартын хэмжээгээс бага байна. 																																																																																											
<p>Ялгарх хийнд агуулагдах агаар бохирдуулагч элементүүдийн шинжилгээний дүн (4): диоксин</p> <ul style="list-style-type: none"> 2-р туршилтын үеэр RDF-ийг 4%-тай хольц үед Японд нийтлэг ашиглах тоосонцор болон хийн гасан хоёр төрлийн байдалтай байх диоксинд шинжилгээ хийв. Тэрхүү шинжилгээний дүнгээр иксэн диоксин нь тоосонцор хангиртай болох нь дараах байдлаар тогтоогдов. <ul style="list-style-type: none"> Тоосонцор байдалтай байх диоксин: 0.071 pg-TEQ/m³N Хийн байдалтай байх диоксин: 0.00046 pg-TEQ/m³N Иймд RDF түлшийг нүүрсгүй хольц шатаах явцад сайн чанарын ууган төрлийн фильтр ашиглахад иксэн диоксиныг шүүх боломжтой гэж үзэв. 	<p>D.3 Эдийн засгийн үр ашгийн дүн шинжилгээ</p>	<p>Ширэгч кассетийн хурдны ашиглан нүүрсний харгалзлыг тооцоо</p> <p>Q = Ширэгч кассетийн түрэг (FCS) × (FCS-ийн өргөн) × (FCS-ийн гүн) × (FCS-ийн өргөн) × (FCS-ийн гүн) × (FCS-ийн өргөн) × (FCS-ийн гүн)</p>																																																																																											
<p>Бойлерийн үр ашгийн тооцоо</p>	<p>Бойлерийн үр ашгийн тооцоо = (гарх усны нийт илчлэг чанар – орох усны нийт илчлэг чанар) / (Түлшийн нийт илчлэг чанар)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>100% нүүрс</th> <th>Нүүрс + RDF2%</th> <th>Нүүрс + RDF4%</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1-р шатаах туршилт</td> <td>41.3 %</td> <td>53.3 %</td> <td>66.0 %</td> </tr> <tr> <td>2-р шатаах туршилт</td> <td>56.3 %</td> <td>59.5 %</td> <td>50.8 %</td> </tr> </tbody> </table>		100% нүүрс	Нүүрс + RDF2%	Нүүрс + RDF4%	1-р шатаах туршилт	41.3 %	53.3 %	66.0 %	2-р шатаах туршилт	56.3 %	59.5 %	50.8 %	<p>Эдийн засгийн үр ашгийн үнэлгээ</p> <ul style="list-style-type: none"> RDF-ийн илчлэг чанар нь нүүрсний илчлэг чанараас их байх тохиолдолд RDF түлшийг нүүрсгүй хольц шатаахад бойлерийн үр ашгааг нэмэгдэж байна. → RDF түлшийг үйлдвэрлэх явцад түлшийг шатаах хайгуулж үйлдвэрлэсэн тур 2-р туршилтын RDF түлшийн илчлэг чанар нь (3,200 kcal/kg) нүүрсний харьцуулалт (3,000 kcal/kg) бага байв. → RDF түлшийг дарааллаар нэгтгүүлэн үйлдвэрлэх тохиолдолд түлшийн илчлэг чанар өндөр буюу 5,000 гаруй kcal/kg байна. RDF түлшийг хольц хэмжээг нэмэгдүүлэхэд бойлерийн үр ашгийг бууруулах эсвэлгйг найрвэгчлан судлах шаардлагатай. 																																																																															
	100% нүүрс	Нүүрс + RDF2%	Нүүрс + RDF4%																																																																																										
1-р шатаах туршилт	41.3 %	53.3 %	66.0 %																																																																																										
2-р шатаах туршилт	56.3 %	59.5 %	50.8 %																																																																																										
<p>Анхаарал тавьсанд баярлалаа</p>	<p>Саппоро хотын R D F -ын үйлдвэрлэл</p> <p>Нагомита Китано Саппоро хотын захирагчийн алба</p>	<p>Илтгэлийн агуулга</p> <ol style="list-style-type: none"> Саппоро хотын хог хаягдлын үйл ажиллагааны замнал RDF-ийн үйлдвэр бий болсон шалтгаан RDF үйлдвэрийн товч танилцуулга Үйлдвэрлэлийн явц дахь бэрхшээл Шийдвэрлэх асуудлууд 																																																																																											
<p>Саппоро хотын хог хаягдлын үйл ажиллагааны замнал - 1</p> <ul style="list-style-type: none"> 1971 он : Хог шатаах анхны үйлдвэр (Өмнө нь булах аргаар) <ul style="list-style-type: none"> –Энергийн ашиглалт –Байнгын ажиллагаа –Илүүдэл дулааны ашиглалт 	<p>Хог шатаах үйлдвэр</p>	<p>Саппоро хотын хог хаягдлын үйл ажиллагааны замнал - 2</p> <ul style="list-style-type: none"> Одоо үйл ажиллагаа явуулж буй хог шатаах үйлдвэрүүд <ul style="list-style-type: none"> ○Хасамү 800 тн/24цаг ○Шиноэ 600 тн/24цаг ○Комэгаока 600 тн/24цаг ○Широши 900 тн/24цаг Нийт 2700 тн/24цаг 1990 он : RDF-ийн анхны үйлдвэр 																																																																																											

<p>Хог боловсруулалтын ерөнхий тойм</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2005 он • Хамрагдах хүн ам : 1,889,100 • Жилийн түшиц цуглуулах хогны хэмжээ : 492,370 t • 1 өдрийн хог цуглуулалтын хэмжээ : 1,901t • Хог тээвэрлэх машин : 301 (өөрийн 112) (түрээсийн 189) • 1 хүнээс өдөрт гарах хогны хэмжээ : 717 g 	<p>Хог цуглуулах арга</p> 	<p>2005 оны хог боловсруулалтын хэмжээ Үйлдвэрлэлийн хувиарлалтын хэмжээ</p> <p>Нийт боловсруулах хогны хэмжээ</p> <table border="1"> <tr> <td>Асуйн хаягдал</td> <td>492,370 ton</td> <td>Дахин боловсруулах үйлдвэрлэл</td> <td>31,786ton</td> </tr> <tr> <td>Үйлдвэрлэлийн хаягдал</td> <td>390,750 ton</td> <td>Ангилал байгууламж</td> <td>50,708ton</td> </tr> <tr> <td>нийт</td> <td>883,120 ton</td> <td>Жижиглэх үйлдвэр</td> <td>90,457ton</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Шатаах үйлдвэр</td> <td>617,457ton</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Хогийн төвлөрсөн цэг</td> <td>92,718ton</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>нийт</td> <td>883,120ton</td> </tr> </table>	Асуйн хаягдал	492,370 ton	Дахин боловсруулах үйлдвэрлэл	31,786ton	Үйлдвэрлэлийн хаягдал	390,750 ton	Ангилал байгууламж	50,708ton	нийт	883,120 ton	Жижиглэх үйлдвэр	90,457ton			Шатаах үйлдвэр	617,457ton			Хогийн төвлөрсөн цэг	92,718ton			нийт	883,120ton
Асуйн хаягдал	492,370 ton	Дахин боловсруулах үйлдвэрлэл	31,786ton																							
Үйлдвэрлэлийн хаягдал	390,750 ton	Ангилал байгууламж	50,708ton																							
нийт	883,120 ton	Жижиглэх үйлдвэр	90,457ton																							
		Шатаах үйлдвэр	617,457ton																							
		Хогийн төвлөрсөн цэг	92,718ton																							
		нийт	883,120ton																							
<p>2005 оны дахин боловсруулах үйлдвэрлэлийн үр дүн</p> <p>Хүлээн авах хэмжээ</p> <table border="1"> <tr> <td>Задгай хаягдал</td> <td>24,252 ton</td> <td>RDF</td> <td>24,354ton</td> </tr> <tr> <td>Баглаа хаягдал</td> <td>7,534 ton</td> <td>үүрмэг</td> <td>862ton</td> </tr> <tr> <td>нийт</td> <td>31,786 ton</td> <td>Хавтгай үртэс</td> <td>1,578ton</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>нийт</td> <td>26,794ton</td> </tr> </table>	Задгай хаягдал	24,252 ton	RDF	24,354ton	Баглаа хаягдал	7,534 ton	үүрмэг	862ton	нийт	31,786 ton	Хавтгай үртэс	1,578ton			нийт	26,794ton	<p>RDF-ийн үйлдвэрийг барих болсон шалтгаан</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Үйлдвэрлэлийн хог хаягдал 50% 2. Барилгын хог хаягдлыг бүтцэг байсан. 3. Илчлэг хог хаягдал ихтэйгээс боловсруулах хүчин чадал буурсан. 4. Барилгын хог хаягдал нь улирлын шинжтэй. 5. R D F-ийг түлш болгон ашиглах. 	<p>RDF-ын үйлдвэр</p> <ul style="list-style-type: none"> • Барилгын талбай : 4,201м² • Ашигтай нийт талбай : 6,300м² • Хог боловсруулах хүчин чадал : 2 0 0 тн/өдөрт (1 3 цаг) • R D F үйлдвэрлэх хүчин чадал : 140тн/өдөрт 								
Задгай хаягдал	24,252 ton	RDF	24,354ton																							
Баглаа хаягдал	7,534 ton	үүрмэг	862ton																							
нийт	31,786 ton	Хавтгай үртэс	1,578ton																							
		нийт	26,794ton																							
<p>RDF-ийн үйлдвэр</p> 	<p>RDF-ийн үйлдвэрлэлийн схем</p> 	<p>RDF-ийн түүхий эд</p> 																								
<p>RDF-ийн үйлдвэрлэл</p> <ul style="list-style-type: none"> • Модны үүрмэг : цаас : хуванцарыг50% : 40% : 10% (өнөөгийн байдалар : 25% : 65% : 10%) • Хэлбэр гаргагч төхөөрөмж нь шалтгаанаар халж түлхийг хайгуулан хэлбэрт оруулна • Хайгуулах болон даралтын энергээр ойролцоогоор 200°C • Борлуулах үнэ 2,300 иен / тн (тээврийн зардал шингэсэн болно) 	<p>Хэлбэр гаргагч төхөөрөмж</p> 	<p>Үйлдвэрлэлийн явц дахь бэрхшээл — 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хог хаягдлын бүтцийн ялгаа Модны үүрмэг, цаас, хуванцарын харьцаа өөрчлөгдөх . 2. Бусад хог хаягдал хопилдон орох 																								
<p>Үйлдвэрлэлийн явц дахь бэрхшээл— 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Тоосжилт ихтэйгээс ажиллах орчны нөхцөл муудах. (энэ асуудлыг шийдвэрлэсэн болно) 4. Винил хлорид агуулсан хуванцар 	<p>Үйлдвэрлэлийн явц дахь бэрхшээл— 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Тоног төхөөрөмжийн асуудал <ul style="list-style-type: none"> • Тоос их үүсгэдэг. • Хоолойнууд болон тоног төхөөрөмжийн бөглөрөл 6. Галын аюул <ul style="list-style-type: none"> • Жижиглэгч машинд хийн даралтат сав гэх мэт зүйл орсноос дэлбэрэх болон галын аюул үүсгэдэг • Гар аргаар ангилал 	<p>Үйлдвэрлэлийн явц дахь бэрхшээл — 4</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Хэлбэр гаргагч машины эвдрэл <ul style="list-style-type: none"> – Жийргэвчний элэгдэл – Хэлбэр гаргагчын амсарын элэгдэл – Шааригны элэгдэл <p>Дээрх бэрхшээлээс гарах арга зам</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ангилал чанарыг сайжруулах, гар аргаар ангилал • Төлбөрийн шинэчлэлт 																								
<p>Хогны төлбөрийн өөрчлөлт (хогны төлбөр)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Он</th> <th>R D F-ийн үйлдвэр</th> <th>Хог шатаах үйлдвэр</th> <th>Хогийн төвлөрсөн цэг</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1990 он</td> <td>3000иен/тон</td> <td>3000иен/тон</td> <td>3000иен/тон</td> </tr> <tr> <td>1994 он</td> <td>4500иен/тон</td> <td>7000иен/тон</td> <td>7000иен/тон</td> </tr> <tr> <td>1996 он</td> <td>6000иен/тон</td> <td>9000иен/тон</td> <td>9000иен/тон</td> </tr> <tr> <td>2001 он</td> <td>7000иен/тон</td> <td>11000иен/тон</td> <td>11000иен /тон</td> </tr> <tr> <td>2005 он</td> <td>9000иен/тон</td> <td>13000иен/тон</td> <td>14000иен /тон</td> </tr> </tbody> </table> <p><small>Хогны төлбөрийн өөрчлөлт болон ангилалын үр дүнд хогны хэмжээ багассан.</small></p>	Он	R D F-ийн үйлдвэр	Хог шатаах үйлдвэр	Хогийн төвлөрсөн цэг	1990 он	3000иен/тон	3000иен/тон	3000иен/тон	1994 он	4500иен/тон	7000иен/тон	7000иен/тон	1996 он	6000иен/тон	9000иен/тон	9000иен/тон	2001 он	7000иен/тон	11000иен/тон	11000иен /тон	2005 он	9000иен/тон	13000иен/тон	14000иен /тон	<p>R D F-ийн чанар</p> <ul style="list-style-type: none"> • Илчлэгийн хэмжээ : 4,000-4,500Kcal/Kg • Хлорын өтгөрөл 0.2 ~ 0.4% , чийгшил 3.0 ~ 6.0% , диоксин бага. • Түүхий хог хаягдал хэрэглээгүй учир эсэлт явагдаггүй. • Шаталт амархан явагддаг. 	<p>RDF-ийг түлш болгон ашигласны ашигтай тал</p> <ul style="list-style-type: none"> • Хогны үйлдвэрээс ялгарч буй дулааныг хоп зайнд ашиглах боломжгүй. <p>↓</p> <ul style="list-style-type: none"> • RDF түлш болгосноор шаардлагатай үедээ хүссэн хэмжээгээрээ ашиглах боломжтой. • «Түлшний хадгалалт» зөөвөрлөлт .
Он	R D F-ийн үйлдвэр	Хог шатаах үйлдвэр	Хогийн төвлөрсөн цэг																							
1990 он	3000иен/тон	3000иен/тон	3000иен/тон																							
1994 он	4500иен/тон	7000иен/тон	7000иен/тон																							
1996 он	6000иен/тон	9000иен/тон	9000иен/тон																							
2001 он	7000иен/тон	11000иен/тон	11000иен /тон																							
2005 он	9000иен/тон	13000иен/тон	14000иен /тон																							
<p>Шийдвэрлэх асуудлууд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Түүхий эдийн хангамж <ul style="list-style-type: none"> – Чанар, бусад зүйлтэй холих технологи – Түлшний ашигтай зарцуулалт 2. Тоног төхөөрөмжийн шинэчлэл <ul style="list-style-type: none"> – Засварын зардлыг багасгах – Тоног төхөөрөмжийн шинэчлэлт хийх 3. Харилцагчын итгэлцэл <ul style="list-style-type: none"> – Түлш үйлдвэрлэлийн менежмент 4. Хотоос баримталж буй бусад үйл ажиллагаатай уялдуулж өгөх 	<p>R D F-ийн хувийн үйлдвэр ашиглалтанд орсон нь: (мастер төлөвлөгөөний R D F-тэй адил)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Газрын нэр : Саппоро хотын ойролцоо • Ашиглалтанд орсон ; 2005 оны 4 сараас • Боловсруулах хүчин чадал ; 300 тн/сар • Барилгын зардал ; 300,000,000иен (төхөөрөмж) • Хуванцар 60% , цаас 30% , модны үүрмэг 10% • илчлэг ; 5,500kcal / k g • хэлбэр ; диаметр 50mm, урт 300mm 	<p>Хуванцар хог</p> 																								

е. Асуулт хариултын хэсэг

Асуулт 1: Д.Цогбадрах (“Нийгмийн хөгжлийн төв” ТББ-н “Хоггүй хороо” төслийн идэвхжүүлэгч): Мастер төлөвлөгөөнд гэр хорооллын үнсийг дарж булна гэсэн байна. Бид үнсээр блок хийх талаар бодсон. Би Оломбаяр захиралтай “Сан Оргио” гэдэг компанийг мэднэ. Тэд модыг орлуулан гялгар уутыг шахаад хашааны хайс, траншейний таг зэргийг хийдэг. Би энэ төслийн хүмүүсийг гэр хороолол руу чиглэж ажиллаасай гэж хүсэх байна.

Хариулт 1: Ц.Болд (Хот тохижилтын газрын дарга): Үнсийг яах вэ гэж бид бас бодсон. Үнсээр блок хийх тухай олон хүн ярьдаг. Үнсээр хавтанцар хийж байсан хүмүүсийг мэргэжлийн хяналтын газраас болиулсан. Яагаад гэвэл үнсээр хийсэн блокоос цацраг идэвхт бодис ялгардаг учраас. Одоогоор тэр блок цохих асуудал боломжгүй байгаа юм.

“Сан Оргио” компанийг мэднэ. Хуванцар сав болон гялгар уутыг ашиглаж хайс болон таг хийдэг. Тэд бидэнд борлуулалт муу байна гэж хандсан. Тэдний компани нь Дарханд байдаг. Бид тусалсанаар тэд Чингэлтэй дүүргийн 9-р хороонд нүүж ирж байгаа. Бид түүхий эдээр хангана, харин 6 төрлийн тагийг чанарын өндөр түвшинд хийж өгөхийг бид шаардаж байгаа. Тэдний тавьсан 10 тагны 2 нь л үлдсэн байгаа. Хотойлт үүсч, хагарсан байсан. Бид чанарыг нь сайжруулах зорилгоор дундуур нь арматурын төмөр гүйлгэхийг хүсч байгаа.

Асуулт 2: Ч.Өлзий (Иргэн): Би Японд сурч байгаад саяхан ирсэн. УБ хотод хогны сав хангалттай биш байна. Адаглаад л автобусны буудлууд дээр хогны сав байхгүй байна шүү дээ. Хүмүүс хогоо ангилаад хаячих зориулалтын хогны сав хэрэгтэй байна. Дээр дурьдсан Сан Оргио компани тийм савнуудыг хийж болно шүү дээ.

Миний бодлоор судалгааны анализ өргөн хүрээг хамрахгүй байгаа юм шиг. Судалгаанаас харахад гэр хороололд үнс л яригдсан. Туршилтын төслийн дагуу орон сууцны хорооллоос хог хаягдлыг орцны үүднээс нь цуглуулаж байгаа юм байна. Гэтэл орцны үүдэнд хүмүүс машин тавьчихдаг шүү дээ. Контейнерын тухай та нар дурьдлаа. Гэхдээ хуучины байртай хороололд л контейнер байгаа болохоос шинэ байрнууд бол дандаа хогны бункертэй байгаа.

Хариулт 2: Ц.Болд: Тиймээ, хотод хогны сав хүрэлцээгүй байгаа. Бид чулуугаар болон бетоноор хогны сав хийж тавих замаар тоог нь нэмэгдүүлж байгаа. Хэдийгээр жилд 1500-2000 хогны сав тавьж байгаа ч хүн амын тоо нэмэгдэж байгаа, мөн ухамсар дорой хүмүүс эвдэж байгаа зэргээс болоод хогны савны тоо цөөхөн хэвээрээ л байна. Уг нь УБ хотод 150000-200000 ширхэг хогны сав тавьчихвал хангалттай. Гэвч манай улсын төсөв мөнгө бага учраас чадахгүй л байна. Гэхдээ бид шалтаг тоочилгүйгээр хогны савны тоог нэмэгдүүлэхийг хичээх болно.

Хөгжимтэй машиныг оршин суугчид харсан байх. Хогны бункергүй байрнуудаас энэ хөгжимтэй машин хог цуглуулж байгаа.

Хүмүүсийн ухамсарыг дээшлүүлэх тал дээр хот, дүүрэг одоо л мөнгө хаяж эхэлж байна. Бид 9-р сарын 1-нд ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагчдад байгаль орчны асуудалтай холбоотой сургалтыг нийгмийн ажилтнуудаар хийлгүүлж байсан. Үүнийгээ үргэжлүүлье гэж бодож байгаа.

Асуулт 3: н.Батсүрэн (Чингэлтэй дүүргийн 2-р хорооны “Мянгат” СӨХ-ийн дарга):

ЖАЙКА-ийн судалгааны багийнхан их ажил хийж байгаа. Надад ганц хоёр санал байна. Миний ойлгосноор хог ачиж цуглуулахаас хог дарж булах хүртлэх үйл ажиллагаа асуудалгүй хэрэгжих юм байна. Гэтэл тэрнээс наадах асуудал буюу хог ачиж цуглуулах явц орхигдоод байгаа юм шиг. Үүнд анхаарлаа хандуулаасай. Иргэдийн ухамсарыг дээшлүүлэх төлөвлөгөөт ажил хийхгүй бол энэ сайхан төсөл хэрэгжихгүй болох вий гэж айж байна. Орцонд хогоо тавих тохиромжгүй байна. Байрны үйлчлэгч нарт хүндрэл учруулж байна. Орцон дотор хаясан оршин суугчдийн хогийг цуглуулж бөөгнүүлэх ажилд хамаг цагаа барж байгаа. Тиймээс тэдний цалинг нэмэх шаардлагатай. 2006 оны хог хаягдлын урсгал судалгаагаар өдөрт 164 тонн хог, 2020 оны урсгал судалгаагаар 520 тонн хог хаягдал өдөрт гарна гэж тооцоологджээ. Энэ их хогийг үйлчлэгч нар л цуглуулна шүү дээ.

Бидэнд хог агуулах газар байхгүй учраас хог тарах аюултай. Тиймээс 3 байрны дунд цоожтой төмөр хогны сав байрлуулвал зүгээр байна. Үйлчлэгч нар түлхүүрийг нь хариуцаад хог гарсан үед нь онгойлгоод хогоо хийчихдэг, хогны машин ирсэн үед онгойлгоод тэндээсээ ачуулдаг байж болох юм шиг санагдах юм.

Хариулт 3: Ц.Болд: Бид тийм хогны савыг хүлээн зөвшөөрөхгүй байгаа. 2 жилийн өмнө 1 метрийн өндөртэй хогны контейнер сав ашиглаж байсан. Гэвч тэрнээс болоод ялаа шавьж үржих, гудамжны хүмүүс цуглах зэрэг олон янзын асуудал үүсч байсан. Тиймээс, дахиад контейнер тавих асуудал байхгүй.

Асуулт 4: Л.Долгормаа (Дэлхийн байгаль хамгаалах сангийн ажилтан): Юуны түрүүнд ЖАЙКА-гийн судалгааны багийн нөр их хөдөлмөрт баярлаж байгаагаа хэлмээр байна. Хог хаягдлыг дахин боловсруулах, дахин ашиглах үйл ажиллагаанд шинэчлэлт гарч байна гэж ойлгож байна.

Би төсөл хэрэгжиж байгаа бүс нутагт амьдардаг. Хараад байхад иргэдийн ухамсар үнэхээр муу байна. Хогны машин дөнгөж явангуут л хогоо гаргаад хаячихдаг. Манай дэлхийн байгаль хамгаалах сан нь байгаль хамгаалах талаар сургалт хичээлийг 10 жилийн сурагчдын хичээлийн хөтөлбөрт оруулах талаар олон үйл ажиллагаа явуулж байгаа.

Аюултай хог хаягдлын талаар нээх дурьдаагүй юм шиг байна. Энэ мастер төлөвлөгөөнд аюултай хог хаягдлын талаар орсон байгаа юу? RDF түлшийг зөвхөн станцуудад л шатаах уу? Эсвэл айл өрхүүд ч гэсэн хэрэглэж болох юмуу?

Хариулт 4: Ц.Болд: Мастер төлөвлөгөөнд аюултай хог хаягдал ороогүй. Хуулийн дагуу тусгай хогийн цэгийг Багахангай дүүрэгт байгуулж байгаа. Ажлын хэсгийн баг өнгөрсөн жил томилогдсон. Ажлын хэсгийн ахлагчаар Ч.Батсайхан (Хотын хөгжлийн бодлогын хэлтсийн мэргэжилтэн) ажиллаж байгаа. ЖАЙКА-гийн судалгааны багийнхан УЧХЦ дээр тусгай хог хаягдлын цэг гэж байгуулсан байгаа.

RDF түлшийг 640-855 градусын өндөр температуртай цахилгаан станцад хэрэглэх зориулалттай байгаа. Нэг ёсондоо айл өрхүүд хэрэглэж болохгүй гэсэн үг. Хэрэв айл өрхүүд гэрийнхээ зууханд шатаах гэвэл уугина, бас асаахын тулд бензин хэрэгтэй болно.

Б.Дэлгэрбаяр (Хог тохижилтын газрын хатуу хог хаягдлын менежментийн хэлтсийн дарга): Анхнаасаа л Мастер төлөвлөгөөнд аюултай хог хаягдлын асуудал гэрээнд тусгагдаагүй. Бид японы талд аюултай болон эмнэлгийн хог хаягдлыг зохицуулах тал дээр туслаач гэж хүсэлт тавина.

RDF түлшийг шатаах температурын стандарт заагдсан учраас Налайхын дулааны станц, Багануурын дулааны станц болон 3-р цахилгаан станц л үүнийг шатаах боломжтой. Бид RDF түлшийг айл өрхүүд хэрэглэхээс урьдчилан сэргийлж, хяналт тавих хэрэгтэй.

Асуулт 5: Я.Ариунзул (Байгаль орчин, зураг зүйн хяналтын албаны дарга): 1. Нүүрстэй холих хэмжээг яаж тооцсон бэ? 2. 1 тонн RDF түлш үйлдвэрлэх зардал хэд вэ? 3. Жилд хэдэн тонн RDF үйлдвэрлэж, хэдэн тонныг нь дулааны цахилгаан станцад хэрэглэх вэ? 4. RDF-ийн найрлагад үртэс орж байгаа юу? 5. Японд RDF-ийг нүүрстэй хольж шатаадаг юмуу?

Дараагийн асуултыг Дэлгэрбаяраас асуумаар байна. Үйлдвэрийн хог хаягдал болон хур хог хаягдал тусгагдсан уу? Нэг хүний өдөрт гаргах хог хаягдлын хэмжээг тооцсон судалгаа Монголд байгаа юу? Ирээдүйн хүн амын тоог хаанаас авсан бэ? Та нар 2020 оны хүн амын тоог 1,150,000 гэж үзсэн байна. Гэтэл одоо л бараг тийм болчихоод байгаа шүү дээ.

Хариулт 5: Ц.Болд: Мастер төлөвлөгөөнд үйлдвэрийн болон хур хогны талаар ороогүй. Бид нар үйлдвэрийн хог хаягдлын судалгаа хийж өгөөч гэж хүссэний үндсэн дээр ЖАЙКА-гийн судалгааны багийнхан 50 барилгын компаниас судалгаа авсан.

Шимура: 1. Бид холих хэмжээг нүүрс хэмжигч шидэгч конверийн хурд дээр үндэслэж гаргасан. 2. Туршилтын хүрээнд бол RDF хийх зардал өндөр үнэтэй, 1 тонн нь 500\$-аар үйлдвэрлэгдсэн байгаа. Гэхдээ үүнд тоног төхөөрөмж хийх, засвар үйлчилгээ, элэгдэл хорогдол гэх мэт олон зардал багтсан байгаа.

Ирээдүйд бол 1 тонн RDF-ийг 50\$-аар үйлдвэрлэнэ гэж тооцож байна. 3. Бид 1 жилд 2010 онд 2210 тонн, 2015 онд 9010 тонн, 2020 онд 23700 тонн RDF хийхээр төлөвлөсөн. 4. RDF-ийн найрлагад үртэс ороогүй, хуванцар 75%, цаас 25% орсон. 5. Японд RDF-ийг нүүрстэй хольж шатаадаггүй. RDF-ийн үйлдвэрт л шатаадаг.

Б.Дэлгэрбаяр: 1. Нэг хүний өдөрт гаргах хог хаягдлын хэмжээг нарийн тооцож гаргасан байгаа. Нэг хүн зундаа 294 грам, өвөлдөө 700 грам (үнс багтсан) хог гаргахаар тооцоглогдсон.

2. Ирээдүйн хүн амын тоог ЖАЙКА-гийн судалгааны багийнхан “Монгол Улсын Үндэсний статистикийн газрын хүн амын өсөлт” дээр үндэслэж урьдчилан тооцоог хийсэн. Бид УБ хотын хүн амын тоо 2 сар гэхэд 1 сая болох гээд байгааг хэлсэн боловч тэд үндэсний статистик дээр л үндэслэж ирээдүйн хүн амыг тооцох ёстой гэсэн байр сууриа хатуу барьсаар байгаа.

3. Барилгын хог хаягдлын гарч байгаа хэмжээ өвөлдөө 60 тонн, харин зундаа 123 тонн байна. Үүний 10% нь УЧХЦ дээр буухгүй байгаа. Хэрэв энэ бүх барилгын хог хаягдал хогийн цэг дээр буувал 2008 он хүртэл хогийн цэгийг ашиглах боломжгүй шинжтэй байгаа. Бид 2008 ондоо багтаад барилгын хог хаягдлын асуудлыг шийдвэрлэх төлөвлөгөөтэй байна.

Асуулт 6: н.Булган (Чингэлтэй дүүргийн тохижилт үйлдвэл үйлчилгээний хэлтсийн дарга): Бид контейнерын системийг 2005 оны 9-р сард дуудлагын систем болгож өөрчилсөн. Дарга нар анх үүнийг зөвшөөрөхгүй байсан. Ингэж өөрчилсөнөөр

контейнерын системээс үүдэн гарч байсан олон хүндрэлүүдийг шийдэж чадсан. Дуудлагын энэ системийг ЖАЙКА-гийн судалгааны багийнхан сайжруулж зассанаар зөв гольдролд ороод явж байна. Бид ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэгт агаарын бохирдолт болон дэлхийн дулааралтын асуудлаар хичээл оруулж өгөх тухай санал тавьсан байгаа. Одоохондоо хариу аваагүй байна.

Хариулт 7: Ч.Оюунбаатар (Хан-Уул дүүргийн тохижилт үйлдвэрлэл үйлчилгээний хэлтсийн дарга): ЖАЙКА-гийн судалгааны багийнханд Мастер төлөвлөгөөг амжилттай хийсэнд баярлалаа. Асуух зүйл байна. 1. Аюултай болон үйлдвэрийн хог хаягдлыг яах вэ? Манай дүүрэгт гэхэд нийт хог хаягдлын 30 %-ийг аюултай болон үйлдвэрийн хог хаягдал эзлэж байгаа. 2. Хулгайгаар хууль бусаар тээвэрлэгдэж байгаа хог хаягдлыг яах вэ?

3. Төлөвлөгөөний хэрэгжилт дээр 2008 оноос НЭХЦ-ийн барилга байгуулагдаж эхлэх юм байна. Нэг жил завсарлах гэж байна. Энэ хугацааг наашлуулах боломжгүй юмуу? 3. УЧХЦ дээр 300 орчим хог түүгч амьдардаг гэж ойлголоо. Нийслэлийн Засаг дарга тэдгээр хүмүүст 40-50 гэр өгч урам хайрлавал гудамжны хүмүүс амьдрах гэж зүтгэж хогийн цэг дээр очино.

Хариулт 7: Ц.Болд: Хур хогны асуудлыг шийдвэрлэхийн тулд Газрын албатай хамтарч ажиллах нь зөв. Хур хог хуримтлагдсан хэсгийг цэвэрлээд хогийн цэгрүү зөөчихвөл тухайн газрыг нь өмчлүүлж өгөх арга байна.

НЭХЦ-ийг байгуулах тухайд гэвэл Японы тал дизайн хийх компанийг сонгох тендерийг 2007 оны хавар зарлана. Тэгээд гэрээлэгч тал тодорч байж НЭХЦ-ийг барих ажил эхэлнэ. Бас 2007 оны 4-р сард төсөв мөнгө нь шийдэгдэх юм байна лээ.

Хог түүгчдийн амьдралыг сайжруулах талаар бол бид гэр орон өгч үзсэн. Гэвч зарим нь гэрээ зарчихсан, зарим нь галд шатаачихсан тохиолдлууд байгаа. Гудамжны хүмүүсийг бүгдийг хогийн цэг дээр гаргамааргүй байна. Тэдний ихэнх нь ухамсар доогуур хүмүүс байгаа. Хэрэв УЧХЦ дээр тэд бүгд очвол Нөөц компани тэднийг хянаж, зохион байгуулалт хийж хүчрэхгүй.

Асуулт 8: Ч.Оюунбаатар: Налайхын 2 метр үнстэй газрыг авах хүн байгаа болов уу даа. Тийм 10 га газар байгаа, авах хүн байвал сайн л байна. Би “Хог түүгчдийн амьжиргааг дээшлүүлэх” Канадын төслийн тухай сонсч байсан юм байна.

Хариулт 8: Ч.Болд: Тийм. Тэр янз бүрийн хэлбэрээр хог түүгч нарт тусламж үзүүлэх төсөл байсан. Жишээ нь тэднийг хувцаслах, вакцинжуулах гэх мэт. Даанч тэр төсөл хэрэгжээгүй. Канад цагаачлалын орон учраас 35000\$-н төсөвтэй тэр төслийг санхүүжүүлж, бидэнд мөнгө гаргаж чадахгүй гэсэн учраас.

Ч.Батсайхан (Хотын хөгжлийн бодлогын хэлтсийн мэргэжилтэн): ЖАЙКА-гийн судалгааны багийнхан 2 жилийн турш үнэхээр сэтгэл гаргаж ажилласан. Үйлдвэрийн хог хаягдлыг Мастер төлөвлөгөөнд оруулах талаар нилээн ярилцаж байсан. Хэрэв Мастер төлөвлөгөөнд оруулвал 3,4 жил хийх судалгаа байсан. Тийм учраас бид оруулаагүй юм. Гэхдээ ЖАЙКА-ийн судалгааны багийнхан Мастер төлөвлөгөөний хажуугаар туршилтын төслүүдийг хэрэгжүүлсэн нь үнэхээр том амжилт байсан.

Хур хогны талаар бол хогтой газрыг цэвэрлүүдээд, гэрээ хийж түрээслүүлэх үр дүнтэй арга байна.